

754
30/7/63

Α.Β.Σ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΙΛΙΤΗΡ	13250
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΛΟΓΙΑΣ

*Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τοῦ α' κύκλου τῶν ἐξαταξίων
ἐμπορικῶν σχολῶν, τῶν πρακτικῶν καὶ νυκτερινῶν τοιούτων*

ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΝΕΟΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΕΠΙ.	ΩΣ
73791	
Β	Η

00173791

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΑΙ: Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 46Α

1933

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

Handwritten signature

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΓΕΝΕΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

I. Ὅρισμός, ἀνάγκαι, ἀγαθὰ, φυσικὴ ἀνταλλαγὴ, ἀξία.

§ 1.—**Ὅρισμός.** Ἐμποριολογία εἶναι σύστημα γνώσεων, αἱ ὁποῖαι διδάσκουν πῶς ἐνεφανίσθη, πῶς διεξάγεται τὸ ἐμπόριον καὶ ποῖα εἶναι τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἐπιδρουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν του.

§ 2.—**Ἀνάγκαι.** Ἡ αἰτία ἣ ὁποία ἔκαμε νὰ ἐμφανισθῇ τὸ ἐμπόριον εἶναι αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν ζωὴν καὶ ν' ἀναπτυχθῇ διανοητικῶς καὶ κοινωνικῶς, πρέπει νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ πλῆθος τῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας αἰσθάνεται, ὅπως εἶναι αἱ ἀνάγκαι τῆς τροφῆς, τῆς ἐπενδύσεως, τῆς κατοικίας, τῆς μαθήσεως κ.λ.π.

§ 3.—**Ἀγαθὰ** Διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰς ἀνάγκας του αὐτάς, χρησιμοποιεῖ διάφορα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα καλοῦνται ἀγαθὰ.

Ταῦτα οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὴν πρωτόγονον περίοδον, τὰ εὑρισκον ἄφθονα εἰς τὴν φύσιν. Βραδύτερον ὅμως, ἐφ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι ἐπολλαπλασιαζόντο, τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ δὲν ἦσαν ἀρκετὰ δι' αὐτούς. Τοῦτο τοὺς ἠνάγκασε νὰ ὑποβοηθήσουν τὴν φύσιν μὲ τὴν ἐργασίαν των, διὰ τὴν παραγωγὴν περισσοτέρων ἀγαθῶν. Ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν νομαδικὸν βίον, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἔζων καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν μονίμων

εις ένα τόπον, διότι θα εβράδυνεν ή απόδοσις τής γής, τήν οποίαν ήρχισαν νά καλλιεργοῦν.

Τοιοιουτρόπως ἐδημιουργήθησαν οἱ πρῶτοι συνοικισμοί.

Εἰς τοὺς συνοικισμοὺς αὐτοὺς ἐμφανίζεται ἀμέσως βραδύτερον ἡ κατανομή τῶν ἔργων, δηλ. ἕκαστος ἀνθρώπος ήρχισε νά ἐπιδίδεται εἰς ἰδιαιτέρον ἔργον.

§ 4.—**Φυσική ἀνταλλαγὴ.** Τὸν καταμερισμὸν τῶν ἔργων ἐπηκολούθησεν ἡ φυσικὴ ἀνταλλαγὴ. Ἡ φυσικὴ ἀνταλλαγὴ εἶναι ἡ πρώτη μορφή τῆς συναλλαγῆς μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ ταύτην, ἕκαστος ἀνταλλάσσει τὰ ἐπὶ πλεόν τῶν ἀναγκῶν του προϊόντα, τὰ ὁποῖα παράγει, δι' ἄλλων τὰ ὁποῖα χρειάζεται. Τὴν φυσικὴν ἀνταλλαγὴν, ἤτοι τὴν ἀνταλλαγὴν πράγματος πρὸς πρᾶγμα τὴν συναντῶμεν ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς μὴ προσδευμένας οἰκονομικῶς περιφερείας.

§ 5.—**Ἄξια.** Προκειμένου ν' ἀνταλλαγῶσι δύο ἀγαθὰ, πρέπει νά γίνῃ σύγκρισις τούτων. Ἡ σύγκρισις αὕτη γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἱκανότητος, τὴν οποίαν ἔχει τὸ ἀγαθὸν νά θεραπεύῃ μίαν ἀνάγκην ἀμέσως ἢ ἐμμέσως. Ἡ ἱκανότης αὕτη καλεῖται *ἀξία*. Ὁ βαθμὸς τῆς ἀξίας ἐνὸς ἀγαθοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποσότητα, εἰς τὴν οποίαν εὐρίσκεται καὶ ἀπὸ τὴν *ἐργασίαν*, τὴν οποίαν ἀπαιτεῖ νά παραχθῇ.

II. Δυσχέρειαι φυσικῆς ἀνταλλαγῆς - Χρῆμα - Νόμισμα Νομισματικὴ μονὰς - Ἀγορὰ - Πώλησις.

§ 6.—**Δυσχέρειαι φυσικῆς ἀνταλλαγῆς.** Ἡ φυσικὴ ἀνταλλαγὴ παρουσιάζει πλείστας δυσκολίας, διότι τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα πρόκειται ν' ἀνταλλαγῶσι δὲν ἔχουν συνήθως τὴν αὐτὴν ἀξίαν. Πρέπει τὸ ἐν τούτων νά διαιρεθῇ, ὅπερ ἐνίστε εἶναι ἀδύνατον. Π. χ. διαθέτων τις ἕνα πρόβατον, θέλει ν' ἀποκτήσῃ ἕνα ζεύγος ὑποδημάτων. Ἡ ἀξία ὁμοῦ τοῦ προβάτου εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἀξίας τοῦ ζεύγους ὑποδημάτων. Διὰ νά γίνῃ ἡ ἀνταλλαγὴ, πρέπει τὸ πρόβατον νά διαιρεθῇ, ὅποτε ἡ χάνει τὴν ἀξίαν του, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη ν' ἀνταλλαγῇ ὡς κρέας, ἢ χάνει μέρος τῆς ἀξίας του, ὡσάκτις συμβαίνει τὸ πρόβατον νά χρησιμοποιηθῆται ὡς μέσον

παραγωγῆς ἄλλων προβάτων. Ὅμοίως ὁ προσφέρων ἕνα ἀγαθόν, δυσκόλως εὐρίσκει ἄλλον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος νὰ ἐπιθυμῇ τοῦτο, συγχρόνως δὲ νὰ προσφέρῃ ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου ὁ πρῶτος ἔχει ἀνάγκην.

§ 7.—**Χρῆμα.** Οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ ὑπερνικήσουν τὰς δυσκολίας ταύτας, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο ἀκόμη μεγαλύτεραι, ἐφ' ὅσον τὰ παραχόμενα ἀντικείμενα ἠδξάνοντο εἰς ἀριθμόν, ὥρισαν ἕνα ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύναντο νὰ τὸ ἀνταλλάξουν μὲ οἷονδῆποτε ἀγαθὸν ἤθελον. Τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἐχρησίμευεν ἀκόμη καὶ ὡς μέτρον τῆς ἀξίας ὄλων τῶν ἀγαθῶν. Τὸ ἀγαθὸν τοῦτο καλεῖται *χρῆμα*.

Χρῆμα εἶναι τὸ ἀγαθόν, διὰ τοῦ ὁποῖου δυνάμεθα ν' ἀποκτήσωμεν οἷονδῆποτε ἀντικείμενον θέλομεν καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου μετροῦμεν τὴν ἀξίαν ἐπίσης παντὸς ἀντικειμένου.

§ 8.—**Ἰδιότητες τοῦ χρήματος.** Εἰς διαφόρους τόπους καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς χρῆμα πολλὰ ἀντικείμενα, ὡς π.χ. σίτος, δέρματα, ἄλας, κογχύλια. Οὐδὲν ὅμως τούτων τελικῶς καθιερώθη ὡς χρῆμα, διότι δὲν συνεκέντρωναν τὰς ιδιότητας ἐκείνας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ἕν ἀντικείμενον διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς χρῆμα. Διὰ ν' ἀνταποκριθῇ ἕν ἀντικείμενον εἰς τὰς λειτουργίας τοῦ χρήματος, πρέπει νὰ ἔχῃ τὰς ἑξῆς ιδιότητας.

1) νὰ ἔχῃ ἀξίαν,

2) νὰ ἔχῃ μεγάλην ἀξίαν εἰς μικρὸν ὄγκον διὰ νὰ εἶναι εὐμετακόμιστον,

3) νὰ διαιρῆται εὐκόλως, διαιρούμενον δὲ νὰ μὴ χάνῃ τὴν ἀξίαν του,

4) νὰ εἶναι ἀναλλοίωτον δηλ. νὰ μὴ φθείρεται,

5) νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἀξίαν εἰς πάντα τόπον καὶ χρόνον.

Τὰς ιδιότητας ταύτας κατέχουν κυρίως τὰ πολύτιμα μέταλλα, ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος.

§ 9.—**Νόμισμα.** Τὰ πολύτιμα μέταλλα ἐχρησιμοποιήθησαν κατ' ἀρχὰς ὅπως εὐρίσκοντο εἰς τὴν φύσιν. Ἀργότερον ὅμως οἱ ἄρχοντες ἔδωσαν εἰς αὐτὰ ὠρισμένον σχῆμα καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν διαφόρους παραστάσεις ὡς καὶ τὴν ἀξίαν τούτων. Τὸ χρῆμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ ἄρχοντος καλεῖται *νόμισμα*.

Νόμισμα λοιπὸν καλεῖται τὸ χρῆμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ὠρισμένον

σχῆμα καὶ φέρει ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας τὴν ἀξίαν καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης τὴν προτομὴν τοῦ ἀρχοντος ἢ ἄλλην παράστασιν τῆς Πολιτείας, ἢ ὁποία ἐπιβάλλει τοῦτο ὡς ὑποχρεωτικὸν μέσον τῶν πληρωμῶν.

§ 10.—**Νομισματικὴ μονάδα.** Ὅπως διὰ τὴν μετρήσωμεν οἰανδήποτε ποσότητα χρόνου, διαστήματος, βάρους κ.λ.π. λαμβάνομεν μίαν μονάδα, τὴν ὥραν, τὸ μέτρον, τὴν ὀκτῶν, τοιοῦτοτρόπως καὶ διὰ τὴν μέτρησιν τῆς ἀξίας χρησιμοποιοῦμεν μίαν μονάδα, ἢ ὁποία ὀνομάζεται νομισματικὴ μονάδα. Ἡ πολιτεία ὀρίζει τὸ μέταλλον ἀπὸ τὸ ὁποῖον κόπτεται, τὸ βάρος, τὴν περιεκτικότητα εἰς καθαρὸν μέταλλον, τὸ σχῆμα ὡς καὶ τὸ ὄνομα τῆς νομισματικῆς μονάδος. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ὀρίσει νομισματικὴν μονάδα τὴν δραχμὴν.

Διὰ τὴν μέτρησιν τῆς ἀξίας ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία εἶναι πολὺ μικρά, ἐδημιουργήθησαν ὑποπολλαπλασία ταῦτης. Ταῦτα κόπτονται ἀπὸ μέταλλα ἀγενῆ, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία εἶναι πολὺ μικρά. Καλοῦνται δὲ ταῦτα κέρματα, ὅπως τὰ δεκάλεπτα, εἰκοσάλεπτα κ.λ.π.

§ 11.—**Τιμὴ.** Ἡ ποσότης τοῦ νομίσματος, ἢ ὁποία δίδεται διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἑνὸς ἀντικειμένου, καλεῖται τιμὴ. Λέγοντες λοιπὸν τιμὴν, ἐννοοῦμεν τὴν ἀξίαν ἑνὸς ἀντικειμένου μετρομένην εἰς νόμισμα.

§ 12.—**Ἀγορὰ-Πώλησις.** Διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ χρήματος αἱ φυσικαὶ ἀνταλλαγαὶ ἐχωρίσθησαν εἰς δύο. Εἰς τὴν μεταβίβασιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ νομίσματος, ἢ ὁποία καλεῖται πώλησις καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ νομίσματος καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμ/τος, ἢ ὁποία καλεῖται ἀγορὰ.

Πώλησις καλεῖται ἡ διάθεσις ἑνὸς ἀντικειμένου ἔναντι χρήματος, ἀγορὰ δὲ ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς ἀγαθοῦ ἔναντι χρήματος.

III. Ἐμπόριον - Ἐμπορος - Ἐμπορεύματα.

§ 13.—**Ἐμπόριον.** Πᾶσα πρᾶξις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπεμβαίνει τὸ χρήμα καλεῖται συναλλαγή. Ἡ πώλησις καὶ ἡ ἀγορὰ εἶναι συναλλαγαί.

Τὸ σύνολον τῶν συναλλαγῶν καλεῖται ἐμπόριον.

§ 14.—**Ἐμπορος.** Τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον διενεργεῖ κατ' ἐπάγγελμα συναλλαγὰς καλεῖται ἔμπορος.

§ 15.—**Ἐμπορεύματα.** Τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα παράγονται μετὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ οὐχὶ δι' ἰδίαν χρῆσιν καλοῦνται ἔμπορεύματα.

Ἐὰν τὰ ἔμπορεύματα χρησιμοποιοῦνται ὥπως λαμβάνονται ἀπὸ τὴν φύσιν τὰ ὀνομάζομεν φυσικά, ἐὰν ὁμως μεταβληθοῦν διὰ τινος ἐργαλείου τότε τὰ καλοῦμεν βιομηχανικά.

Ἀσκήσεις.

- 1.—Γράψατε μερικές ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὰς ὁποίας αἰσθάνεσθε.
- 2.—Ποῖα ἀντικείμενα ἐπιθυμεῖτε διὰ νὰ θεραπεύσητε τὰς ἀνωτέρω ἀνάγκας ;
- 3.—Τὸ ὕδωρ εἶναι ἀγαθόν ; ἔχει ἀξίαν καὶ διατί ; Διατί ἡ ἀξία τοῦ ἄρτου εἶναι μικροτέρα τῆς ἀξίας τοῦ κρέατος ;
- 4.—Ἐχετε ἐνεργῆσαι ποτὲ φυσικὴν ἀνταλλαγὴν καὶ ποῖαν ;
- 5.—Ἀριθμήσατε ποῖα ἀντικείμενα γνωρίζετε, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεγάλην ἀξίαν εἰς μικρὸν ὄγκον. Δυνάμεθα νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμεν ὡς χρῆμα ;
- 6.—Ποῖα εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ χρήματος καὶ νομίσματος ;
- 7.—Γνωρίζετε τὰς νομισματικὰς μονάδας ἄλλων κρατῶν καὶ ποῖας ;
- 8.—Ποῖα ἀγαθὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς τάξεώς σας ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

I. Διαίσεις τοῦ Ἐμπορίου.

§ 16.—Τὸ Ἐμπόριον ἐξεταζόμενον ἀπὸ διαφόρους ἀπόψεις διαιρεῖται εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας.

1ον. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ποσότητος εἰς *χοιδορικὸν* καὶ *λιανικόν*.

Α') *Χοιδορικὸν* ἔμπόριον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀντικείμενον ἔμπορεύματα εἰς μεγάλας ποσότητας.

Β') *Λιανικόν* ἔμπόριον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀντικείμενον ἔμπορεύματα εἰς μικρὰς ποσότητας.

συμφωνίας τῆς ἀγοραπωλησίας δημιουργοῦνται διὰ τὸν πωλητὴν καὶ ἀγοραστὴν ὑποχρεώσεις.

Α') Ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται:

1) Νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα τὴν ὁποίαν συνεφώνησαν.

2) Νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν συμφωνηθέντα τόπον.

3) Νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸν συμφωνηθέντα χρόνον.

Β') Ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται:

1) Νὰ παραλάβῃ τὸ παραδιδόμενον πρᾶγμα εἰς τὸν συμφωνηθέντα τόπον καὶ κατὰ τὸν συμφωνηθέντα χρόνον.

2) Νὰ καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον.

Αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ πωλητοῦ ἀποτελοῦν δικαιώματα διὰ τὸν ἀγοραστὴν καὶ ἀντιθέτως.

II. Κατηγορίαι ἀγοραπωλησιῶν.

§ 20.—Αἱ ἀγοραπωλησίαι ἐξεταζόμεναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ἔρων, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ποιότητος, τῆς ποσότητος, τοῦ χρόνου καὶ τόπου παραδόσεως καὶ τοῦ χρόνου πληρωμῆς, διακρίνονται εἰς πολλὰς κατηγορίας.

§ 21.—**Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ καθορισμοῦ τῆς ποιότητος.** Ἐὰ ἐμπορεύματα προσφέρονται εἰς τὴν ἀγορὰν εἰς διαφόρους ποιότητας. Πρέπει ἐπομένως κατὰ τὴν σύναψιν μιᾶς ἀγοραπωλησίας νὰ καθορισθῇ αὕτη. Τοῦτο δὲ γίνεται διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα διαφωνία μεταξὺ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος.

Συνήθως, εἰς τὰς συναπτομένας προφορικῶς καὶ εἰς μικρὰν ποσότητα ἀγοραπωλησίας, παραλείπεται ὁ καθορισμὸς τῆς ποιότητος, π. χ. ἐρωτῶμεν τὸν ἔμπορον, πόσον τιμᾶται τὸ ἔλαιον, οὗτος δὲ μᾶς δίδει τὴν τιμὴν. Εἰς τὸ παραδειγμὰ μας, δὲν συνεφωνήθη ἡ ποιότης, διότι ἔλαια ὡς γνωστὸν ὑπάρχουσι πολλῶν ποιοτήτων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ πωλητὴς δὲν δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐμπόρευμα μὴ ἐμπορεύσιμον, ἀκατάλληλον. δηλ. διὰ τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἀγοράζεται. Δὲν δύναται ὁ ἔμπορος νὰ παραδώσῃ ἔλαιον, τοῦ ὁποῖου ἡ ὄσμῃ δὲν ἐπιτρέπει τὴν χρῆσιν

τούτου εις τὸ φαγητόν. Ὅπως καὶ ὁ ἀγοραστής δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ ἐμπόρευμα νὰ εἶναι ἐξαιρετικῆς ποιότητος. Τοῦτο συμβαίνει κυρίως μεταξὺ ἐμπόρων καὶ πελατῶν λιανικῆς πωλήσεως. Ἡ ποιότης τοῦ ἐμπορεύματος δύναται νὰ ὀρισθῇ ὑπὸ τινος τῶν κάτωθι ὄρων.

α') *Ποιότης οἶα ἢ ἐγκριθεῖσα.* Εἰς ἀγοραπωλησίαν μὲ τὸν ὄρον ποιότητος οἶα ἢ ἐγκριθεῖσα, ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὸ ἐμπόρευμα εἰς τὴν ποιότητα, τὴν ὁποίαν ὁ ἀγοραστής ἐνέκρινε μεταξὺ πολλῶν ποιοτήτων τοῦ αὐτοῦ ἐμπορεύματος.

β') *Ἀγοραπωλησία ἐπὶ δείγματι.* Ὁ πωλητὴς παρουσιάζει εἰς τὸν ἀγοραστήν μικρὰς ποσότητος τῶν διαφόρων ποιοτήτων, αἱ ὁποῖαι καλοῦνται δείγματα καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐκλέγει ὁ ἀγοραστής τὴν ποιότητα τὴν ὁποίαν θέλει. Συνήθως ὁ ἀγοραστής κρατεῖ τὸ δείγμα διὰ νὰ δύναται ν' ἀποδείξῃ τὴν ὁμοιότητα μεταξὺ τοῦ συμφωνηθέντος καὶ τοῦ παραδιδομένου ἐμπορεύματος.

Τὸ ἄθροισμα τῶν δειγμάτων καλεῖται *δειγματολόγιον*. Τοῦτο γίνεται ἀναλόγως τοῦ ἐμπορεύματος.

γ') *Ἀγοραπωλησία ἐπὶ τῇ βάσει ὠρισμένου σήματος (μάρκας).* Διὰ πολλὰ βιομηχανικὰ ἐμπορεύματα ὑπάρχουν ἀνεγνωρισμένα σήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὀρίζεται ἡ ποιότης. Συνήθως τὸ ἐμπόρευμα τοῦ σήματος εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Π. χ. Γάλα Βλάχας, κουβαρίστρες ἀλυσίδας κλπ.

δ') *Ἀγοραπωλησία ἐπὶ τῇ βάσει τύπου.* Ἀνάλογοι πρὸς τὰ σήματα εἶναι οἱ τύποι τῶν φυσικῶν κυρίως προϊόντων. Μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν ἐνὸς προϊόντος, παραγομένου εἰς ἓνα τόπον ὑπάρχουν ὁμοιότητες τοιαῦται, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν ἀμέσως τοῦτο ἀπὸ ὁμοίον προϊόν, παραγόμενον εἰς ἄλλον τόπον π.χ. ὅταν λέγωμεν ἐλαίκι Ἀμφίσης ἐννοοῦμεν ἐλαίας, αἱτινες δὲν ὁμοιάζουσιν πρὸς ἄλλας ἐλαίας, τῶν Καλαμών, τοῦ Πηλίου κλπ.

ε') *Ἀγοραπωλησία ἐπὶ τῇ βάσει χημικῆς ἀναλύσεως.* Ὑπάρχουσιν ἐμπορεύματα τῶν ὁποίων ἡ ποιότης δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ παρὰ διὰ χημικῆς ἀναλύσεως. Π. χ. ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποιότητος τοῦ βουτύρου δύναται νὰ γίνῃ μόνον διὰ χημικῆς ἀναλύσεως, τοῦ μούστου κλπ. Εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας ταύτας πρέπει νὰ ὀρισθῇ 1ον) τίς θὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνάλυσιν καὶ 2ον) πῶς

θά ληφθῆ τὸ δεῖγμα, τὸ ὁποῖον θά χρησιμοποιοιθῆ διὰ τὴν ἀνά-
λυσιν.

§ 22.— *Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως καθορισμοῦ ποσότητος τοῦ ἐμπορεύματος.* Εἰς μίαν ἀγοραπωλησίαν ἢ ποσότης ὀρίζεται :

α') *Συλλήβδην*, ὅτε ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν ἀγοραστὴν τὴν περιεχομένην* εἰς ὄρισμένον μέρος ποσότητα. Ὁ τρόπος οὗτος δὲν εἶναι συνήθης.

β') *Εἰς ὄρισμένην ποσότητα.* Συνήθως ἢ ποσότης ὀρίζεται εἰς διαφόρους μονάδας, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ ποσότης τῶν πωλουμένων κατὰ βάρος ὀρίζεται εἰς χιλιόγραμμα, εἰς ὀκάδας, στατήρας, τόννους κλπ. Ἄλλα ἐμπορεύματα πωλοῦνται εἰς μέτρα, πήχεις, ἄλλα κατὰ ζεύγη, δεκάδας, δωδεκάδας κλπ.

§ 23.— *Ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου παραδόσεως.*

α) *Ἀγοραπωλησίαι ἐπὶ ἀμέσῳ παραδόσει.* Καλοῦνται ἐκεῖ-
ναι, εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἐμπόρευμα τίθεται ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγοραστοῦ.

β) *Ἀγοραπωλησίαι ἐπὶ μελλούσῃ παραδόσει ἢ προθεσίμῃ.* Καλοῦνται ἐκεῖναι εἰς τὰς ὁποίας συμφωνεῖται ἢ παράδοσις τοῦ ἐμπορεύματος νὰ γίνῃ ἀργότερον εἰς καθοριζομένην ἐποχὴν. Πολ-
λάκις δὲ ἢ παράδοσις γίνεται τμηματικῶς ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀγοραστοῦ.

Τοιαῦται ἀγοραπωλησίαι διεξάγονται ὑπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπο-
ρίου ἢ δι' ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ὄρισμένον χρονικὸν διά-
στημα διὰ νὰ ἐτοιμασθῆ.

γ) *Ἀγοραπωλησίαι ἅμα τῇ αἰσίᾳ ἀφίξει τοῦ πλοίου.* Κατὰ ταύτην πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὸ ἐμ/μα, ὅταν φθάσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὸν λιμένα ἐκφορτώσεως. Εἰς περιπτώσιν ἀτυχήματος τοῦ πλοίου ἢ ἀγοραπωλησίᾳ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

§ 24.— *Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ τόπου παραδόσεως.* Ὡς τόπος παραδόσεως ὀρίζεται :

α) *Εἰς τὸ καιάστημα τοῦ πωλητοῦ.* Ὅταν συμφωνηθῆ ὁ ὅρος οὗτος, ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ τὸ παραλάβῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ πωλητοῦ.

β) *Εἰς τὴν παραλίαν τοῦ λιμένος φορτώσεως ἢ τὸν σταθμὸν φορτώσεως.* Ὄταν συμφωνηθῇ ὁ ἄλλος οὗτος, τότε ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ μὲ ἰδικὰ του ἔξοδα τὰ ἐμπορεύματα μέχρι τῆς προκυμαίας τοῦ λιμένος φορτώσεως, ἐὰν πρόκηται τὰ ἐμπορεύματα ν' ἀποσταλῶσι θαλασσίως, εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν δὲ σταθμὸν ὅταν πρόκηται νὰ μεταφερθῶσι διὰ ξηρᾶς.

γ) *Ἐπὶ τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα φορτώσεως.* (f.o.b.) Ἐὰν πρόκηται νὰ ἀποσταλῶσι θαλασσίως ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ τὰ ἐμπορεύματα μέχρι προκυμαίας καὶ νὰ φορτώσῃ ταῦτα ἐπὶ τοῦ πλοίου μὲ ἰδικὰ του ἔξοδα.

ἢ *Ἐπὶ βαγονίου εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν φορτώσεως* (franco sur wagon) ἐὰν πρόκηται ν' ἀποσταλῶσι σιδηροδρομικῶς. Ὁ πωλητὴς ὀφείλει νὰ μεταφέρῃ τὰ ἐμπορεύματα καὶ νὰ φορτώσῃ ἐπὶ τοῦ βαγονίου μὲ ἰδικὰ του ἔξοδα.

δ) *Ἐπὶ τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα ἐκφορτώσεως (cif)* ὅταν πρόκηται ν' ἀποσταλῶσι τὰ ἐμπορεύματα διὰ θαλάσσης. Ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ φορτώσῃ τὰ ἐμπορεύματα ἐπὶ τοῦ πλοίου μὲ ἰδικὰ του ἔξοδα, νὰ πληρώσῃ δὲ ἀκόμη τὸν ναῦλον τοῦ πλοίου καὶ τὰ ἔξοδα ἀσφαλίσεως τῶν ἐμπορευμάτων ἀπὸ παντὸς κινδύνου.

ἢ *Ἐπὶ βαγονίου εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἐκφορτώσεως* ἐὰν πρόκηται νὰ ἀποσταλλῶσι σιδηροδρομικῶς. Ὁ πωλητὴς ὀφείλει νὰ φορτώσῃ τὰ ἐμπορεύματα ἐπὶ τοῦ βαγονίου μὲ ἰδικὰ του ἔξοδα καὶ νὰ πληρώσῃ τὰ κόμιστρα τῶν σιδηροδρόμων.

ε) *Ἐπὶ τῆς φορτηγίδος ἢ προκυμαίας εἰς τὸν λιμένα ἐκφορτώσεως.* *Εἰς τὴν ἀγοραπωλησίαν αὐτὴν ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ ἄλλα τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἔ" ἀπαιτηθοῦν μέχρι τῆς ἐκφορτώσεως τῶν ἐμ/των εἰς τὴν φορτηγίδα ἢ εἰς τὴν προκυμαίαν.*

ς) *Εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἀγοραστοῦ.* Ὄταν συμφωνηθῇ ὁ ἄλλος οὗτος ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ μὲ ἔξοδά του τὰ ἐμπορεύματα μέχρι τῆς κατοικίας τοῦ ἀγοραστοῦ.

§ 25. — **Χρῆσις τῶν ὄρων.** Ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἕκτος ὀρίζονται κυρίως εἰς ἀγοραπωλησίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀγοραστὴς καὶ ὁ πωλητὴς εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Ὁ ἄλλος εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ λιμένος φορτώσεως ἢ εἰς σιδηροδρομικὸν φορτώσεως ὀρίζονται εἰς ἀγορ/σίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀγοραστὴς καὶ ὁ πωλητὴς

εύρισκονται εις δύο διαφόρους πόλεις, παρίσταται ὅμως ὁ ἀγοραστής ἢ ἀντιπρόσωπός του αὐτοπροσώπως εις τὴν ἀγοραπωλησίαν.

Οἱ ὅροι *for. cif* καὶ *franco sur wagon* ὀρίζονται εις ἀγοραπωλησίας, αἱ ἑποιαὶ γίνονται μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εις δύο διαφόρους πόλεις.

§ 26.— *Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς πληρωμῆς.*

α) Ἀγοραπωλησίαι τοῖς μετρητοῖς καλοῦνται ἐκεῖναι κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἀγοραστής παραλαμβάνων τὸ ἀντικείμενον καταβάλλει ἀμέσως τὸ ἀντίτιμον. Συνήθως ἀγοραπωλησίαι τοῖς μετρητοῖς καλοῦνται καὶ ἐκεῖναι κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πληρωμὴ γίνεται ἐντὸς τοῦ πολὺ ὀκτώ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως τοῦ πράγματος.

β) Ἀγοραπωλησίαι ἐπὶ πιστώσει καλοῦνται ἐκεῖναι, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ μὲν ἀντικείμενον παραδίδεται ἀμέσως, ἡ δὲ πληρωμὴ θὰ γίνῃ ἀργότερον, εις ὠρισμένον χρόνον, ὅστις συνήθως περιλαμβάνεται μεταξὺ 1—3 μηνῶν, ἀναλόγως τῶν συνηθειῶν τῆς ἀγορᾶς τοῦ εἴδους τοῦ ἐμπορεύματος κ. λ. π.

III. Μονὰς πωλήσεως - τιμὴ πωλήσεως - ἔκπτωσις τιμοκατάλογος.

§ 27.— *Μονὰς πωλήσεως.* Διὰ νὰ ὀρισθῇ τὸ ἀντίτιμον τοῦ πράγματος εις μίαν ἀγοραπωλησίαν, πρέπει προηγουμένως νὰ καθορισθῇ ἡ ποσότης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας θὰ ἐκφράζεται ἡ τιμὴ. Ἡ ποσότης αὕτη καλεῖται *μονὰς πωλήσεως*. Αἱ μονάδες πωλήσεως διαφέρουσιν κατὰ ἐμπορεύματα. Εἰς ἄλλο ὀρίζεται ἡ ὀκα, ὁ πήχυς, τὸ μέτρον ἢ δωδεκάς κ. λ. π.

§ 28.— *Τιμὴ πωλήσεως.* Ἡ τιμὴ πωλήσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ συμφωνηθῇ ἡ ἀγοραπωλησία π. χ. ὅταν συμφωνηθῇ ὅτι τὸ ἐμπόρευμα θὰ παραδοθῇ εις τὸ κατάστημα τοῦ πωλητοῦ, ἡ τιμὴ θὰ εἶναι μικροτέρα τῆς τιμῆς τοῦ ἰδίου ἐμπορεύματος, ὅταν συμφωνηθῇ νὰ παραδοθῇ εις τὴν κατοικίαν τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἡ τιμὴ ἐμπορεύματος τοῖς μετρητοῖς εἶναι μικροτέρα τῆς τιμῆς τοῦ ἰδίου ἐμπορεύματος ἐπὶ πιστώσει κ.ο.κ.

§ 29.— *Συμβολικὴ γραφή.* Αἱ τιμαὶ πωλήσεως ἀναγράφονται

πολλάκις ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων. Ἄλλοτε μὲν μὲ τοὺς πραγματικοὺς ἀριθμοὺς ἄλλοτε δὲ μὲ διάφορα σύμβολα, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται κυρίως ἐκ τῶν γραμμῶν τῆς ἀλφαβήτου, κατὰ διαφόρους συνδυασμοὺς.

§ 30.—**Ἐκπτώσις τιμῆς.** Πολλάκις ὁ πωλητὴς ἐλαττώνει διὰ διαφόρους λόγους τὴν τιμὴν πωλήσεως κατὰ ἓνα ποσοστὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη τῆς τιμῆς πωλήσεως καλεῖται **ἔκπτωσης**.

§ 31.—**Τιμοκατάλογος.** Ὁ Πωλητὴς διὰ νὰ καθιστᾷ γνωστὸν τὰς τιμὰς τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς πελάτας, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται κυρίως εἰς ἄλλας ἀγοράς, συντάσσει ἓνα κατάλογον, εἰς τὸν ὁποῖον καταχωροῦνται ὅλα τὰ ἐμπορεύματα, οἱ ὅροι τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ ἡ τιμὴ τούτων. Ὁ κατάλογος οὗτος καλεῖται **τιμοκατάλογος**.

Ὁ τιμοκατάλογος δύναται νὰ περιλαμβάνῃ ὅλα τὰ ἐμπορεύματα τοῦ πωλητοῦ καὶ τότε καλεῖται **γενικὸς τιμοκατάλογος** ἢ δύναται νὰ περιλαμβάνῃ μίαν κατηγορίαν ἐμπορευμάτων καὶ τότε καλεῖται **εἰδικὸς τιμοκατάλογος**.

Ὁ τιμοκατάλογος πρέπει νὰ εἶναι συντεταγμένος κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὁ ἀγοραστὴς νὰ δύναται νὰ λάβῃ ἐξ αὐτοῦ ὅλας τὰς πληροφορίας, τὰς σχετικὰς μὲ τὴν ἀγοραπωλησίαν, ὡς νὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ πωλητοῦ.

IV. Ἐκτέλεσις ἀγοραπωλησίας.

Α' Προπαρασκευὴ παραδόσεως ἀντικειμένου ἀγοραπωλησίας.

§ 32.—**Συσκευασία.** Ἀμέσως μετὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀγοραπωλησίας, ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ταύτην. Πρὸς τοῦτο ὁ πωλητὴς χωρίζει πάντα τὰ συμφωνηθέντα ἐμπορεύματα κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ποσότητα καὶ ποιότητα. Ἀμέσως δὲ κατόπιν προβαίνει εἰς συσκευασίαν τούτων, ἢ ὁποῖα εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸ εἶδος τῶν ἐμπορευμάτων. Χρησιμοποιοῦνται δέ, διὰ τὴν συσκευασίαν σάκκοι, κιβώτια, κάλαθοι, δοχεῖα, ἄπλοῦν ὕψοςμα, βαρέλια κλπ.

Κατὰ τὴν συσκευασίαν καταβάλλεται μεγάλη προσοχή, διότι πᾶσα βλάβη, ἢ ὅποια ἢ ἐπέβη εἰς τὸ ἐμπορεύμα ἕνεκα τῆς κακῆς συσκευασίας ἐπιβαρύνει τὸν πωλητὴν. Ἡ καλὴ συσκευασία τοῦ ἐμπορεύματος συντελεῖ σπουδαίως εἰς τὴν διάδοσιν τούτου.

§ 33.—**Δέματα.** Τὸ ἀντικείμενον ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ συσκευασία μετὰ τοῦ ἐμπορεύματος ὀνομάζεται *δέμα*. Ἐὰν τὰ προοριζόμενα δι' ἐν δέμα ἐμπορεύματα εἶναι ποικίλα τότε συνήθως τίθεται ἐντὸς τοῦ δέματος μία σημεῖωσις, εἰς τὴν ὅποιαν ἀναγράφονται πάντα τὰ περιεχόμενα ἐμπορεύματα, διὰ νὰ γίνῃ εὐκόλως ὁ ἔλεγχος κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἀνοίγματος καὶ παραλαβῆς τῶν ἐμπορευμάτων.

§ 34.—**Σημεῖα.** Εἰς μίαν τῶν πλευρῶν τοῦ δέματος ἀναγράφονται διὰ μελάνης τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ ἀγοραστοῦ ὡς καὶ ἡ κατοικία τούτου. Ἐπίστε ἐπὶ τούτων ὁ πωλητὴς θέτει καὶ ἀριθμὸν, ὁ ὅποτος δεῖκνυει τὸν αὐξοῦντα ἀριθμὸν τῶν ἐξεληθόντων ἐκ τοῦ καταστήματος δεμάτων.

§ 35.—**Βάρος-ἀπόβαρον-καθαρὸν βάρος.** Ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ συσκευασία ὑγρῶν ἢ εἰς χυμὰ ἐμπορευμάτων, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὸ βάρος τῆς ποσότητος, τὴν ὅποιαν περιέλαβε τὸ δέμα, τότε πρέπει πρὸ τῆς συσκευασίας νὰ ζυγίσωμεν τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὅποτον ἢ γίνῃ ἡ συσκευασία. Τὸ βάρος τοῦτο ὀνομάζεται *ἀπόβαρον* (tare). Ἐπίσης πρέπει νὰ ζυγισθῇ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν συσκευασίαν τοῦ ἐμπορεύματος. Τὸ βάρος ὀλοκλήρου τοῦ δέματος ὀνομάζεται *μικτὸν βάρος*. Ἐὰν ἀπὸ τὸ μικτὸν βάρος ἀφαιρέσωμεν τὸ ἀπόβαρον εὐρίσκομεν τὸ *καθαρὸν βάρος* τοῦ ἐμπορεύματος.

§ 36.—**Τρόποι καθ' οὓς λαμβάνεται τὸ ἀπόβαρον.** 1) Ἐὰν ὅπως εἴπωμεν προηγουμένως ζυγισθῇ τὸ βάρος τοῦ ἀντικειμένου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἢ γίνῃ ἡ συσκευασία, λαμβάνεται τὸ *πραγματικὸν ἀπόβαρον*, π. χ. Προκειμένου νὰ γεμίσωμεν βαρέλιον δι' ἐλαίου, ζυγίζομεν τοῦτο κατὰ πρῶτον κενόν. Αὐτὸ εἶναι τὸ *πραγματικὸν ἀπόβαρον*.

2) Προκειμένου νὰ συσκευασθῶσι μεγάλαι ποσότητες ἐμπορευμάτων ἐντὸς μεγάλου ἀριθμοῦ δοχείων, κιβωτίων κλπ., τὰ ὅποια ἔχουσι τὸ ἴδιον μέγεθος, ζυγίζεται μικρὸς ἀριθμὸς τούτων καὶ τὸ βάρος τῶν διαιρεῖται διὰ τοῦ ζυγισθέντος ἀριθμοῦ τῶν δοχείων.

Τὸ πηλίκον ἀποτελεῖ τὸ κατὰ μέσον ὄρον ἀπόβαρον. Οὕτω π. χ. ὅταν πρόκηται νὰ συσκευάσωμεν σακφίδα ἐντὸς τετρατοκιδωτιδίων, ἐπειδὴ θ' ἀπαιτηθῆ πολὺς χρόνος, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ζύγισις ἐνὸς ἐκάστου κιδωτιδίου χωριστὰ καὶ ἐπειδὴ ταῦτα μεταξὺ των εἶναι σχεδὸν τοῦ αὐτοῦ βάρους, λαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν 10 π. χ. τὰ ζυγίζομεν, καὶ τὸ βᾶρος τούτων διαιροῦμεν διὰ 10, ὅσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ληφθέντων κιδωτιδίων. Τὸ εὑρεθὲν πηλίκον εἶναι τὸ κατὰ μέσον ὄρον ἀπόβαρον, τὸ ὁποῖον ὑπολογίζομεν ὡς τὸ βᾶρος ἐκάστου κιδωτιδίου.

3) Ἐπίσης τὸ ἀπόβαρον ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει μακρᾶς συνηθείας, χωρὶς νὰ ζυγίζεται τὸ ἀντικείμενον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου γίνεται ἡ συσκευασία. Τοῦτο καλεῖται *συμβατικὸν ἀπόβαρον*.

4) Κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐνὸς ἐμπορεύματος ἀπὸ τινος χώρας εἰς ἄλλην, καταβάλλεται εἰς τὸ Κράτος φόρος ἀνάλογος πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ ἐμπορεύματος. Διὰ ν' ἀποφεύγεται τότε ἡ εὐρεσις τοῦ πραγματικοῦ ἀποβάρου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρκετὰ δύσκολον, ἔχει καθορισθῆ ὑπὸ νόμου τὸ βᾶρος τῶν συνηθεστέρων ἀντικειμένων, ἐντὸς τῶν ὁποίων συσκευάζονται ὠρισμένα ἐμπορεύματα π.χ. σάκκων, βαρελίων, κιδωτίων κλπ. Τὸ ἀπόβαρον τοῦτο καλεῖται *νόμιμον ἢ τελωνειακόν*.

§ 37. — **Ἐκπτώσις ἐπὶ τοῦ βάρους ἢ δῶρον.** Ἐπειδὴ πολλὰ τῶν ἐμπορευμάτων ὑφίστανται φύραν λόγῳ ὑγρασίας ἢ περιεχομένης εἰς αὐτὰ κόνεως κλπ. ὁ πωλὼν ἐμπορεύματα εἰς μεγάλας ποσότητας ἐλαττώνει κατὰ μικρὸν ποσοστὸν τὸ βᾶρος ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ ἐλάττωσις αὕτη καλεῖται *δῶρον*.

Ἀσκήσεις.

1) Ἀναφέρατε παραδείγματα ἀγοραπωλησιῶν τοῖς μετρητοῖς καὶ ἐπὶ πιστώσει.

2) Ποῖοι συνήθως συνάπτουν ἀγοραπωλησίας ἐπὶ πιστώσει;

3) Ἀναφέρατε παράδειγμα ἀγοραπωλησίας f.o.b. καὶ franco sur wagon.

4) Πότε κυρίως χρησιμοποιοῦνται οἱ ὅροι fob καὶ cif.

5) Ἐμπορος ἐν Πειραιεὶ προκειμένου νὰ προμηθευθῆ 3000 ὀκάδ. σησάμιον ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῶν Θηβῶν, θέλει νὰ πληροφορηθῆ παρ' ἐμπόρου τῆς ἀγορᾶς ταύτης, τὴν τιμὴν του. Ποῖον ὄρον θὰ προτι-

μήση νά θέσῃ εἰς τόν πωλητήν ὡς πρὸς τόν τόπον παραδόσεως, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτου τοῦ γνωρίση ὁ πωλητής τὴν τιμὴν;

6) Ἐμπορος Βόλου ἐπώλησεν εἰς τὸν ἐν Πειραιεὶ ἔμπορον Ν. Δημητριάδην 800 ὀκ. ἐλαίας f.o.b. Βόλον μὲ δῶρον $\frac{1}{2}\%$. Ζητεῖται νά ὀρίσητε τὰ ἀντικείμενα ἐντὸς τῶν ὁποίων θά συσκευασθῶσι, πῶς θά ληφθῇ τὸ ἀπόβαρον καὶ ὀλικόν βάρος, τί θά ἀναγραφῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ εἰς πόσον θά ἀνέρχεται ἡ ἐκπτώσις ἐπὶ τοῦ βάρους.

7) Ἐντὸς ποίων ἀντικειμένων δύνανται νά συσκευασθῶσι τὸ ἔλαιον, ἡ σταφίς, τὰ μῆλα, αἱ σταφυλαί, ὁ οἶνος, τὰ ὑφάσματα.

8) Ἀναφέρατε ἔμπορεύματα πωλούμενα εἰς δωδεκάδας, εἰς ζεύγη, εἰς στατήρας, εἰς χιλιόγραμμα.

9) Γράψατε λέξεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων νά περιέχῃ 10 γράμματα ἀνόμοια καὶ ὀρίσατε συμβολικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τὰς τιμὰς μερικῶν ἔμπορευμάτων.

Β.—Ἐμπορικὰ ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς τὴν ἀγοραπωλησίαν.

Εἰς ἐκάστην ἀγοραπωλησίαν διακρίνομεν δύο στάδια. Τὸ στάδιον τῆς συμφωνίας καὶ τὸ στάδιον τῆς ἐκτελέσεως. Κατ' ἀμφοτέρωτα τὰ στάδια συντάσσονται ὀρισμένα ἔγγραφα, διὰ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ἡ συμφωνία καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀγοραπωλησίας.

§ 38.—**Ἐγγραφα τῆς συμφωνίας. Παραγγελία.** Ὁ μέλλων ἀγοραστής ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δειγματολογίου καὶ τοῦ τιμοκαταλόγου τοῦ πωλητοῦ, προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἔμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμεῖ νά ἀγοράσῃ. Ταῦτα ἀναγράφει εἰς ἓνα ἰδιαίτερον ἔγγραφον, μετὰ τῆς ποσότητος τὴν ὁποίαν θέλει καὶ τῆς τιμῆς τοῦ τιμοκαταλόγου. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο καλεῖται *παραγγελία*.

Παραγγελία γενικῶς εἶναι ἡ δῆλώσις, τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ ἀγοραστής πρὸς τὸν πωλητήν διὰ τὰ ἔμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμεῖ ν' ἀγοράσῃ. Ἡ παραγγελία δίδεται εἴτε προφορικῶς, εἴτε δι' ἐπιστολῆς, εἴτε διὰ τηλεγραφήματος. Ἐάν ἡ παραγγελία δοθῇ τηλεγραφικῶς, τότε ὁ παραγγέλων ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας θά ἐπιβεβαιώσῃ τὴν δοθεῖσαν παραγγελίαν, ὥστε νά ἐλεγχθῇ ἐάν ἡ παραγγελία μετεβιβάσθη ἔρθῶς ὑπὸ τῆς τηλεγραφικῆς ὕπηρεσίας.

Σημείωσις παραγγελίας. Πολλάκις ὑπὸ μεγαλεμπόρων δίδον-

(Σημείωσις παραγγελίας)

Ἄριθ. 333

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ
ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ, ΠΟΤΟΠΟΙΪΑΣ & ΚΟΝΙΑΚ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ
 ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΠΑΝΑΓ. ΧΡ. ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Παραγγελία Ἀδελφοὶ Βαμβακίτου

Κατοίκου Μυτιλήνης

Μέσον ἀποστολῆς ἀτμοπλοικῶς

Συμφωνία Πληρωμῆς Βαρέλια μετρητοῖς ἔκπτωσις 5 %

Κιβώτια ἔναντι Γρ/τίου 3 Μ.

Συμφωνία παραδόσεως cif

Ἀσφάλεια —

Χρόνος ἀποστολῆς 15η Νοεμβρίου 1933

Ποσότης δοξείων	Εἶδος δοξείων	ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	Τιμή μονάδος	
5	B	Κονιάκ	50	51 —
5	K	Κονιάκ ἀγόρ. ἀναρρώσεως	12 φιλ.	450 —
5	»	» » »	24 »	500 —
2	»	» » »	48 »	600 —
		Βαρέλια δρυῖνα καινουργῆ Δωρεᾶν		
Τόπος ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καὶ πληρωμῆς θεωρεῖται ὁ Πειραιεὺς.				
Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 31 Αὐγούστου 1933				
Ο ΠΑΡΑΓΓΕΛΩΝ			Ο ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ	
Ἄφοι Βαμβακίτου			Θ. Θεοδωρακόπουλος	

ται παραγγελλίαι διὰ μέσου υπαλλήλων τῶν πωλητῶν, οἱ ὅποιοι περιοδεύουν τὰς διαφόρους ἀγοράς. Συντάσσονται δὲ κῦται ἐπὶ εἰδικῶν δελτίων παραγγελίας, τὰ ὅποια ἐκδίδονται εἰς διπλοῦν, τὸ ἓν τῶν ὁποίων κρατεῖ ὁ παραγγέλων ἔμπορος καὶ τὸ ἕτερον ὁ περιοδεύων υπάλληλος. Τοῦτο χρησιμεύει ὡς μέσον ἀποδείξεως εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως ἐνὸς ἐκ τῶν δύο νὰ φανῇ συνεπής.

§ 39.—**Τιμολόγιον.** Ἐτερον ἔγγραφον τὸ ὅποion συντάσσεται εἰς μίαν ἀγοραπωλησίαν εἶναι τὸ τιμολόγιον. Τὸ τιμολόγιον συντάσσει ὁ πωλητὴς καὶ παραδίδει εἰς τὸν ἀγοραστήν. Περιέχει δὲ λεπτομερῶς ὅλα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς γενομένης ἀγοραπωλησίας.

Τὰ τιμολόγια τὰ διακρίνομεν

1ον) εἰς ἐπιτόπιον τιμολόγιον

2ον) εἰς τιμολόγιον ἀποστολῆς

3ον) εἰς προξενικὸν τιμολόγιον.

1. Ἐπιτόπιον τιμολόγιον. Καλεῖται οὕτω τὸ τιμολόγιον, τὸ ὅποion συντάσσεται δι' ἀγοραστήν, ὁ ὅποιος εὐρίσκεται εἰς τὴν ἰδίαν ἀγορὰν μὲ τὸν πωλητήν.

Τοῦτο διαιρεῖται εἰς δύο

εἰς ἐπικεφαλίδα καὶ

εἰς σῶμα.

Ἡ ἐπικεφαλὶς περιλαμβάνει :

α') Τὸ ὄνομα μὲ τὸ ὅποion εἶναι γνωστὸν τὸ κατάστημα τοῦ πωλητοῦ.

β') Τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποion εὐρίσκεται τὸ κατάστημα τοῦ πωλητοῦ.

γ') Τὴν ἡμερομηνίαν κατὰ τὴν ὁποίαν συντάσσεται τὸ τιμολόγιον.

δ') Τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ.

ε') Τὴν λέξιν Δοῦναι.

ς') Τὸν χρόνον πληρωμῆς (ἐὰν ἡ ἀγοραπωλησία εἶναι ἐπὶ πιστώσει).

Τὸ σῶμα καταλαμβάνει τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ τιμολογίου. Περιλαμβάνει δὲ :

α') Τὴν ποσότητα, τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος.

(Ἐπιτόπιον τιμολόγιον)

Ἄριθ. 111

ΚΙΜΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΡΜΟΥ 54 - ΑΘΗΝΑΙ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1933

Ἡ κυρία Ἀγγ. Μακρίδου

ΔΟΥΝΑΙ

1	Κουβέρτα μάλλ. μονή Εὐρ.		950
7	πήχ. μαλλίν. ὑφάσματος διὰ παλ. Σχ. 5	150	1.260
10	πήχ. ποπλ. ὑποκ. Νο 2812	44	440
			2.650
Ἐξωφλήθη			

β') Τὴν τιμὴν μονάδος.

γ') Τὴν τιμὴν ἐκάστου ἐμπορεύματος.

δ') Τὴν ὀλικὴν τιμὴν.

Κάτωθε τοῦ ἀθροίσματος τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων σύρονται δύο γραμμαί, μετὰ τὰς ὁποίας σημειοῦνται τὰ γράμματα Ε.Π.Α. ἦτοι: ἔκτος παντὸς λάθους.

2. *Τιμολόγιον ἀποστολῆς.* Εἶναι τὸ τιμολόγιον, τὸ ὁποῖον συντάσσεται δι' ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα πρόκειται ν' ἀποσταλοῦν εἰς ἄλλην ἀγοράν. Τοῦτο ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἐπιτόπιον, διαιρεῖται εἰς δύο μέρη: εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα καὶ τὸ σῶμα.

Ἡ ἐπικεφαλὶς περιέχει ἔκτος ἐκείνων τὰ ὁποῖα περιέχει ἡ ἐπικεφαλὶς τοῦ ἐπιτοπίου τιμολογίου ἐπὶ πλέον:

α') Τὸν τρόπον ἀποστολῆς.

β') Τὸ πρόσωπον εἰς κίνδυνον τοῦ ὁποίου ταξιδεύει τὸ ἐμπόρευμα.

γ') Τὸν τόπον καὶ χρόνον πληρωμῆς.

Ταῦτα πρέπει νὰ γράφονται μετὰ μεγάλης προσοχῆς, διότι δι' αὐτῶν καθορίζονται αἱ εὐθύναι εἰς περίπτωσιν βλάβης ἢ ἀπωλείας τῶν ἐμπορευμάτων.

Εἰς τὸ σῶμα περιλαμβάνονται ἔκτος ἐκείνων, ἅτινα περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἐπιτόπιον τιμολόγιον ἐπὶ πλέον:

α') Τὰ σημεῖα καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν δεμάτων.

β') Ὁ ἀριθμὸς τῶν δεμάτων.

Αἱ παρεχόμεναι ἐκπτώσεις ἀναγράφονται εἰς τὸ τιμολόγιον, ἀφαιρούμεναι ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς ὀλικῆς ἀξίας.

Ἀριθμησις τιμολογίου. Ὁ ἔμπορος πρέπει νὰ τηρῇ ἀντίγραφα τῶν ἀποστελλομένων τιμολογίων. Ὅπως ἐπίσης φυλάσσει τὰ τιμολόγια τὰ ὁποῖα λαμβάνει. Ἀριθμεῖ δὲ ἰδιαιτέρως καὶ τὰ ἀποστελλόμενα καὶ τὰ λαμβανόμενα τιμολόγια.

Χαρτοσήμανσις. Τὰ τιμολόγια ὑπόκεινται εἰς ἀναλογικὴν χαρτοσήμανσιν, τὴν ὁποίαν καθορίζει ὁ ἐκάστοτε ἰσχύων νόμος. Τὰ μὴ χαρτοσημασμένα τιμολόγια χάνουν τὴν ἀποδεικτικὴν τῶν δύναμιν. Τὸ χαρτόσημον τίθεται ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ὁ πωλητής.

3. *Προξενικὸν τιμολόγιον.* Τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα εἰσάγονται ἀπὸ μίαν ἄλλην χώραν ἐπιβαρύνονται μὲ ἓνα φόρον ὁ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ : ΠΑΝΑΓ. ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 15 Νοεμβρίου 1933

Οἱ Κύριοι Ἄδ. Βαμβακίτου ἐν Μυτιλήνῃ Δοῦναι
Δι' ἀξίαν τῶν κάτωθι ἐμπορευμάτων
ἀποσταλέντων μέσον «Ἑλενα Μ»—Τράπεζα Ἀθηνῶν
συνεπεῖα παραγγελίας κ. Θ. Θεοδωρακοπούλου
καὶ πληρωτέων Βαρέλια Μετρητοῖς ἔκπτωσις 5%
Κβ/ ἔναντι Γρ/τιου 3 Μ.

Σημ. Ἄριθ.	Εἶδος Ἐμπορεύματος	Τιμὴ μονάδος	Ὅλική ἀξία
A.B. 5	B/Κονιάκ		
701	ὄκ 63 ἀπ. 13		
702	» 62 » 12 ¹ / ₂		
703	» 61 ¹ / ₂ » 11		
704	» 60 » 9 ¹ / ₂		
705	» 59 » 8 ¹ / ₂		
	ὄκ 305 ¹ / ₂ — 54 ¹ / ₂ = 251	51 —	12.801 —
1- 55	K/Κονιάκ 12 φιαλ.	450 —	2.250 —
6 105	» » 24 »	500 —	2.500 —
11-122	» » 48 »	600 —	1.200 —
	Χαρμον Τιμ. & Γ/τιου		31 20
			18.782 20
	Ἐκπ. 5% ἐπὶ 12801		640 05
			18.142 15
	Κατεβλήθησαν μ/τοῖς		12.160 95
	Ἀξία Γραμματίου 3 Μ.		5.981 20
			E.Π.Α

ὁποῖος καλεῖται *δασμός*. Ἐὰν ταῦτα προσέρχωνται ἀπὸ μίαν χώραν, μετὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐμπορικὴν σύμβασιν, τότε ὁ δασμός οὗτος εἶναι μικρότερος τοῦ συνήθους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ χρειάζεται μία πιστοποίησις ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπροσώπου (προξένου) τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν πόλιν τοῦ πωλητοῦ.

Ἡ πιστοποίησις γίνεται εἴτε ἐπὶ τοῦ τιμολογίου ἀποστολῆς, εἴτε δι' ἰδικιτέρου ἐγγράφου. Τὸ τιμολόγιον τοῦτο καλεῖται προξενικὸν τιμολόγιον.

§ 40.—*Ἀπόδειξις παραλαβῆς*. Ὅταν ὁ ἔμπορος ἀποστέλλῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὰ ἐμπορεύματα δι' ὑπαλλήλου ἢ ἀμαξηλάτου ἢ ὀδηγοῦ αὐτοκινήτου, παραδίδει εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐγγραφοῦν, τὸ ὁποῖον ἐπιστρέφεται ὑπαγεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι περελήφθησαν τὰ ἐμπορεύματα ὑπὸ τούτου. Τὸ ἐγγραφοῦν τοῦτο καλεῖται ἀπόδειξις παραλαβῆς.

Ἡ ἀπόδειξις παραλαβῆς περιλαμβάνει

- α) τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ πωλητοῦ
- β) τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ
- γ) τὸ εἶδος καὶ ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων
- δ) τὴν ἡμερομηνίαν παραλαβῆς.

Τὴν ἀπόδειξιν παραλαβῆς, κατὰ τὴν ἰδίαν περίπτωσιν ἐκδίδει πολλάκις καὶ ὁ ἀγοραστής, ὅτε αὕτη φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα.

Ἀσκήσεις.

1. Φαντασθῆτε ὅτι εἴσθε ἔμπορος ἀνδρικών καὶ γυναικείων ὑφασμάτων ἐν Χαλκίδι καὶ πρόκειται νὰ προμηθευθῆτε διὰ τὸ κατάστημά σας ὑφάσματα διὰ τὴν θερινὴν περίοδον. Ποῖαι θὰ εἶναι κατὰ σειρὰν αἱ ἐνέργειαι σας;

2. Ὁ ἐν Κορίνθῳ ἔμπορος Μενέλ. Πεφάνης τὴν 10 Δεκεμβρίου παραγγέλλει διὰ τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου τοῦ ξυλμπορικοῦ οἴκου ἐν Ἀθήναις Κ. Ἀνδρεάδου Σαπφοῦς 13 τὰ κάτωθι εἶδη :

20 τράβες	10.—	16×8	μ ³	2,560
40 >	8.—	16×7,5	μ ³	4,864
40 >	8.—	13×6,5	μ ³	2,704
40 >	8.—	13×8	μ ³	3,328

13,456 @ 1350 τὸ μ³

150 καδρόνια	4.—	7×5	μ ³	2,100
100 >	4,50	7×5	μ ³	1,575
				3,675 @ 1950 το μ ³

175 μ³ σκουρέτα 4.— ×0,012 @ 2,250 τὸ μ³.

Ζητείται νὰ συνταχθῇ ἡ σημειώσις παραγγελίας, ὡς καὶ τὸ τιμολόγιον ἀποστολῆς.

3. Ὁ ἐν Ἀθήναις ἔμπορος ὑαλικῶν Α. Ἀγγελίδης καὶ Σία Ἑρμοῦ 84 ἀποστέλλει τὰ κάτωθι ἐμπορεύματα διὰ τοῦ α/π «Ἰθάκη» εἰς τὸν ἐν Σύρῳ Νικ. Βασιλείου συνεπείᾳ παραγγελίας τοῦ τελευταίου, πληρωτέα τοῖς μετρητοῖς καὶ μὲ ἔκπτωσην 1,5%.

10 δωδεκ. πιάτα Ἀγγλικά	No 7 @ 170 δρχ.
20 > > >	No 4 @ 100
15 δωδεκ. πιάτα πορσελάνης χρωματ.	No 23 @ 500
10 > > >	No 19 @ 450
30 > ποτήρια καθιστὰ νεροῦ ἐγχώρ.	@ 65
25 > > > οἴνου >	@ 110
15 Δίσκους περσελάνης τετραγ.	No 32 @ 250
10 > ὀβάλ με χέρια νικέλ.	No 18 @ 100

V. Οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα ἀγοραπωλησίας.

§ 41.—**Κέρδος καὶ ζημία.** Ὁ ἔμπορος ἀγοράζει ἐμπορεύματα διὰ νὰ μεταπωλήσῃ ταῦτα εἰς μεγαλυτέραν τιμήν. Ἡ διαφορά μεταξὺ τῆς ἀρχικῆς τιμῆς καὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως ἀποτελεῖ τὸ οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀγοραπωλησίας. Καὶ ἔταν μὲν ἡ τιμὴ πωλήσεως εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἀρχικῆς τιμῆς ἢ διαφορά αὕτη καλεῖται κέρδος. Ὅταν δὲ ἡ τιμὴ πωλήσεως εἶναι μικροτέρα τῆς ἀρχικῆς τιμῆς ἢ διαφορά αὕτη καλεῖται ζημία.

§ 42.—**Ἀρχικὴ τιμὴ ἢ τιμὴ κόστους.** Τιμὴ κόστους καλεῖται ἡ τιμὴ, ἢ ὁποῖα περιλαμβάνει τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς ἠὲ τῆς μὲνης κατὰ τὰ ἔξοδα.

§ 43.—**Τὰ ἔξοδα διακρίνονται εἰς εἰδικὰ καὶ γενικά.** Εἰδικὰ ἔξοδα καλοῦνται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν μεταφορὰν ὠρισμένου ἐμπορεύματος μέχρι τοῦ καταστήματος τοῦ ἀγοραστοῦ (ναῦλος, ἐκφορτωτικά, δασμοί, ἀσφάλιστρα κλπ.).

Γενικά ἔξοδα καλοῦνται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐλθὼν κίνησιν τοῦ καταστήματος (ἐνοίκιον, φωτισμός, μισθοὶ ὑπαλ-

λήλων, φόροι δημοσίων κλπ.). Ταῦτα γίνονται χάριν ἑλων τῶν τῶν ἐμπορευμάτων.

Τὸ ποσὸν τῶν γενικῶν ἐξόδων, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιβαρύνῃ ἓνα ἐμπόρευμα ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συντελεστοῦ γενικῶν ἐξόδων. Συντελεστὴς γενικῶν ἐξόδων εἶναι ὁ ἀριθμὸς, ὁ ὁποῖος δεικνύει τὴν ἀνταλογία τῶν γενικῶν ἐξόδων δι' ἐμπόρευμα, τοῦ ὁποῖου ἡ τιμὴ ἀγορᾶς εἶναι ἑκατὸν δραχμαί. π. χ. ἴστω ὅτι ὁ συντελεστὴς γενικῶν ἐξόδων εἶναι 15 %₀. Πόσα γενικά ἐξοδα θ' ἀναλογῶν εἰς ἐμπόρευμα 450 δραχμῶν; Εἰς ἐμπόρευμα:

$$\begin{array}{r} 100 \text{ δραχμ.} \\ 450 \text{ »} \end{array} \quad \begin{array}{r} 15 \\ \times \end{array}$$

$$\frac{16 \times 450}{100} = 67.50$$

Διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν συντελεστὴν γενικῶν ἐξόδων, πρέπει νὰ προϋπολογίσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριθέστερον τὰ γενικά ἐξοδα, τὰ ὁποῖα θ' ἀπαιτηθοῦν κατὰ μίαν χρονικὴν περίοδον, ὡς καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ καταναλωθοῦν κατ' αὐτήν. π. χ. Ὑπολογίζομεν ὅτι τὰ γενικά ἐξοδα ἐνὸς καταστήματος δι' ἓν ἔτος ἀνέρχονται εἰς 60.000, ἡ δὲ ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων τὰ ὁποῖα θὰ καταναλωθοῦν κατ' αὐτήν θὰ εἶναι 400.000. Διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν συντελεστὴν γενικῶν ἐξόδων σκεπτόμεθα ὡς ἑξῆς: Δι' ἐμπορεύματα 400.000 Γ. ἐξοδα 60.000

$$\begin{array}{r} 100 \\ \times \end{array}$$

$$\times = 60.000 \times \frac{100}{400.000} = 15$$

§ 44.—**Ἡ τιμὴ πωλήσεως.** Τιμὴ πωλήσεως καλεῖται ἡ τιμὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἔμπορος πωλεῖ τὸ ἐμπόρευμα. Εὐρίσκεται δὲ ἐν εἰς τὴν τιμὴν κόστους προσθέσωμεν τὸ κέρδος.

§ 45.—**Προδιορισμὸς τιμῆς πωλήσεως.** Εἰς τὸν πρακτικὸν βίον καὶ ἰδίως εἰς τὰς μικρὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸν προδιορισμὸν τῆς τιμῆς πωλήσεως, δὲν περιλαμβάνουν τὴν ἀναλογία τῶν γενικῶν ἐξόδων, ἕνεκα τῆς δυσκολίας τὴν ὁποίαν παρουσιάζει ἡ ἀκριβὴς εὐρεσις τοῦ συντελεστοῦ γενικῶν ἐξόδων. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς τιμῆς ἀγορᾶς μετὰ τῶν εἰδικῶν ἐξόδων καὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως δίδει τὸ μικτόν

κέρδος. Ἢν ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν μικτῶν κερδῶν, τὰ ὅποια πραγματοποιοῖ ὁ ἔμπορος εἰς ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἀφαιρεθῶν τὰ γενικὰ ἔξοδα (ἐνοίκια, φωτισμὸς κλπ.), τὰ ὅποια ἔγιναν κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον εὐρίσκεται τὸ καθαρὸν κέρδος.

§ 46.—**Νόμος προσφορᾶς καὶ ζητήσεως.** Ἡ τιμὴ τῆς πωλήσεως δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πωλητοῦ, οὐδὲ ὀρίζεται πάντοτε κατὰ τὸν ἀναπτυχθέντα τρόπον, ἀλλὰ μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐάν π. χ. ἡ προσφορὰ ἑνὸς ἐμπορεύματος εἶναι μεγαλυτέρα εἰς ἓνα χρονικὸν σημεῖον, ἀπὸ προηγούμενον χρονικὸν σημεῖον, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἀναλόγως ἡ ζήτησις τούτου, τότε ἡ τιμὴ πωλήσεως θὰ ἐλαττωθῇ. Διότι ἕκαστος τῶν πωλητῶν θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ πωλήσῃ τὸ ἐμπόρευμά του προσφέρων τούτο εἰς μικροτέραν τιμὴν. Ἀντιθέτως, ἐάν ἡ ζήτησις ἑνὸς ἐμπορεύματος εἰς ἓνα χρονικὸν σημεῖον εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ προηγούμενον χρονικὸν σημεῖον, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἡ προσφορὰ ἀναλόγως, τότε ἡ τιμὴ θ' αὐξηθῇ. Διότι ἕκαστος ἀγοραστὴς θέλων ν' ἀποκτήσῃ τὸ ἐμπόρευμα θὰ προσφέρῃ μεγαλυτέραν τιμὴν ἀπὸ ἄλλον.

§ 47.—**Ἄνταγωνισμός.** Ἐκαστος ἔμπορος καταβάλλει ὄλας του τὰς προσπάθειάς νὰ πωλήσῃ περισσότερα ἐμπορεύματα ἀπὸ ἓνα ἄλλον. Χρησιμοποιεῖ δὲ πρὸς τοῦτο διάφορα μέσα. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἡ ὅποια καταβάλλεται ὑπὸ πολλῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιδιώκουν τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὀνομάζεται ἀνταγωνισμός. Τὸν ἀνταγωνισμὸν τὸν ἀπαντῶμεν εἰς ὄλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως. Εἶναι δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὠφέλιμος.

§ 48.—**Ἀθέμιτος ἀνταγωνισμός.** Ἐάν τις διὰ νὰ ἀνταγωνισθῇ τὸν ἀντίπαλόν του χρησιμοποιεῖ μέσα, τὰ ὅποια δὲν ἐπιτρέπονται ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, τότε ὁ ἀνταγωνισμὸς οὗτος χαρακτηρίζεται ὡς ἀθέμιτος. Ἀθέμιτος ἀνταγωνισμὸς π. χ. εἶναι ἡ χρησιμοποίησις ξένου σήματος, ἡ μομφὴ ἐναντίον τοῦ συναγωνισμοῦ κλπ.

Ἀσκήσεις.

1.—Ἐμπορὸς τις ἠγόρασε 40 δωδεκ. καλτσῶν πρὸς 316 δραχ. τὴν δωδεκάδα. Ἐπλήρωσε δὲ ἀκόμη διάφορα ἔξοδα μέχρι τοῦ καταστήματος δραχ. 538. Πόσον θὰ διατιμήσῃ ταῦτα κατὰ δωδεκάδα

διὰ νά ἔχη μικτόν κέρδος 18% καί πόσον κατά ζεῦγος διὰ νά ἔχη κέρδος μικτόν 25% ;

2.—Ἐμπορός τις ἠγόρασε 10 Σ' καφέ τῶν 100 χιλγ. ἕκαστον πρὸς 64 δραχ. κατά χιλιόγραμμον. Ἐπλήρωσε δὲ ἐπὶ πλέον ἑξοδα δραχ. 1200 διὰ τὴν μεταφορὰν μέχρι τοῦ καταστήματος. Ποία εἶναι ἡ τιμὴ κόστους κατ' ὅκᾰν ;

3.— Αἱ τιμαὶ τῶν σταφυλῶν εἶναι πάντοτε αἱ ἴδιαι ; Πότε μεταβάλλονται καὶ διατί ;

VI. Διακανονισμὸς ἀγοραπωλησίας.

§ 49.—**Τρόποι διακανονισμοῦ.** Ὁ διακανονισμὸς τῶν ἀγοραπωλησιῶν γίνεται κατὰ δύο τρόπους :

1ον) Τοῖς μετρητοῖς.

2ον) Ἐπὶ πιστώσει.

Ὁ διακανονισμὸς τοῖς μετρητοῖς γίνεται διὰ καταβολῆς νομίμου ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τὸν πωλητὴν ἢ παραδόσεως ἐνὸς ἐγγράφου τὸ ὅποσον καλεῖται *ἐπιταγή*.

Ὁ διακανονισμὸς ἐπὶ πιστώσει γίνεται δι' ἐγγραφῆς εἰς λογαριασμὸν ἢ παραδόσεως ἐνὸς ἐγγράφου, τὸ ὅποσον ἄλλοτε λέγεται *γραμμάτιον εἰς διαταγὴν καὶ ἄλλοτε συναλλαγματική*.

§ 50.—**Νόμισμα.** Νόμισμα εἶπομεν ὅτι εἶναι τεμάχιον ἐκ πολυτίμου μετάλλου, τὸ ὅποσον ἔχει ὠρισμένον σχῆμα καὶ φέρει ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας τὴν ἀξίαν καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης παράστασιν τινα τῆς πολιτείας, ἢ ὅποια ἐπιβάλλει τοῦτο ὡς ὑποχρεωτικὸν μέσον τῶν πληρωμῶν.

Χαρτονόμισμα. Εἶναι ἀπόδειξις, τὴν ὁποίαν ἐκδίδει τὸ Κράτος καὶ εἰς τὴν ὁποίαν παρέχει ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ νομίσματος. Τοιοῦτοτρόπως τὸ χαρτονόμισμα χρησιμοποιεῖται ὡς μέσον ἀνταλλαγῆς, ὡς μέτρον τῆς ἀξίας τῶν διαφόρων πραγμάτων καὶ ὡς μέσον πληρωμῆς. Τὸ χαρτονόμισμα διευκολύνει κυρίως τὰς μεγάλας συναλλαγὰς, διὰ τῶν ὁποίων θ' ἀπηγοῦντο μεγάλη ποσότης μεταλλικοῦ νομίσματος, ὥστε νά καθίσταται δυσμετακόμιστον.

§ 51.—**Διαφοραὶ μεταξὺ νομίσματος καὶ χαρτονομίσματος.** Μεταξὺ τοῦ νομίσματος καὶ χαρτονομίσματος ὑπάρχουσι αἱ ἑξῆς διαφοραὶ : Τὸ νόμισμα ἀποτελούμενον ἀπὸ ἄργυρον ἢ χρυ-

σόν ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν, ἐνῶ τὸ χαρτονόμισμα ἀποτελούμενον ἀπὸ ἑνα μικρὸ κομμάτι χάρτου, οὐδεμίαν πραγματικὴν ἀξίαν ἔχει. Τὴν ἀξίαν εἰς αὐτὸ τὴν δίδει ἢ τιθεμένη σφραγίς τῆς πολιτείας.

2) Ὅτι τὸ ποσὸν τῶν νομισμάτων δὲν δύναται ν' αὐξηθῆ εὐκόλως. Διότι διὰ τὴν κοπὴν τούτων ἀπαιτοῦνται πολὺτιμα μέταλλα. Ἐνῶ ἡ αὐξήσις τῆς ποσότητος τοῦ χαρτονομίσματος εὐρίσκεται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς πολιτείας. Δὲν θ' ἀπαιτηθῆ παρὰ μόνον χάρτης.

Ἐνεκα τῆς εὐκόλου αὐξήσεως τοῦ χαρτονομίσματος, συχνὰ αἱ Κυβερνήσεις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν προσκαίρων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἐξέδιδον χαρτονόμισμα, περισσότερον τοῦ ἀπαιτουμένου καὶ τοῦτο ἐπέφερε διατάραξιν εἰς τὰς οἰκονομικὰς συναλλαγὰς.

Ἐνεκα τούτου καὶ ἵνα μὴ στερηθῆ ἡ πολιτεία τῆς χρησιμότητος, τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ ἐκ χάρτου νόμισμα, μετεβίβασε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως τούτου εἰς Τράπεζαν. Οὕτω σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν κυκλοφοροῦν χαρτονομίσματα. Ταῦτα τὰ ἀντικαθιστοῦν τὰ τραπεζογραμμάτια.

§ 52. — **Τραπεζογραμμάτιον.** Τραπεζογραμμάτιον καλεῖται ἀπόδειξις ἐκδομένη ὑπὸ μιᾶς Τραπεζῆς, διὰ τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν κομιστὴν ἅμα τῇ ἐμφανίσει τὸ ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενον ποσὸν εἰς νομίσματα.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως Τραπεζογραμμάτων ὀρίζεται διὰ νόμου τῆς πολιτείας. Παρ' ἡμῖν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως Τραπεζογραμμάτων ἀπὸ τῆς 12 Μαΐου 1928 ἐδόθη εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

§ 53. — **Ἀπόδειξις πληρωμῆς.** Ἡ παράδοσις ἑνὸς τούτων, τοῦ χαρτονομίσματος ἢ τῆς ἐπιταγῆς, πρὸς τὸν πωλητὴν ἀπαλλάσσει τὸν ἀγοραστὴν ἀπὸ κάθε ὑποχρέωσιν εἰς τὸ μέλλον. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς καταβολῆς ὁ πωλητὴς ἢ γράφει ἐπὶ τοῦ τιμολογίου τὴν λέξιν ἐξωφλήθη καὶ ὑπογράφει ἢ δίδει ἕνα ἔγγραφον εἰς τὸν ἀγοραστὴν, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται ν' ἀποδείξῃ ὁ ἀγοραστής, ὅτι κατέβαλε τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων. Τοῦτο καλεῖται ἀπόδειξις πληρωμῆς.

Ἡ ἀπόδειξις πληρωμῆς περιλαμβάνει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ πωλητοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ, τὸ καταβαλλόμενον ποσὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς, τὴν αἰτίαν τῆς πληρωμῆς καὶ τὴν ὑπο-

γραφὴν τοῦ εἰσπράττοντος. Ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς ἐπι-
κολλᾶται χαρτόσημον ἀναλογικόν.

§ 54.—**Διακανονισμὸς ἐπὶ πιστώσει.** Ἡ εἰσπραξις διὰ τῆς
ὁποίας ὁ πωλητὴς παραδίδει τὸ ἐμπόρευμα δέχεται δὲ νὰ λάβῃ
τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ μέλλον καλεῖται πίστωση.

Ὁ διακανονισμὸς τῆς ἀγοραπωλησίας ἐπὶ πιστώσει γίνεται

α') δι' ἐγγραφῆς εἰς λογαριασμὸν

β') διὰ γραμμικίου εἰς διατεγγὴν

γ') διὰ συναλλαγματικῆς.

§ 55.—**Πιστωτής—Χρεώστης—Χρέος—Ἐγγυητής—Ἐγ-
γύσεις.** Εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας ἐπὶ πιστώσει ὁ μὲν πωλητὴς κα-
λεῖται πιστωτής, ὁ δὲ ἀγοραστὴς χρεώστης. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ
χρεώστου πρὸς τὸν πιστωτὴν καλεῖται χρέος.

Ἐὰν ὁ πωλητὴς δὲν ἔχῃ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι ὁ ἀγορα-
στὴς θὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του εἰς τὸν ὀρισθέντα χρόνον, ζητεῖ
ὅπως ἕνα τρίτον πρόσωπον ὑποσχεθῇ, ὅτι θὰ πληρώσῃ τοῦτο εἰς
περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀγοραστὴς δὲν φανῇ συνεπής. Τὸ
πρόσωπον τοῦτο καλεῖται ἐγγυητής. Ἡ δὲ πράξις ἐγγύσεις.

Ἀσκήσεις.

1. Πῶς θὰ διακρίνωμεν τὸ χαρτονόμισμα ἀπὸ τὸ τραπεζογραμ-
μάτιον;

2. Περιγράψατε τὰ κυκλοφοροῦντα ἐν Ἑλλάδι 10δραχμα καὶ
20δραχμα.

3. Τί εἶδη νομισμάτων κυκλοφοροῦν ἐν Ἑλλάδι;

4. Τί ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε νόμισμα ἐκ μετάλλου ἢ ἐκ χάρτου
καὶ διατί;

5. Ὁ ἐνταῦθα ἔμπορος σιδηρικῶν Ν. Γιαννόπουλος πωλεῖ ἐπὶ
πιστώσει 25 ἡμερῶν εἰς τὸν Βασ. Μιχαηλίδην ἐμπορεύματα ἀξίας
1200 δραχ. Κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ὁ Βασ. Μιχαηλίδης
καταβάλλει τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ
Ν. Γιαννοπούλου ἀπόδειξιν πληρωμῆς. Ζητεῖται α') νὰ ὀρισθῇ
ποῖος εἶναι ὁ χρεώστης, ποῖος ὁ πιστωτής καὶ β') νὰ συνταχθῇ ἡ
ἀπόδειξις πληρωμῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

I. Κεφάλαιον—'Επωνυμία ἐπιχειρήσεως—'Ατομικαὶ
ἐταιρικαὶ ἐπιχειρήσεις.

§ 56. — **Κεφάλαιον.** Εἶπομεν ὅτι σκοπὸς τοῦ ἐμπόρου εἶναι ἕως ἐκ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ ἀγοραπωλησιῶν, ἐπιτύχη ἕνα οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου πρέπει ἀπραιτῆτως ὁ ἔμπορος νὰ καταβάλλῃ ἕνα ποσὸν χρημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἐνοικιάσῃ τὸ κατάστημα, θ' ἀγοράσῃ τὰ ἐμπορεύματα, θὰ πληρώσῃ τοὺς ὑπαλλήλους του κ. λ. π. Τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα καταθέτει ὁ ἔμπορος καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκει νὰ ἐπιτύχῃ ἕνα οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα καλεῖται κεφάλαιον. Ὅταν λέγωμεν κεφάλαιον δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὸ χρῆμα, ἀλλὰ καὶ πᾶν οἰκονομικὸν ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον διατίθεται διὰ τὴν δημιουργίαν ἄλλων ἀγαθῶν. Ἐὰν ὁ ἔμπορος ἀντὶ νὰ καταβάλλῃ χρήματα, διὰ νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ κατάστημα, διαθέσῃ ἴδιον ἀκίνητον διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς κατάστημα, τὸ ἀκίνητον τοῦτο ἀποτελεῖ κεφάλαιον. Τὰ ἐπιπλα, τὰ χρηματοκιβώτιον ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐμπόρου εἶναι κεφάλαιον, ὁμοίως τὰ ἐργαλεῖα καὶ αἱ μηχαναὶ, τὰς ὁποίας χρησιμοποιεῖ ἕνας ὑποδηματοποιὸς εἶναι κεφάλαιον.

§ 57. — **'Επιχειρήσεις.** Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἔμπορος τὸ οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα καταβάλλει καὶ τὴν ἐργασίαν του ὡς καὶ ξένην τοιαύτην. Ἡ κατάλληλος δὲ ὀργάνωσις τῶν δύο στοιχείων τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργασίας, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἕνα κέρδος καλεῖται ἐπιχείρησις.

§ 58. **'Επιχειρηματίας.** Πᾶν πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ ἐπιχείρησιν καλεῖται ἐπιχειρηματίας.

Ὁ ἐπιχειρηματίας προσφέρει μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, διότι κατορθώνει τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα θὰ ἔμενον νεκρά, νὰ μεταβάλλωνται εἰς παραγωγικὰ.

§ 59. — **Ἰδιότητες επιχειρηματίου.** Διὰ νὰ γίνῃ τις ἐπιχειρηματίας δὲν ἀρκεῖ νὰ διαθέτῃ κεφάλαιον καὶ νὰ ἔχῃ ὄρισμένους γνώσεις, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ ἔχῃ ὄρισμένα φυσικὰ προσόντα. Καὶ τοιαῦτα εἶναι: ταχεῖα ἀντίληψις, ἰσχυρὰ θέλησις, μεγάλη δραστηριότης, ἰσχυρὸν καὶ πρακτικὸν πνεῦμα, πρωτοβουλία, ἀποφασιστικότης, θάρρος ἀναλήψεως εὐθυνῶν καὶ τέλος πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ διαπραγματεύεται.

Αἱ ἰδιότητες αὗται μολονότι εἶναι φυσικαὶ δύνανται νὰ ἐνισχυθῶσι διὰ καταλλήλου ἐπιμόνου ἀσκήσεως. Πλὴν δὲ τούτων, ἀπαιτοῦνται νὰ ἔχῃ τεχνικὰς γνώσεις σχετικὰς πρὸς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐνεργήσῃ καὶ οἰκονομικὰς γνώσεις. Ταύτας ἀποκτᾷ δι' ἀναλόγου μορφώσεως.

§ 60. — **Ἐπωνυμία καὶ κατοικία ἐπιχειρήσεως.** Τὸ ὄνομα μὲ τὸ ὁποῖον εἶναι γνωστὴ ἡ ἐπιχείρησις εἰς τὸ κοινὸν καλεῖται *ἐπωνυμία* τῆς ἐπιχειρήσεως. Δύναται δὲ τοῦτο ἄλλοτε μὲν νὰ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιχειρηματίου, ὡς π. χ. Χρυσικόπουλος, ἄλλοτε δὲ ἕτερον ὄνομα π. χ. Πανελληνίος ἀγορά, κλπ.

Ὁ τόπος ὅπου διεξάγεται ἡ ἐπιχείρησις καλεῖται *κατοικία* τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἶναι δυνατόν ἡ κατοικία τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ εἶναι διάφορος ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ ἐπιχειρηματίου. π.χ. Ὁ ἔμπορος νὰ κατοικῇ ἐν Ἀθήναις καὶ ἡ ἐπιχείρησις νὰ διεξάγεται εἰς Πειραιᾶ. Ὁ Πειραιεὺς εἶναι ἡ κατοικία τῆς ἐπιχειρήσεως.

§ 61. — **Ἀτομικαὶ καὶ ἐταιρικαὶ ἐπιχειρήσεις.** Ἐὰν μία ἐπιχείρησις διεξάγεται ὑπὸ ἐνὸς ἀτόμου, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ὁ κύριος ταύτης, αὕτη καλεῖται *ἀτομικὴ ἐπιχείρησις*. Ἡ ἀτομικὴ ἐπιχείρησις εἶναι ἡ ἀπλουστέρα καὶ ἡ συνθηθετέρα.

Πολλάκις ὅμως ἐπειδὴ ἓνα πρόσωπον δὲν διαθέτει μεγάλα κεφάλαια, ὅσα ἀπαιτεῖ μία ἐπιχείρησις ἢ ὄρισμένους γνώσεις, ἀναγκάζεται νὰ συμφωνήσῃ μὲ ἓν ἢ περισσότερα πρόσωπα, ὅπως διεξάγῃσι ἀπὸ κοινοῦ ταύτην. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη καλεῖται *ἐταιρικὴ*.

II. Ἐμπορος καὶ ἐμπορικαὶ πράξεις κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον.

§ 62. — **Γενικά.** Τὸ ἐμπόριον κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀπαιτεῖ μεγάλην ταχύτητα. Ἐνεκα τούτου καὶ αἱ διαφοραὶ, αἱ

ὅποια προκύπτουν μεταξύ τῶν ἐμπόρων πρέπει νὰ τακτοποιοῦνται συντόμως. Διὰ τὴν ἐξασφαλισθῆναι ἢ συντομία αὐτῆ, τὸ κράτος ἔκαμε ἰδιαιτέρως κανόνας δικαίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἐκδικάζονται αἱ ὑποθέσεις τῶν ἐμπόρων. Οἱ κανόνες οὗτοι ἀποτελοῦν τὸν ἐμπορικὸν νόμον.

§ 63. — **Ἐμπορος.** Διὰ τὴν θεωρηθῆναι τις ἔμπορος κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον, πρέπει νὰ διενεργῇ ἐμπορικὰς πράξεις καὶ νὰ ἔχη ὡς σύνηθες ἐπάγγελμα τὸ ἐμπόριον.

§ 64. — **Ἐμπορικαὶ πράξεις.** Ἐμπορικαὶ πράξεις κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον εἶναι αἱ ἐξῆς :

1. Αἱ ἀγοραὶ προϊόντων γῆς ἢ τέχνης τὰς ὁποίας ἤθελε κάμῃ τις εἴτε διὰ τὴν μεταπωλήσῃ ταῦτα ἀκατέργαστα ὅπως τὰ ἡγόρασε ἢ κατειργασμένα καὶ μεταποιημένα εἰς χειροτεχνήματα.

Διὰ τὴν χαρακτηρισθῆναι λοιπὸν μία ἀγορά, ὡς ἐμπορικὴ πράξις, πρέπει κατὰ τὴν στιγμὴν τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ ἀγορὰ νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν ὁ σκοπὸς τῆς μεταπωλήσεως. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ὁ σκοπὸς οὗτος, ἐπακολουθήσῃ ὅμως δι' ὀφονδῆποτε λόγον δὲν χαρακτηρίζεται ἡ ἀγορὰ ὡς πράξις ἐμπορικὴ.

2. Πᾶσα ἐπιχείρησις χειροτεχνίας, παραγγελίας μεταφορᾶς διὰ γῆς ἢ ὕδατος, προμηθείας, πρακτορείας, πλειστηριάσεως καὶ δημοσίων θεαμάτων.

Ἐπιχείρησιν χειροτεχνίας ἐκτελεῖ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει διὰ μηχανικῶν μέσων νὰ μετασχηματίσῃ πρώτας ὕλας εἰς τέλεια προϊόντα.

Ἐπιχείρησιν παραγγελίας ἐκτελεῖ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει ἔναντι ἀμοιβῆς νὰ διενεργῇ ἐμπορικὰς πράξεις διὰ λογαριασμὸν τρίτου.

Ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς διὰ γῆς ἢ ὕδατος ἐκτελεῖ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νὰ μεταφέρῃ διὰ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης ἐμπορεύματα καὶ ἐπιβάτας.

Ἐπιχείρησιν προμηθείας ἐκτελεῖ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νὰ προμηθεύῃ πρὸς τρίτους διάφορα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἀποκτᾷ μετὰ τὴν ἐντολὴν τῶν τρίτων.

Ἐπιχείρησιν πρακτορείας ἐκτελεῖ ἐκεῖνος, ὅστις προσφέρει ἔναντι ἀμοιβῆς τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ κοινόν. Αἱ ὑπηρεσίαι αὐ-

ται δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι δημόσιον χαρακτήρα, ὡς π. χ. ἡ ὑπηρεσία τοῦ δικηγόρου ἔχει δημόσιον χαρακτήρα.

Ἐπιχείρησιν πλειστηριάσεως ἐκτελεῖ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νὰ πωλήσῃ ἀντικείμενα τρίτων εἰς δημόσιον πλειστηριασμόν.

Ἐπιχείρησιν δημοσίων θεαμάτων ἐκτελεῖ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει νὰ προσφέρῃ μέσα πρὸς ψυχγωγίαν εἰς τὸ κοινόν.

3. Αἱ μεσιτικαί, κολλυβιστικαὶ καὶ τραπεζητικαὶ ἐργασίαι.

4. Ἡ ἔκδοσις συναλλαγματικῶν καὶ αἱ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἀποστολαὶ χρημάτων.

5. Πᾶσα ἐπιχείρησις κατασκευῆς πλοίου χρήσιμος διὰ τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν.

6. Πᾶσα ἀγορά, πώλησις ἢ μεταπώλησις τοιοῦτου πλοίου.

7. Ὅλαι αἱ θαλάσσιαι ἀποστολαί.

8. Πᾶσα ναύλωσις.

9. Πᾶν ναυτικὸν δάνειον.

III. Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐμπόρου.

§ 65. — **Γενικά.** Ὁ ἐμπορικὸς νόμος ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐμπόρους ὠρισμένας ὑποχρεώσεις. Ἡ σπουδαιότερα ὑποχρέωσις εἶναι νὰ τηροῦν βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα καταγράφουν πάσας τὰς ἐνεργουμένας ὑπ' αὐτῶν διὰ τὸ ἐμπόριόν των πράξεις. Διὰ τῶν βιβλίων τούτων, δύνανται ν' ἀποδεικνύουν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των, ὅταν παρουσιασθῇ μία διαφορά μεταξὺ τούτων καὶ τῶν τρίτων.

§ 66. — **Ἐμπορικὰ βιβλία.** Τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ὀρίζει ὁ νόμος εἶναι :

1) Τὸ ἡμερολόγιον. Τοῦτο χρησιμεύει νὰ καταγράψῃ ὁ ἔμπορος πάσας τὰς καθ' ἡμέραν πράξεις του, αἱ ὁποῖαι ἐπιδρῶν εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς οικονομικῆς καταστάσεώς του.

2) Βιβλίον ἀπογραφῶν. Εἰς αὐτὸ ἀναγράφει εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης χρήσεως τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του, τὰς ὑποχρεώσεις τῶν τρίτων πρὸς αὐτὸν ὡς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τοὺς τρίτους.

3) Βιβλίον ἀντιγραφῆς ἐπιστολῶν. Εἰς αὐτὸ καταχωρεῖ πάσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἀποστελλομένας ἐπιστολάς πρὸς τρίτους.

§ 67. — *Διαιτυπώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται τὰ βιβλία.* Τὰ βιβλία ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι ἡριθμημένα κατὰ σελίδας καὶ μονογραφημένα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς ἔδρας τοῦ ἐμπόρου. Εἰς τὴν τελευταίαν δὲ σελίδα ἀναγράφεται τὸ σύνολον τῶν σελίδων ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως τὸ ὄνομα τοῦ ἐμπόρου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ μονογράφοντος προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν. Τὰ ἐμπορικὰ βιβλία πρέπει νὰ χαρτοσημαίνωνται. Ἡ χαρτοσήμανσις τούτων θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐφορείας.

Ἔλα τὰ βιβλία πρέπει νὰ συντάσσωνται κατὰ χρονολογικὴν σειράν. Χωρὶς ἀγραφα διαστήματα, χάσματα ἢ παραπομπὰς εἰς τὸ περιθώριον. Ἐὰν παραλειφθῇ τι ἐκ τῶν ὄσων ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, δὲν δύναται ὁ ἔμπορος νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν μαρτυρίαν τῶν βιβλίων του.

§ 68. — *Πρωτοκόλλησις ἐμπορικῆς ἐπωρυμίας.* Ὁ ἔμπορος ὑποχρεοῦται ἐπίσης, ὅπως καταχωρήσῃ τὴν ἐμπορικὴν του ἐπωρυμίαν εἰς εἰδικὸν βιβλίον, τὸ ὁποῖον τηρεῖται εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῆς περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν διεξάγει τὰς ἐργασίας του. Τὸ βιβλίον τοῦτο καλεῖται ἐμπορικὸν μητρώον.

IV. Πρόσωπα ἀνίκανα πρὸς τὸ ἐμπορεύεσθαι.

§ 69. — *Περιορισμοὶ τοῦ ἐμπορίου.* Τὸ ἐμπόριον διεξάγεται κατὰ κανόνα ἐλευθέρως ὑπὸ πάντων. Πλὴν ὅμως αἱ νόμοι τοῦ Κράτους ἀπαγορεύουσιν δι' ὠρισμένους λόγους εἰς τὰ ἐξῆς πρόσωπα ν' ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου.

1) *Εἰς τοὺς ἀνηλίκοις.* Ἀνήλικοι θεωροῦνται τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν συνεπλήρωσαν τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των. Οἱ ἀνήλικοι δύνανται ν' ἀποκτήσουν τὴν ἰκανότητα νὰ διενεργοῦν ἐγκύριως ἐμπορικὰς πράξεις, ἐὰν συμπληρώσουν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μετὰ προηγουμένην ῥητὴν καὶ ἔγγραφον ἄδειαν. Ἡ ἄδεια αὕτη παρέχεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος ὑπὸ τῆς μητρός. Ἐν ἐλλείψει δὲ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ὑπὸ τοῦ συγγενικοῦ Συμβουλίου, ὅτε πρέπει αὕτη νὰ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

2) *Εἰς τὰς ὑπάνδρους γυναῖκας.* Αἱ ὑπάνδροι γυναῖκες δὲν δύνανται νὰ διεξάγουν ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συζύγου.

3) *Εἰς τοὺς δημοσίους ἐν γένει ὑπαλλήλους.*

4) *Εἰς τοὺς κληρικούς.*

5) *Εἰς τοὺς δικηγόρους κλπ.*

V. Ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα.

§ 70. — **Γενικά.** Τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὡς ἔμποροι, ἀσχολοῦνται μὲ διάφορα εἶδη ἐργασίας. Ἄλλος π. χ. ἀγοράζει καὶ πωλεῖ ἐμπορεύματα, ἄλλος μεταποιεῖ πρώτας ὕλας εἰς ἔτοιμα προϊόντα κλπ. Ὡς ἐκ τούτου ἔχομεν διάφορα ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα.

Τὰ ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας.

1ον) *Εἰς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια τὰ πρόσωπα διενεργοῦν ἐμπορικὰς πράξεις δι' ἴδιον λογισμὸν καὶ τὰ ὅποια καλοῦμεν κύρια πρόσωπα τοῦ ἐμπορίου καὶ*

2ον) *Εἰς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια τὰ πρόσωπα διενεργοῦν ἐμπορικὰς πράξεις διὰ λογαριασμὸν τρίτων καὶ τὰ ὅποια καλοῦμεν βοηθητικὰ πρόσωπα τοῦ ἐμπορίου.*

§ 71. — **Κύρια πρόσωπα τοῦ ἐμπορίου.**

1. *Κυρίως ἔμποροι.*—Καλοῦνται τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἀγοράζουν ἐμπορεύματα καὶ μεταπωλοῦν ταῦτα χωρὶς νὰ ἐπιφέρουν οὐδεμίαν αὐτῶν μεταβολήν. Τιοιοῦτοι εἶναι οἱ ἔμποροι ἀποικιακῶν, ὄψασματέμποροι κ. λ. π.

2. *Βιομήχανοι.*—Καλοῦνται τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια ἀγοράζουν ἀτελεῖς προϊόντα καὶ διὰ καταλλήλου κατεργασίας μεταβάλλουν εἰς νέα χρήσιμα προϊόντα. Ὁ ἀλευροβιομήχανος ἀγοράζει σίτον καὶ μεταβάλλει τούτον εἰς ἄλευρον κ. λ. π.

3. *Τραπεζίται.*—Καλοῦνται τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια δανείζονται παρὰ τοῦ κοινοῦ χρήμα, τὸ ὅποσον διαθέτουν εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην τούτου εἰς ὑψηλότερον τόκον. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ τό-

κου, με τὸν ὁποῖον δανείζονται καὶ τοῦ τόκου, με τὸν ὁποῖον δανείζουν ἀποτελεῖ τὸ κέρδος τῶν Τραπεζιτῶν.

4. *Μεταφορεῖς*.— Καλοῦνται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνουν νὰ μεταφέρουν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐπιβάτας ἢ ἐμπορεύματα π.χ. ἓνα πρόσωπον διαθέτει τρία αὐτοκίνητα, διὰ τῶν ὁποίων ἀναλαμβάνει τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἄλλο.

5. *Ἐφοπλισταί*.— Καλοῦνται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐξοπλίζουν πλοῖα, προμηθεύουν δηλ. πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ ταξιδεύῃ τὸ πλοῖον καὶ νὰ μεταφέρῃ ἐπιβάτας ἢ ἐμπορεύματα.

6. *Ἀσφαλισταί*.— Καλοῦνται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνουν ἔναντι ὄρισμένου ποσοῦ, τὸ ὁποῖον καλεῖται *ἀσφάλιστρον*, ν' ἀποζημιώσουν τὸν ἀσφαλιζόμενον, ἐὰν ἐπέλθῃ ὁ κίνδυνος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀσφαλιζέται τις π.χ. ὁ Α πληρώνει εἰς τὸν Β ἀσφαλιστὴν 1000 δραχ. καὶ ἀσφαλιζει τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ πυρός. Ἐὰν συμβῇ νὰ κατιστραφῇ ἡ οἰκία τοῦ Α ἐκ πυρκαϊᾶς, ὁ Β ἀσφαλιστὴς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἦτο ἠσφαλισμένη ἡ οἰκία.

§ 72. — *Ἐνδιάμεσα ἢ βοηθητικά πρόσωπα*. Διὰ τὴν καλλιτέραν καὶ ταχύτεραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου των, οἱ ἔμποροι ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ χρησιμοποιοῦν ἄλλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα καλοῦνται ἐνδιάμεσα ἢ βοηθητικά πρόσωπα τοῦ ἐμπορίου.

Ταῦτα εἶναι :

1) Ὁ *παραγγελιοδόχος*.— Παραγγελιοδόχος καλεῖται, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διενεργεῖ ἐμπορικὰς πράξεις ἐπ' ὀνόματί του καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου. Ἐὰν ὁ παραγγελιοδόχος ἀγοράζῃ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου καλεῖται παραγγελιοδόχος ἀγορᾶς. Ἐὰν πωλῇ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου καλεῖται παραγγελιοδόχος πωλήσεως καὶ ἐὰν ἀναλαμβάνῃ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων διὰ λογαριασμὸν ἄλλου παραγγελιοδόχος μεταφορᾶς.

2) Ὁ *ἀντιπρόσωπος*.— Ἀντιπρόσωπος καλεῖται τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ εἰς ὄρισμένην ἀγορὰν ἐμπορικὰς πράξεις εἰς τὸ ὄνομα καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου προσώπου.

3) Ὁ *μεσίτης*.— Μεσίτης καλεῖται τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνει νὰ φέρῃ εἰς ἐπαφὴν δύο πρόσωπα, διὰ νὰ καταρτίσουν μίαν συμφωνίαν, χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ μετέχῃ τῆς συμφωνίας αὐτῆς.

Π. χ. Ὁ Α ἔμπορος ἀναθέτει εἰς τὸν Β μεσίτην νὰ τοῦ εὕρῃ ὠρισμένον ἐμπόρευμα τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνάγκην. Ὁ μεσίτης εὕρισκει τὸ ἐμπόρευμα εἰς τὸν Γ. Εἰδοποιεῖ τὸν Α, ὁ ὁποῖος αὐτοπροσώπως διαπραγματεύεται τὸ ἐμπόρευμα.

Ἀσκήσεις.

1. Τραπεζιτικός τις ὑπάλληλος ἀγοράζει παρὰ τοῦ Κ. Λάμπρου ἐμποροῦ ἓνα γραμμόφωνον δι' ἰδίαν χρῆσιν ἀντὶ 2.400 δραχμῶν. Ὁ ἴδιος ὑπάλληλος μετ' ὀλίγας ἡμέρας πωλεῖ τὸ γραμμόφωνον τοῦτο ἀντὶ 2.900 δραχμῶν, ἀποκομίσας οὕτω κέρδος ἐκ δραχ. 500. Ζητεῖται νὰ ὀρισθῇ: α') Ποῖαι ἐκ τῶν δύο πράξεων εἶναι ἐμπορικαὶ καὶ διατί; β') Ποῖα πρόσωπα εἶναι ἔμποροι καὶ διατί;

2. Ὁ ἐνταῦθα ἔμπορος Κ. Χαλκίδης παραγγέλλει εἰς τὸν φίλον τοῦ Β. Ἀνδρόνικον, ἐφοριακὸν ὑπάλληλον ἐν Βόλῳ, ὅπως ἀγοράσῃ διὰ λογ/σμόν του 1000 ὄκ. ἐλαιῶν. Ὁ Β. Ἀνδρόνικος ἐκτελῶν τὴν παραγγελίαν, ἀγοράζει τὰς ἐλαίας ἀντὶ 8.000 δραχμῶν παρὰ τοῦ παραγωγοῦ ἐλαιῶν Ν. Δημητριάδου. Ταύτας μετὰ τὴν κατάλληλον συσκευασίαν ἀποστέλλει διὰ ἀ/π. τῆς Ἀκτοπλοικῆς Ἑταιρείας. Ὁ Κ. Χαλκίδης ἀποστέλλει διὰ τῆς Τραπεζῆς Ἐμπορικῆς Πίστεως τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐλαιῶν εἰς Β. Ἀνδρόνικον. Ζητεῖται νὰ ὀρισθῶσιν: α') Ποῖαι ἐκ τῶν πράξεων τούτων εἶναι ἐμπορικαὶ καὶ διατί; καὶ β') Ποῖα ἐκ τῶν προσώπων εἶναι ἔμποροι καὶ διατί;

3. Ὁ ἐνταῦθα κρεοπώλης Κ. Δημητρακόπουλος ἀναλαμβάνει τὴν προμήθειαν κρέατος τοῦ Νοσοκομείου «Ἐλπίς». Ἐναντὶ τῆς ἀξίας τοῦ προμηθευθέντος κρέατος μιᾶς ἐβδομάδος ἐκ δραχ. 3500 ὁ διαχειριστὴς τοῦ Νοσοκομείου ὡς ἐκπρόσωπος τούτου ὑπογράφει συναλλαγματικὴν λήξεως 2 Μ/. Ζητεῖται νὰ ὀρισθῇ: α') Ποῖαι ἐκ τῶν πράξεων τούτων εἶναι ἐμπορικαὶ καὶ διατί; καὶ β') Ποῖα ἐκ τῶν προσώπων εἶναι ἔμποροι καὶ διατί;

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Π Ι Σ Τ Ι Σ

Ι. Πίστωσις. Κατηγορία πιστώσεων.

§ 73. — **Όρισμός.** Πάντες οί επιχειρηματίαι έπομένως και οί έμποροι πλὴν τοῦ ἰδίου κεφαλαίου, τὸ ὅποσον καταβάλλουν εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν των ἀναγκάζονται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν των νὰ χρησιμοποιοῦν και ξένον τοιοῦτον. Τὸ ξένον κεφάλαιον προμηθεύονται διὰ δανεισμοῦ. Λαμβάνουν δηλαδὴ παρά τινος προσώπου ποσὸν ἀντικαταστατῶν πραγμάτων ἢ χρήματος με τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἐπιστρέψουν ταῦτα μετὰ τι χρονικὸν διάστημα.

Δανεισμὸν δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν και τὴν ἀγοραπωλησίαν ἐπὶ πίστῳσει. Κατ' αὐτὴν προμηθεύεται τις ἐμπορεύματα τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν ὑπόσχεται νὰ πληρώσῃ μετὰ πάροδον ὠρισμένου χρόνου.

Ἵνα ὁμοῦς δανεισθῇ τις, πρέπει νὰ ἐμπνέῃ εἰς τὸν δανειστὴν ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ φανῆ συνεπῆς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του, ὑπὸ τοῦς συμφωνηθέντας ὅρους. Π. χ. ὁ Α ἔχει ἀνάγκην 5000 δραχμ. διὰ τρεῖς μῆνας. Ἀπευθύνεται εἰς τὸν Β και ζητεῖ νὰ τὸν δανείσῃ τὰς 5000 διὰ τρεῖς μῆνας με τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὸ ποσὸν μετὰ πάροδον τριῶν μηνῶν. Ὁ Β τότε μόνον θὰ δανείσῃ τὰ ζητηθέντα χρήματα, ὅταν ἔχει ἐμπιστοσύνην, ὅτι ὁ Α θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ἡ μορφή αὐτὴ τῆς συναλλαγῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέχονται ὑπὸ τινος πράγματα ἀντικαταστά εἰς ἕτερον, με τὴν ἐμπιστοσύνην ὅτι θὰ ἐπιστραφοῦν, εἰς τὸν συμφωνηθέντα χρόνον, καλεῖται πίστις.

Λέγοντες ὅμως πίστιν συνήθως ἐννοοῦμεν τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἕνα πρόσωπον, ὅτι λόγῳ ὠρισμένων ἰδιοτήτων του θὰ φανῆ συνεπὴς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του.

§ 74. — **Ἰδιότητες πιστολήπτου.** Αἱ ἰδιότητες τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχη τὸ πρόσωπον διὰ νὰ ἔχη πίστιν, εἶναι ἠθικαὶ καὶ ὕλικά.

Ἡ εὐκροίνεια, ἡ ἐντιμότης, ἡ φιλοπονία, ἡ ἄλλειψις παρ' αὐτῷ κακῶν ἔξεων ὡς λ. χ. τῆς μέθης, τῆς χαρτοπαιξίας ἀποτελοῦν τὰς ἠθικὰς ἰδιότητας.

Ἡ κατοχὴ περιουσίας δηλ. ἀγαθῶν ἀποτελοῦν τὰς ὕλικὰς ἰδιότητας.

Εἰς ὅσον μεγαλύτερον βῆθμόν κατέχει τις τὰς ἄνω ἰδιοτήτας, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ πίστις τοῦ προσώπου τούτου εἶναι μεγαλύτερα.

§ 75. — **Σπουδαιότης τῆς πίστεως.** Ἡ πίστις ἔχει ἐξαιρετικὴν οἰκονομικὴν σπουδαιότητα. Αὕτη συντελεῖ ὅπως, ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα μένουσιν ἀχρησιμοποίητα, διακτεθοῦν εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην τούτων. Ἐκ τῆς πράξεως ταύτης ὠφελοῦνται, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἀποκτῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἐκμεταλλευθῆ ἐπικερδῶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος διέθεσε ταῦτα, λαμβάνων ἕνα τόκον ἢ μίαν προμήθειαν, τὸν ὁποῖον καταβάλλει ὁ χρησιμοποιοῦσας ταῦτα. Τρίτον δὲ ὠφελεῖται ἡ κοινωνία ἐν γένει. Π. χ. ὁ Α ἔχει 100 χιλιάδας δραχμὰς καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ κατασκευάσῃ μίαν οἰκίαν. Ἀπαιτοῦνται ὅμως δι' αὐτὴν 130 χιλ. δραχ. τὰς ὁποίας λαμβάνει παρὰ τοῦ Β, ὅστις διαθέτει ταύτας μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοῦ ἐπιστραφοῦν μετὰ δύο ἔτη ἐπὶ τόκῳ. Ἐκ τῆς συμφωνίας ταύτης κατασκευάζεται ἡ οἰκία, ἡ ὁποία ἐνοικιάζεται. Ἀποτελέσματα: Ὁ Α ἀπέκτησε οἰκίαν ἀξίας 130 χιλ. δραχ., ἐνῷ διέθεσε 100 χιλ. Ὁ Β ἔλαβε ἐπὶ πλεόν τῶν 30 χιλ. δραχ. τὸν τόκον αὐτῶν διὰ δύο ἔτη καὶ τέλος ὁ ἐνοικιαστὴς τῆς οἰκίας, διότι ὅταν κατασκευάζωνται περισσότεραι οἰκίαι ἐλαττοῦται τὸ ἐνοίκιον.

§ 76. — **Πίστωσις.** Ἀποτέλεσμα τῆς πίστεως εἶναι ἡ πίστωσις. Πίστωσις εἶναι ἡ ὑπὸ ἐνὸς προσώπου πρὸς ἕτερον παροῦσα παροχὴ ἔναντι μελλούσης ἀνταποδόσεως.

Ὁ παρέχων τὴν πίστιν καλεῖται πιστοδότης, ὁ δὲ λαμβάνων πιστολήπτης.

§ 77. — *Κατηγορία πιστώσεων.* Αί πιστώσεις εξετάζονται ἀπὸ διαφόρους ἀπόψεις δικκρίνονται :

Α) Ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν. 1) *Εἰς παραγωγικὰς καὶ 2) εἰς καταναλωτικὰς.*

1) Ἡ πίστωση καλεῖται *παραγωγικὴ* ὁσάκις τὰ λαμβανόμενα ἀγαθὰ προορίζονται διὰ σκοποὺς παραγωγικοῦς. Π. χ. δανείζω τὸν Α 1000 δραχ. διὰ τῶν ὁποίων ἀγοράζει δέρματα πρὸς κατασκευὴν ὑποδημάτων πρὸς πώλησιν. Ἀνάγκην παραγωγικῶν πιστώσεων ἔχουν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι στεροῦνται ἐπαρκῶν κεφαλαίων διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑνὸς ἔργου ἢ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεώς των. Ἡ σημασία τῆς παραγωγικῆς πιστώσεως εἶναι πολὺ μεγάλη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ἑνὸς τόπου.

2) Ἡ πίστωση καλεῖται *καταναλωτικὴ*, ὁσάκις τὰ λαμβανόμενα ἀγαθὰ προορίζονται δι' ἄμεσον ἱκανοποίησιν ἀναγκῶν. Π. χ. δανείζω εἰς τὸν Α 1000 δραχ. διὰ ν' ἀγοράσῃ ἐνδύματα. Ἀνάγκην καταναλωτικῶν πιστώσεων ἔχουν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν ἄρκετὰ εἰσοδήματα.

Πολλάκις ἡ καταναλωτικὴ πίστωση γίνεται ἐμμέσως παραγωγικὴ, ὡς π. χ. ἐὰν ἀσθενῶν ἐργάτης δανεισθῇ χρήματα, τὰ ὅποια χρησιμοποιοῖ ἄμέσως διὰ φάρμακα καὶ λοιπὰ ἐξοδα, ἡ πίστωση αὕτη θ' ἀποθῇ παραγωγικὴ, διότι διὰ τῶν χρησιμοποιηθέντων ἀγαθῶν, ἀπέφυγε τὸν θάνατον. Θὰ δυνηθῇ δὲ ἐργαζόμενος εἰς τὸ μέλλον ν' ἀποδώσῃ τὰ ληφθέντα.

Μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν πρὸς τὸν πιστοδότην παρέχει ἡ παραγωγικὴ πίστωση. Διότι κατ' αὐτὴν δὲν ἐξαφανίζονται τὰ δοθέντα ἀγαθὰ ὡς συμβαίνει εἰς τὴν καταναλωτικὴν, ἀλλὰ μετατρέπονται εἰς ἄλλα ἀγαθὰ τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου ἀξίας.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐξεύρεσις καταναλωτικῶν πιστώσεων εἶναι δυσχερεστέρα ἢ ἡ ἐξεύρεσις παραγωγικῶν πιστώσεων.

Β) Ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὁποίας παρέχουν οἱ πιστολήπται πρὸς τοὺς πιστοδότας.

1) *Εἰς προσωπικὰς πιστώσεις καὶ 2) εἰς ἐμπραγματίους τοιαύτας.*

1) *Προσωπικὴν* πίστωσιν ἔχομεν ὁσάκις ἡ παροχὴ τῆς πιστώσεως στηρίζεται εἰς τὰς ιδιότητας τοῦ προσώπου τοῦ πιστολήπτου. Κατ' αὐτὴν ὁ πιστοδότης ἀρκεῖται εἰς τὴν φερεγγυότητα

τοῦ πιστολήπτου, τοῦ ὁποίου μόνον ἢ ἀπλῆ προφορικῆ ἢ γραπτῆ ὑπόσχεσις ἀρκεῖ διὰ νὰ λάβῃ πίστωσιν.

2) *Πραγματικὴν* πίστωσιν ἔχομεν, ὡσάκις ὁ πιστοδότης δὲν περιορίζεται εἰς τὴν ἀπλὴν ὑπόσχεσιν τοῦ πιστολήπτου, ἀλλὰ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεώς του ζητεῖ παραχώρησιν δικαιώματος ἐπὶ ὠρισμένων πραγμάτων, ἐκ τῆς ἀξίας τῶν ὁποίων ἢ ἀποζημιωθῆ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πιστολήπτης δὲν φανῆ συνεπῆς εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα εἶναι κινήτον, τότε ἔχομεν *ἐνέχυρον*, ἐὰν δὲ εἶναι ἀκίνητον ἔχομεν *ὑποθήκην*.

Ἐπὶ ἐνεχύρου τὸ κινήτον πρᾶγμα παραδίδεται εἰς τὸν πιστοδότην, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῦτο. Ἐὰν ὁ πιστολήπτης ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του κατὰ τὸν συμφωνηθέντα χρόνον, παραλαμβάνει τὸ δοθὲν ὡς ἐνέχυρον πρᾶγμα, ἐὰν ἕμως δὲν φανῆ συνεπῆς τότε ὁ πιστοδότης δύναται νὰ πωλήσῃ τοῦτο εἰς δημόσιον πλειστηριασμόν.

Ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ πωληθέντος ἐνεχύρου ἢ ἀκρατήσῃ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐδάναίσε εἰς τὸν πιστολήπτην, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἢ τὸ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτόν. Ὑποθήκη παραχωρεῖται δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν, τὸ ὁποῖον τηρεῖται εἰς δημόσιον γραφεῖον ὀνομαζόμενον ὑποθηκοφυλακεῖον· ἐναντι τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον παρέχει ὁ πιστοδότης παραχωρεῖται εἰς αὐτόν τὸ δικαίωμα, ὅπως εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πιστολήπτης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του, ἢ δύναται αὐτός νὰ ἀποζημιωθῆ δι' ἐκποιήσεως τοῦ ἀκινήτου εἰς δημόσιον πλειστηριασμόν.

II. Πιστωτικὰ ὄργανα.

§ 78. — *Ὁρισμός.* Εἰπομεν ὅτι ὁ διακανονισμὸς τῆς ἀγοραπωλησίας ἐπὶ πιστώσει δύναται νὰ γίνῃ δι' ἀπλῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα καλοῦνται *γραμμάτιον εἰς διαταγὴν καὶ συναλλαγματικὴν*. Ταῦτα ὁ πωλητὴς δύναται, ἐὰν ἔχῃ ἀνάγκην νὰ τὰ μεταβιβάσῃ ἐναντι χρήματος ὡς νὰ εἶχον πραγματικὴν ἀξίαν. Ἐπίσης εἶδομεν, δύο ἄλλα ἐγγράφα, τὸ χαρτονόμισμα καὶ τὸ τραπεζογραμμάτιον.

τὰ ὅποια ἂν καὶ στεροῦνται πραγματικῆς ἀξίας, ἀνταλλάσσονται μὲ διαφορά ἀγαθὰ.

Πάντα τὰ ἔγγραφα ταῦτα λαμβάνουν τὴν ἀξίαν των ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποῖαν ἐμπνέουν τὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων φέρουν τὴν ὑπογραφήν. Εἶναι δηλαδὴ ταῦτα φορεῖς τῆς πίστεως τῶν ἐκδοτῶν των. Διὰ τοῦτο καλοῦμεν ταῦτα πιστωτικὰ ὄργανα.

Τοιαῦτα πιστωτικὰ ὄργανα ἔχομεν

- 1) Τὸ γραμματίον εἰς διαταγὴν 2) Τὴν συναλλαγματικὴν 3) Τὴν φορτωτικὴν 4) Τὴν μετοχὴν 5) Τὴν ὁμολογίαν 6) Τὴν ἐπιταγὴν 7) Τὸ Τραπεζογραμματίον κ. λ. π.

Ἄλλα τῶν πιστωτικῶν ὀργάνων εἶναι ὀνομαστικά καὶ ἄλλα ἀνώνυμα.

Ἡ διάκρισις αὕτη ἔχει σημασίαν διὰ τὸν τρόπον τῆς μεταβιβάσεως. Διότι ἐνῶ τὰ ἀνώνυμα πιστωτικὰ ὄργανα ὡς εἶναι τὸ Τραπεζογραμματίον, ἢ μετοχὴ κ. λ. π. μεταβιβάζονται δι' ἀπλῆς παραδόσεως ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἢ μεταβίβασις τῶν ὀνομαστικῶν γίνεται ὑπὸ διαφόρους τύπους. Ὁ συνηθέστερος τούτων εἶναι ἡ ὀπισθογράφησις.

§ 79. — Ὁπισθογράφησις καλεῖται ἡ πράξις, διὰ τῆς ὁποίας μεταβιβάζεται ἢ κυριότης ἐνὸς πιστωτικοῦ τίτλου εἰς ἕτερον πρόσωπον. Γίνεται δὲ αὕτη διὰ τῆς ἐντολῆς τοῦ κατόχου πρὸς τὴν ὀφειλέτην, ὅπως οὗτος καταβάλλῃ τὴν ἀξίαν τούτου εἰς τὸν νέον κάτοχον. Συνηθέστατα δὲ ἀναγράφεται αὕτη εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ τίτλου.

Διὰ νὰ εἶναι πλήρης ἡ ὀπισθογράφησις πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ α) τὸ ὄνομα τοῦ νέου κατόχου β) τὴν χρονολογίαν κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐγίνε ἡ ὀπισθογράφησις καὶ γ) τὴν ὑπογραφήν τοῦ μεταβιβάζοντος.

Εἶδη ὀπισθογραφίσεως. Ἐὰν ἡ ὀπισθογράφησις περιέχῃ πάντα, τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἀναφέρομεν προηγουμένως καλεῖται τακτικὴ. Ἐὰν ὁμως παραλείπεται τὸ ὄνομα τοῦ νέου κατόχου, ἢ περιορίζεται ἀπλῶς εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ ὀπισθογράφου, καλεῖται λευκὴ ἢ ἐν λευκῶ.

§ 80. — **Γραμμάτιον εἰς διαταγήν.** Ὅρισμός. Γραμμάτιον εἰς διαταγήν εἶναι ἓνα ἔγγραφον διὰ τοῦ ὁποίου εἰς χρεώστης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν πιστωτὴν του εἰς ὠρισμένον χρόνον τὸ ἀναγραφόμενον ἐπ' αὐτοῦ ποσόν.

Πρόσωπα. Εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ γραμματίου λαμβάνουν μέρος δύο πρόσωπα α') ὁ χρεώστης, ὀνομαζόμενος ἐκδότης ἢ πληρωτὴς καὶ β') ὁ πιστωτὴς ὀνομαζόμενος κοιμιστής.

Στοιχεῖα. Διὰ ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου ἓνα ἔγγραφον ὡς γραμμάτιον εἰς διαταγήν πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ.

1) Τὴν ὀνομασίαν τοῦ τίτλου καταχωριζομένην εἰς τὸ κείμενον καὶ ἐκφραζομένην εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσεται ὁ τίτλος οὗτος.

2) Τὸν τόπον καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ γραμματίου.

3) Τὴν ἀπλὴν καὶ καθαρὰν ὑπόσχεσιν περὶ πληρωμῆς.

4) Τὴν χρονολογίαν λήξεως.

5) Τὸ ὄνομα ἐκείνου, εἰς τὸν ὁποῖον ἢ εἰς διαταγήν τοῦ ὁποίου θὰ γίνῃ ἢ πληρωμῆς.

6) Τὸν τόπον πληρωμῆς.

7) Τὸ ποσὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς.

8) Τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδότη.

Ἐὰν δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ γραμμάτιον τόπος πληρωμῆς, πρέπει νὰ πληρωθῇ τοῦτο εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκδόσεως, θεωρούμενος καὶ ὡς κατοικία τοῦ ἐκδότη.

Πληρωμῆ. Ὁ κοιμιστής τοῦ γραμματίου ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως εἴτε ἐντὸς τῶν δύο ἐπομένων αὐτῆς ἐργασίμων ἡμερῶν, νὰ παρουσιάσῃ τὸ γραμμάτιον εἰς τὸν ἐκδότην πρὸς πληρωμὴν. Ὁ πληρωτὴς πληρώνων τὸ γραμμάτιον δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τούτου ἐκ μέρους τοῦ κοιμιστοῦ.

Ἐὰν ὁ πληρωτὴς ἀρνηθῇ νὰ πληρώσῃ τὸ γραμμάτιον τότε ὁ κοιμιστής πρέπει νὰ συντάξῃ ἓνα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον καλεῖται **διαμαρτυρικόν.**

Ἄλλὰ περὶ τούτου καὶ περὶ ἄλλων σχετικῶν πρὸς τὸ γραμμάτιον θὰ εἰδῶμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον περὶ συναλλαγματικῆς ὡς ἰσχύοντα τὰ αὐτά.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΝ ΔΙΑ ΔΡΑΧΜ. 1500

ΛΗΞΙΣ Τῆ 1ῆ Δεκεμβρίου

Τὴν 1ῆν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑννεακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τρίτου (1933) ἔτους ὑπόσχομαι ὁ ὑπογεγραμμένος νὰ πληρώσω δυνάμει τοῦ παρόντος εἰς διαταγὴν γραμματίου εἰς τὸ ἐν Πάτραις Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἢ εἰς διαταγὴν του καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον του τὰς ἄνω ΔΡΑΧΜΑΣ ————— χιλίας πεντακοσίας ————— ἄς ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοῖς μετρητοῖς.

Ἐν Πάτραις τῆ 1ῆ Σεπτεμβρίου 1933

Ὁ ὀφειλέτης

Σ. Βασιλόπουλος

Ἡ κυριότης τοῦ γραμματίου εἰς διαταγὴν μεταδιδάζεται δι' ὀπισθογραφίαν.

§ 81. — **Συναλλαγματική.** Ὁρισμός. Συναλλαγματική καλεῖται τὸ ἔγγραφο διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ὑπογράφων αὐτὸ δίδει ἐντολὴν εἰς ἓνα ἄλλο πρόσωπον νὰ πληρώσῃ εἰς τρίτον πρόσωπον καὶ εἰς ὄρισμένον χρόνον τὸ ἀναγραφόμενον εἰς αὐτὸ ποσόν.

Πρόσωπα. Εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς συναλλαγματικῆς λαμβάνουν μέρος τρία πρόσωπα α.) ὁ ὑπογράφων αὐτήν, ὀνομαζόμενος ἐκδότης β.) ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον δίδεται ἡ ἐντολή, ὀνομαζόμενος πληρωτὴς καὶ γ.) ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον θὰ καταβληθῇ τὸ ὄρισμένον χρηματικὸν ποσὸν καλούμενος πληρωτής.

Στοιχεῖα. Ἡ συναλλαγματικὴ χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα εἰς τὸ ἐμπόριον διὰ τὰς ἐπὶ πιστώσει ἀγοραπωλοίας. Διὰ τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ σημασία αὐτῆς εἶναι μεγίστη. Ἔνεκα τῆς σπουδαιότητος ταύτης τὸ Κράτος προστατεύει ταύτην δι' ἰδιαίτερου νόμου.

Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον 5325, τὸν ὅποιον ἔχουν ἀποδεθῆ πολλὰ Κράτη, διὰ νὰ θεωρηθῇ ἓνα ἔγγραφο ὡς συναλλαγματικὴ πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ ἑξῆς στοιχεῖα.

1ον Τὴν σημείωσιν τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως.

2ον Τὴν ὀνομασίαν συναλλαγματικῆ, καταχωριζομένην εἰς τὸ κείμενον καὶ ἐκφραζομένην εἰς τὴν γλῶσσαν τῆν ὁποίαν συντάσσεται.

3ον Τὴν ἡμερομηνίαν λήξεως.

4ον Τὴν ἀπλὴν καὶ καθαρὰν ἐντολὴν περὶ πληρωμῆς.

5ον Τὸ ὄνομα ἐκεῖνου εἰς τὸν ὅποιον ἢ εἰς διαταγὴν τοῦ ὁποίου θὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ.

6ον Τὸ ποσὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς.

7ον Τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδότη.

8ον Τὸ ὄνομα τοῦ πληρωτοῦ.

9ον Τὸν τόπον πληρωμῆς.

Ἐὰν δὲν περιλαμβάνῃ ἓνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ δὲν θεωρεῖται συναλλαγματικὴ.

Πρόβλεψις. Διὰ νὰ ἐκδοθῇ συναλλαγματικὴ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς ὑποχρέωσις τοῦ πληρωτοῦ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑ ΔΡΑΧΜ. 4000

Δῆξις 20ῆν Ὀκτωβρίου 1933

Ἐν Ἀθήναις τῆ 29ῆ Ἀγούστου 1933

Τὴν 20ῆν Ὀκτωβρίου 1933 πληρώσατε δυνάμει τῆς παρούσης συναλλαγματικῆς εἰς διαταγὴν τοῦ Δημητρίου Δεωνιάδου δραχμᾶς τέσσαρας χιλιάδας (4000) δι' ἴσον ποσὸν τὸ ὅποιον ἐλάβατε εἰς ἐμπορεύματα τῆς τελείας ἀρεσκείας σας.

Πρὸς τὸν Κύριον
Ἀντώνιον Μακρῆν
δόδος Ἐλευθερίας 9
εἰς Θεσσαλονίκην

Δεκτὴ

Ἀντ. Μακρῆς

Π. Γεωργιάδης

Ἔρμου 148

πρός τὸν ἐκδότην, ἴση τοῦλάχιστον πρὸς τὸ ποσόν, τὸ ὅποιο ἀναγράφεται εἰς τὴν συναλλαγματικὴν. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη καλεῖται *πρόβλεψις*.

Ἐπισθογράφησις. Ἡ κυριότης τῆς συν/κῆς μεταβιβάζεται διὰ τοῦ τύπου τῆς ἐπισθογραφῆσεως περὶ τῆς ὁποίας εἰπομεν. Ἡ συναλλαγματικὴ δὲν μεταβιβάζεται διὰ ἐπισθογραφῆσεως, ἐὰν ὁ ἐκδότης ἀνέγραψε ἐπὶ ταύτης τὰς λέξεις «οὐχὶ εἰς διαταγὴν» ἢ ἄλλας ποῦ ἔχουν τὴν ἴδιαν ἔννοιαν.

Ἡ ἐπισθογράφησις γίνεται ἐπὶ τῆς συναλλαγματικῆς ἢ εἰς φύλλον, τὸ ὅποιον προσαρτᾶται ἐπὶ ταύτης. Παχίσταται τοιαύτη ἀνάγκη, ἐὰν διὰ τῶν πολλῶν ἐπισθογραφῆσεων συνεπληρώθη ὁλόκληρον τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς συναλλαγματικῆς. Ἡ ἐπισθογράφησις δύναται νὰ εἶναι τακτικὴ ἢ καὶ λευκὴ. Ἐὰν ἡ ἐπισθογράφησις εἶναι λευκὴ δύναται ὁ κομιστὴς 1) νὰ συμπληρώσῃ τὸ λευκὸν εἴτε διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, εἴτε διὰ τοῦ ὀνόματος ἄλλου τινὸς προσώπου. 2) Νὰ ἐπισθογραφῆσῃ ἐκ νέου τὴν συναλλαγματικὴν εἴτε ἐν λευκῷ, εἴτε ὑπὲρ ἄλλου προσώπου καὶ 3) νὰ παραδώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν εἰς τρίτον ἄνευ συμπληρώσεως τοῦ λευκοῦ καὶ ἄνευ ἐπισθογραφῆσεως.

Ἀποδοχή. Διὰ νὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ τῆς συναλλαγματικῆς πρέπει προηγουμένως ὁ πληρωτὴς νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὴν συναλλαγματικὴν ὅτι δέχεται νὰ πληρώσῃ ταύτην.

Ἡ πράξις αὕτη καλεῖται ἀποδοχή. Ἡ ὑπογραφή τοῦ πληρωτοῦ τίθεται κάτωθι τῆς συναλλαγματικῆς σημειουμένων τῶν λέξεων *Λεκτὴ ἢ δέχομαι*.

Καὶ ἐὰν μὲν ἡ πληρωμὴ ὀρίζεται εἰς ὠρισμένην ἡμέραν ἢ ὠρισμένας ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τότε δὲν χρειάζεται νὰ ἀναγραφῆ ἡ ἡμερομηνία τῆς ἀποδοχῆς, ἐὰν ὅμως ἡ προθεσμίᾳ τῆς πληρωμῆς ὀρίζεται μετὰ ὠρισμένας ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ὄψεως, τότε κατὰ τὴν ἀποδοχὴν πρέπει νὰ σημειωθῆ ἡ χρονολογία.

Διαμαρτυρικὸν μὴ ἀποδοχῆς. Ἐὰν ὁ πληρωτὴς δὲν ἀποδεχθῆ τὴν συναλλαγματικὴν, τότε ὁ κομιστὴς ὑποχρεοῦται διὰ νὰ δύναται ν'ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἐκδότην τὴν μὴ ἀποδοχὴν, νὰ συντάξῃ ἓνα ἔγγραφον τὸ ὅποιον ὀνομάζεται *διαμαρτυρικὸν μὴ ἀποδοχῆς*.

Ἡ σύνταξις τούτου πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ἐὰν ἢ ἐμφάνισις ἐγινε τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς λήξεως. Συντάσσεται δὲ τοῦτο ὑπὸ συμβολαιογράφου.

Πληρωμή. Ὁ κομιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐμφανίσῃ τὴν συναλλαγματικὴν πρὸς πληρωμὴν τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως εἴτε ἐντὸς τῶν δύο ἐπομένων αὐτῆς ἐργασίμων ἡμερῶν. Ὁ ἀποδεχθεὶς πρέπει νὰ πληρώσῃ ταύτην. Ἐὰν τὸ ἀναγραφόμενον νόμισμα δὲν κυκλοφορεῖ εἰς τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς δύναται νὰ καταβάλλῃ τὴν ἀξίαν τούτου εἰς ἐπιχώριον νόμισμα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως.

Ὁ πληρωτὴς δικαιούται ἐναντι τῆς πληρωμῆς νὰ ζητήσῃ, ἐξωφλημένην τὴν συναλλαγματικὴν ἐκ μέρους τοῦ κομιστοῦ. Διότι αὕτη θὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ πληρωτοῦ ὡς δικαιολογητικὸν τῆς πληρωμῆς, ἀπέναντι τοῦ ἐκδότου.

Διαμαρτυρικὸν μὴ πληρωμῆς. Ἐὰν ὁ ἀποδέκτης ἀρνηθῇ νὰ πληρώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν ὁ κομιστὴς ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς τῶν δύο ἐπομένων τῆς λήξεως, ἐργασίμων ἡμερῶν τὸ διαμαρτυρικὸν μὴ πληρωμῆς. Συντάσσεται ὅπως καὶ τὸ διαμαρτυρικὸν μὴ ἀποδοχῆς. Περιλαμβάνει δὲ ἀντίγραφον τῆς συναλλαγματικῆς, τὴν ἀποδοχὴν, τὰ ὀπισθογραφήσεις, ἂν εἶναι παρὼν ἢ ἀπῶν ὁ ὀφειλέτης διὰ νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀρνήσεως. Διὰ τοῦ διαμαρτυρικοῦ μὴ πληρωμῆς δύναται νὰ στραφῇ ἐναντίον τοῦ ἐκδότου ἢ ἐνὸς τῶν ὀπισθογράφων καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς συναλλαγματικῆς μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς συντάξεως τοῦ διαμαρτυρικοῦ. Διαμαρτυρικὸν μὴ πληρωμῆς συντάσσεται, καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ διὰ τὸ γραμμάτιον εἰς διαταγὴν, ὅταν ὁ πληρωτὴς ἀρνηθῇ τὴν ἐξόφλησιν τούτου.

Τριτεγγύησις. Ἡ πληρωμὴ τῆς συναλλαγματικῆς δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ δι' ὀλόκληρον ἢ διὰ μέρος τοῦ ποσοῦ αὐτῆς διὰ τριτεγγυήσεως.

Ἡ τριτεγγύησις γράφεται ἐπὶ τῆς συναλλαγματικῆς καὶ ἐκφράζεται διὰ τῶν λέξεων διὰ τριτεγγύησιν ἢ ἄλλης ἰσοδυνάμου καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ τριτεγγυητοῦ.

Είδικοί τύποι συναλλαγματικής.

§ 82.—*Συναλλαγματική εις διαταγήν του εκδότη.* Δύναται να εκδοθῆ συναλλαγματικὴ εἰς τὸ ὄνομα ἢ εἰς διαταγήν τοῦ ἰδίου τοῦ εκδότη. Ὁ τύπος οὗτος τῆς συναλλαγματικῆς χρησιμοποιεῖται πολὺ εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς, ἀντικαταστήσας τὸ γραμματίον εἰς διαταγήν.

§ 83.—*Ἀνέξοδος ἐπιστροφή.* Ὁ εκδότης ἐπιθυμῶν ν' ἀποφύγῃ τὰ ἔξοδα τῆς συντάξεως διαμαρτυρικοῦ ἐκ μέρους τοῦ κομιστοῦ, εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ἢ μὴ πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς, ἀναγράφει ἐπὶ ταύτης τὰς λέξεις «ἀνέξοδος ἐπιστροφή» ἢ ἄνευ διαμαρτυρικοῦ. Αἱ λέξεις ἀνέξοδος ἐπιστροφή, πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἐκάστην ὀπισθογράφειν.

§ 84.—*Συναλλαγματικὴ πληρωτέα εἰς τὴν κατοικίαν τρίτου.* Ὁ εκδότης συναλλαγματικῆς ἢ ὁ ἀποδέκτης δύναται νὰ ὀρίσῃν εἰς τὴν συναλλαγματικὴν τόπον πληρωμῆς διάφορον τῆς κατοικίας τοῦ πληρωτοῦ. Συνήθως ὀρίζεται μία τράπεζα, μετὰ τῆς ὁποίας ὁ πληρωτὴς ἢ καὶ ὁ εκδότης εὐρίσκειται εἰς συναλλαγὰς.

Τοῦτο δὲ σημειώνεται διὰ τῶν λέξεων πληρώσατε εἰς τὸν κ. Κ καὶ ἐν τῇ τραπεζῇ X κ.λ.π.

§ 85.—*Συναλλαγματικὴ εἰς πλείονα ἀντίτυπα.* Μία συναλλαγματικὴ δύναται νὰ ἐκδοθῆ εἰς περισσότερα ἀντίτυπα, τὰ ὁποία εἶναι σχεδὸν ὅμοια. Διαφέρουσι μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι ἕνα ἀντίτυπον φέρει τὸν ἀριθμὸν τοῦ π. χ. πρώτη, δευτέρα καὶ εἰς τὸ κείμενον τῆς πρώτης γράφεται «πληρώσατε διὰ τῆς πρώτης ταύτης τῆς δευτέρας μὴ οὔσης» εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς δευτέρας «πληρώσατε διὰ τῆς δευτέρας τῆς πρώτης μὴ οὔσης».

Ἐν ἐκ τῶν δύο ἀντιτύπων ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ εκδότη εἰς ἕνα ἀντιπρόσωπόν του ἔμπορον, διαμένοντα εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπιφορτίζεται νὰ τὸ παρουσιάσῃ πρὸς ἀποδοχὴν καὶ νὰ τὸ κρατήσῃ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἕτερον ἀντίτυπον δύναται διὰ τῶν ὀπισθογραφῆσεων νὰ κυκλοφορῇ. Ἐναγράφεται ὅμως εἰς αὐτό, ποῦ εὐρίσκειται τὸ ἄλλο ἀντίτυπον, τοῦ ὁποίου ἔγινε ἡ ἀποδοχή. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως ὁ κομιστὴς παραλαμβάνει παρὰ τοῦ ἀντι-

προσώπου, ὃ ὁποῖος κρατεῖ τὸ ἀντίτυπον τὸ ὅποιον ἔχει γίνεαι ἀποδεκτὸν καὶ παρουσιάζει καὶ τὰ δύο, διὰ τὴν πληρωμὴν. Τοῦτο γίνεται διὰ τὴν μεγαλύτεραν ἀσφάλειαν τοῦ κοιμιστοῦ.

§ 86.—**Συναλλαγματικὴ ἀρεσκείας.** Πολλάκις ἀποδέχεται ἓνας ἔμπορος συναλλαγματικὴν χωρὶς νὰ προηγηθῆ σχετικὴ ἀγοραπωλησίαι, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ὑποχρεωθῆ πρὸς τοῦτο, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διευκολύνῃ τὸν ἐκδότην εἰς τὴν ἐξεύρεσιν χρήματος, διὰ τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης. Αἱ ἐκδιδόμεναι κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον συναλλαγματικαὶ λέγονται ἀρεσκείας ἢ εὐκολίας.

Δημιουργοῦνται δὲ μεταξὺ τῶν ἐμπόρων ἀμοιβαίως π.χ. ὁ Α ἀποδέχεται συναλλαγματικὴν ἐκδόσεως Β, αὐτὸς δὲ ἀποδέχεται ἐπίσης συναλλαγματικὴν ἐκδόσεως Α διὰ τὸ αὐτὸ ποσόν. Ἄμφότεροι δὲ διαπραγματεύονται ταύτας εἰς διαφόρους τραπέζας.

§ 87.—**Ἀπώλεια συναλλαγματικῆς.** Ἐὰν ὁ κοιμιστὴς ἀπολέσῃ τὴν συναλλαγματικὴν, εἴτε ἔχει γίνεαι ἀποδεκτὴ αὐτῇ, εἴτε ἔχει, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς, ἀναφερόμενος πρὸς τοῦτο δι' αἰτήσεώς του εἰς τὸν Πρόεδρον Πρωτοδικῶν τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὅποιον ἦτο πληρωτέα ἡ συναλλαγματικὴ. Πρέπει δὲ συγχρόνως νὰ βεβαιώσῃ καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἦτο κύριος τῆς συναλλαγματικῆς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀπωλείας. Ταῦτα βεβαιώνει δι' ὄρκου ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.

Ἐάν ὁ Προέδρος τῶν Πρωτοδικῶν δύναται ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν πληρωτὴν νὰ πληρώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν εἰς τὸν κοιμιστὴν, ἐὰν δὲ οὗτος δὲν ὑπακούσῃ εὐθύνεται ἀπέναντι ἐκείνου, ὃ ὁποῖος ἀπώλεσε τὴν συναλλαγματικὴν.

§ 88.—**Χαρτοσήμανσις.** Ἡ συναλλαγματικὴ ὡς καὶ τὸ γραμμάτιον ὑπόκεινται κατὰ τὸν νόμον εἰς χαρτοσήμανσις. Ἡ χαρτοσήμανσις τούτων εἶναι ἀναλογικὴ. Δηλαδή ἡ ἀξία τοῦ ἐπικολλουμένου χαρτοσήμου εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει ἡ συναλλαγματικὴ ἢ τὸ γραμμάτιον. Ἐὰν ἡ ὀνομαστικὴ ἀξία τοῦ γραμματίου ἢ τῆς συναλλαγματικῆς ὑπερβαίῃ τὰς δύο χιλιάδας δραχμῶν συντάσσεται ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου.

§ 89.—**Διαπραγματεύσεις γραμματίου καὶ συν/κῆς.** Ὁ κοιμιστὴς ἐνὸς γραμματίου ἢ μιᾶς συν/κῆς, ἔχων ἀνάγκην χρημάτων πρὸ τῆς λήξεώς των, δύναται νὰ πωλήσῃ ταῦτα μεταβιβάζων εἰς ἕτερον πρόσωπον δι' ὀπισθογραφῆσεως. Ὁ νέος κοιμιστὴς διὰ τὴν

ἀπόκτησιν ἑνὸς τοιούτου πιστωτικοῦ ἐγγράφου, καταβάλλει τὴν ἀναγραφομένην εἰς αὐτὸ ἀξίαν, ἠλαττωμένην κατὰ τὸν ἀναλογούντα τόκον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀποκτήσεως, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως, πρὸς ὠρισμένον ἐπιτόκιον.

Ἡ πράξις αὕτη διὰ τὸν μεταβιβάζοντα καλεῖται διαπραγματεύσις, διὰ δὲ τὸν ἀποκτώντα προεξόφλησις. Τὸ ἔργον τῆς προεξοφλήσεως ἐκτελοῦν συνήθως αἱ Τράπεζαι.

Τὸ ἀναγραφόμενον εἰς τὸ γραμματίον ἢ τὴν συναλλαγματικὴν ποσὸν καλεῖται ὀνομαστικὴ ἀξία ἢ μέλλουσα ἀξία, τὸ ποσὸν δὲ τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὁ διαπραγματευόμενος πρὸ τῆς λήξεως καλεῖται πραγματικὴ ἀξία ἢ παρούσα ἀξία.

§ 90.—**Ἐπιταγή.** Ὁρισμός. Ἐπιταγή εἶναι ἓνα ἐγγραφοὺν διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ ὑπογράφων (ἐκδίδων) αὐτὸ δίδει ἐντολήν, χωρὶς κανένα ὄριον, εἰς ἓνα ἄλλο πρόσωπον, ὅπως πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἢ εἰς ἄλλο πρόσωπον τὸ ἀναγραφόμενον ποσόν, ἀπὸ τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἔχει καταθέσει εἰς αὐτόν.

Πρόσωπα. Εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐπιταγῆς λαμβάνουν μέρος ἄλλοτε δύο καὶ ἄλλοτε τρία πρόσωπα 1) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δίδει τὴν ἐντολήν ὀνομαζόμενος ἐκδότης. 2) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ πληρώσῃ καλούμενος πληρωτὴς καὶ 3) Τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ καταβληθῇ τὸ ποσὸν ποῦ ἄλλοτε μὲν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἐκδότης καὶ ἄλλοτε ἄλλο πρόσωπον, ὀνομαζόμενος κομιστής. Ὁ ἐκδότης δύναται νὰ εἶναι καὶ κομιστής.

Νομικαὶ διατάξεις διέπουναι τὴν ἐπιταγήν. Τὸ κράτος διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐμπόρων πρὸς τὴν ἐπιταγήν, ἢ ὁποία εἰς τὸ ἐμπόριον χρησιμοποιεῖται ἀντὶ χρήματος ἔκαμον ἰδιαιτέρον δι' αὐτὴν νόμον, ὁ ὁποῖος ὀρίζει.

Α) Νὰ περιέχῃ ὠρισμένα στοιχεῖα.

1) Τὴν λέξιν ἐπιταγή ἢ τὴν ἀντίστοιχον ξένην, ἐὰν συνταχθῇ εἰς ἄλλην γλῶσσαν.

2) Ἡμερομηνίαν καὶ τόπον ἐκδόσεως.

3) Τὴν καθαρὰν ἐντολήν πρὸς τὸν ἐκδότην νὰ πληρώσῃ τὸ ἀναγραφόμενον ποσόν.

4) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ (δικαιούχου) κομιστοῦ.

5) Τὸ ποσὸν ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως.

Αὔξ. Ἀριθμ. 1637
Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1933

Ε Π Ι Τ Α Γ Η διὰ δραχμ. 4500

Πρὸς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν

Ἐνταῦθα

Πληρώσατε διὰ τῆς παρουσίας ἐπιταγῆς εἰς διαταγὴν τοῦ κ. Παναγιώτου
Νικολοπούλου τὸ ποσὸν τῶν τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (4500) εἰς χρέωσιν τοῦ
παρ' ὑμῖν λογαριασμοῦ μου.

Β. Παπαϊωάννου

6) Τὸ ὀνοματεπώνυμον ὡς καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ.

7) Τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἐκδότου.

Ἐάν δὲν περιέχῃ ἓνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα αὐτά, τότε ἡ ἐπιταγή αὐτὴ εἶναι ἄκυρος.

Β) Νὰ μὴ τίθεται ἡμερομηνία, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ πληρωθῇ ἡ ἐπιταγή, ἀλλὰ οἰανδήποτε στιγμήν καὶ ἐάν παρουσιασθῇ εἰς τὸν πληρωτὴν νὰ ἐξοφληται. Τοῦτο λέγεται, ὅτι εἶναι πληρωτέα ἐν ὄψει.

Γ) Ὁ πωλητὴς πρέπει νὰ εἶναι Τράπεζα ἢ Τραπεζίτης ἢ Νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου δικαίου. Τοῦτο δὲ διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ καμμία ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀμέσου ἐξοφλήσεως αὐτῆς.

Δ) Ὁ ἐκδότης νὰ ἔχῃ καταθέσει εἰς τὸν πληρωτὴν ἀπὸ τῆς ἰδίας στιγμῆς τῆς ἐκδόσεως ἓνα ποσόν, ἴσον τουλάχιστον μὲ τὸ ἀναγραφόμενον ἐπ' αὐτῆς. Τὸ κατατεθὲν τοῦτο ποσόν καλεῖται ἀντίκροσμα.

Ε) Πρέπει νὰ παρουσιασθῇ πρὸς ἐξόφλησιν ἐντὸς ὀρισμένου χρονικοῦ διαστήματος. Ἡ ἐξόφλησις τῆς ἐπιταγῆς γίνεται ἐντὸς τὸ πολὺ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως, ἐάν αὐτὴ ἔχει ἐκδοθῇ εἰς τὸ ἐσωτερικόν καὶ πρέπει νὰ πληρωθῇ εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Ἐάν ἔχῃ ἐκδοθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ πρέπει νὰ πληρωθῇ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, τότε ἡ προθεσμία παρατείνεται μέχρι ἑκατὸν (100) ἡμερῶν.

Πληρωμὴ. Ἡ πληρωμὴ τῆς ἐπιταγῆς γίνεται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ. Κατὰ τὴν πληρωμὴν, ὁ πληρωτὴς δικαιούται νὰ ζητήσῃ νὰ τοῦ παραδοθῇ ἡ ἐπιταγὴ ἐξοφλημένη ἀπὸ μέρους τοῦ κομιστοῦ, ἄλλως δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν. Ὁ κομιστὴς ἐπίσης δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν εἰσπραξιν ἐνὸς μόνου μέρους, τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται ἐπὶ τῆς ἐπιταγῆς.

Ἐάν ἡ ὑπογραφή τοῦ ἐκδότου εἶναι πλαστή, οὗτος δὲ φέρει οὐδεμίαν εὐθύνην διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς, ἀπέναντι τοῦ πληρωτοῦ.

Ἀνάκλησις ἐπιταγῆς. Ὁ ἐκδότης δὲν δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐπιταγὴν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, κατὰ τὴν ὁποίαν δικαιούται ὁ κομιστὴς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἐπιταγῆς ἤτοι 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, ἐάν ἔχῃ ἐκδοθῇ εἰς τὸ ἐσω-

τερικόν και 100 ημέρας από της έκδόσεως, εάν ἔχη ἐκδοθῆ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐὰν ὁ πληρωτὴς ἐπλήρωσε τὴν ἐπιταγὴν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἄνω προθεσμίας, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἐν τῷ μεταξύ γενομένης ἀνακλήσεως, ἡ πληρωμὴ θεωρεῖται ὡς καλῶς γενομένη.

Ἀπώλεια ἐπιταγῆς. Εἰς περίπτωσιν ἀπωλείας τῆς ἐπιταγῆς ἐφαρμόζονται τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν ἀπώλειαν τῆς συν/κῆς.

Ὁπισθογράφησις. Τὴν ἐπιταγὴν δύναται νὰ τὴν χρησιμοποίησιν τις καὶ πρὸ τῆς ἐξοφλήσεώς της. Νὰ μεταβιβάσῃ ταύτην ἀντὶ μετρητῶν εἰς ἄλλο πρόσωπον. Ἡ μεταβίβασις γίνεται δι' ὀπισθογράφησεως.

§ 91.—**Βιβλιάριον ἐπιταγῶν.** Ἡ ἐπιταγὴ ἐκδίδεται ἐπὶ ἐνὸς ἀπλοῦ φύλλου χάρτου, τὸ ὁποῖον ἀποκόπτεται ἀπὸ ἓν βιβλιάριον περιέχον συνήθως 25—100 φύλλα, τὸ ὁποῖον παραδίδει ἡ τράπεζα πρὸς τοὺς ἐπιθυμοῦντας πελάτας της, οἱ ὅποιοι ἔχουν καταθέσει εἰς αὐτὴν ἓν ὠρισμένον ποσόν.

§ 92.—**Ἡ ἐπιταγὴ ὡς μέσον ἀποστολῆς χρημάτων.** Ἡ ἐπιταγὴ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς μέσον ἀποστολῆς χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ μεταβῆ τις εἰς μίαν τράπεζαν νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκδοσὴν ἐπιταγῆς εἰς τὸ ὄνομα εἴτε τοῦ ἰδίου, εἴτε ἄλλου προσώπου κατοικοῦντος εἰς ἄλλην πόλιν, ἀφοῦ καταθέσῃ τὸ ἀντίστοιχον ποσόν.

Ἡ τράπεζα τοῦ ἀποστολέως εἶναι ὁ ἐκδότης. Πληρωτὴς δὲ ἄλλη τράπεζα, συνήθως ὑποκατάστημα ἢ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐκδοτρίας τραπεζῆς τῆς πόλεως τοῦ κομιστοῦ.

Χαρτοσήμανσις. Ἡ ἐπιταγὴ ὑπόκειται εἰς παγίαν χαρτοσήμανσιν δηλ. ἐπ' αὐτῆς τίθεται χαρτόσημον τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἀδιαφόρως τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ἡ ἐπιταγὴ.

§ 93.—**Ποινὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς τὸν ἐκδότην τὸν μὴ συμμορφωθέντα πρὸς τὸν νόμον.** Ὁ ἐκδότης, ὁ ὁποῖος ἐξέδωκε ἐπιταγὴν χωρὶς νὰ ἔχη καταθέσει εἰς τὸν πληρωτὴν τὸ ἀντίστοιχον ποσόν ἀντικρῦσματος, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως καὶ διὰ χρηματικοῦ προστίμου μέχρι 1000 δρχ. ἢ διὰ τινος τῶν δύο τούτων ποινῶν.

Ἀσκήσεις.

1. Τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1934 ὁ Κ. Σταματελάκης Καλαμῶν ἀπέστειλεν σιδηροδρομικῶς εἰς τὸν Ἰ. Ἐξαρχόπουλον τῶν Ἀθηνῶν 16 βαρέλια ἐλαίου μικτοῦ τῶν 100 ὀκάδων ἕκαστον, ἀπόβαρον 12% πρὸς 24 δρχ. κατ' ὄκᾶν καὶ ἔκπτωσιν 1½%. Διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐλαίου ὁ Ι. Ἐξαρχόπουλος ἀποδέχεται δύο συναλλαγματικάς ἴσης ὀνομαστικῆς ἀξίας λήξεως 27ης Μαρτίου καὶ 9ης Ἀπριλίου ἰδίου ἔτους. Νὰ συνταχθῇ: α') Τὸ τιμολόγιον ἀποστολῆς καὶ β') αἱ δύο συναλλαγματικά.

2. Ὁ ἐν Τριπόλει ἔμπορος Π. Μενελίδης τὴν 1ην Νοεμβρίου 1933 ὑπογράφει γραμμάτιον λήξεως 30 Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους εἰς διαταγὴν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἐμπόρου Μ. Ἀνδρεοπούλου ἔναντι ἐμπορευμάτων ἀξίας 6.500 δρχ. Ὁ Μ. Ἀνδρεόπουλος τὴν 5 Δεκεμβρίου μεταβιβάζει τὸ γραμμάτιον τοῦτο δι' ὀπισθογραφήσεως εἰς διαταγὴν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν.

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ τὸ γραμμάτιον καὶ νὰ γίνῃ καὶ ἡ σχετικὴ ὀπισθογράφησις.

3. Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Γ. Παυλίνης παραλαμβάνει ἐμπορεύματα ἀξίας 14.500 δρχ. ἀποσταλέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐν Βόλῳ Α. Παπαϊωάννου ἐπὶ πιστώσει. Ἐναντι τῆς ἀξίας ὁ Γ. Παυλίνης τὴν 10ην Ἰανουαρίου ἀποδέχεται συναλλαγματικὴν ὀνομαστικῆς ἀξίας 10.000, ἐκδόσεως Α. Παπαϊωάννου, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Δεκεμβρίου λήξεως 3 Μ/ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως καὶ εἰς διαταγὴν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Π. Ἀλεξίου.

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ ἡ συναλλαγματικὴ μετὰ τῆς ἀποδοχῆς.

4) Τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1934 ὁ ἔμπορος Πατρῶν Π. Νικολάου πρὸς διακανονισμόν χρέους του ἐκ δρχ. 4.500 πρὸς τὸν ἐν Πύργῳ Χ. Μεϊντάνην ὑπογράφει γραμμάτιον εἰς διαταγὴν τοῦτου, λήξεως 3 Μ/.

Τὴν 25ην Ἰανουαρίου ὁ Χ. Μεϊντάνης μεταβιβάζει τὸ γραμμάτιον δι' ὀπισθογραφήσεως καὶ μέ τὴν ρήτραν ἄνευ ἐξόδων, εἰς διαταγὴν τοῦ ὑποκαταστήματος Πύργου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ τὸ γραμμάτιον τοῦτο καὶ νὰ γίνῃ ἡ σχετικὴ ὀπισθογράφησις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

I Σημασία συγκοινωνίας — Μέσα συγκοινωνίας.

§ 94.—**Γενικά.** Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦμεν εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον μας, θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὰ περισσότερα τούτων ἔχουν παραχθῆ εἰς ἄλλους τόπους, οἱ ὅποιοι εὑρίσκονται μακρὰν ἡμῶν. Ὁ καφές ἔρχεται ἀπὸ τὴν Βραζιλίαν, ἡ ὄρυζα ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, τὸ σιτάρι ἀπὸ τὴν Ρωσίαν καὶ Ἀμερικὴν. Ὅμοίως τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα παράγομεν ἡμεῖς δὲν καταναλίσκονται εἰς τὴν χώραν μας, ἀλλὰ τὰ ἀποστέλλομεν εἰς ἄλλους τόπους, ἔπως ἡ σταφίς, ὁ καπνός, τὸ ἔλαιον κ.λ.π. Διὰ τὴν μεταφορὰν τούτων χρησιμοποιοῦνται διάφορα μέσα. Ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν οἱ ἄνθρωποι, οἱ εὑρισκόμενοι μακρὰν ἀλλήλων, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξύ των, ἀποτελοῦν τὴν *συγκοινωνίαν*. Οἱ δρόμοι, αἱ ἄμαξαι, τὰ αὐτοκίνητα, τὰ πλοῖα, οἱ τηλεγράφοι, εἶναι μέσα συγκοινωνίας.

§ 95.—**Σημασία τῆς συγκοινωνίας.** Ἄνευ τῶν μέσων συγκοινωνίας, τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ θὰ ἔμενον ἀχρησιμοποίητα εἰς τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς των. Ἐκ τούτου εὐκόλως ἀντιλαμβάνεται τις, ποῖαν σημασίαν ἔχει ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως τῆς συγκοινωνίας διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ τὸ ἐμπόριον, τοῦ ὁποῖου ἀντικείμενον εἶναι τὰ προϊόντα.

Ἡ εὐκολος καὶ ταχεῖα μεταφορὰ τῶν προϊόντων ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως, ἡ ὁποῖα ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς συγκοινωνίας, ἐπιδρᾷ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς. Ἡ παραγωγή περισσότερων προϊόντων δημιουργεῖ μεγαλύτερον ἀριθμὸν συναλλαγῶν, ἐπομένως εὐνοεῖ τὸ ἐμπόριον. Ἐπὶ πλέον διὰ τῆς συγκοινωνίας ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ ἰσορροπία τῶν τιμῶν ἑμπορευμάτων εἰς τὰς διαφόρους ἀγοράς, διότι ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ σίτος εἰς τὴν ἀγορὰν Α τιμᾶται 12 δρχ. ἐνῶ εἰς τὴν Β τιμᾶται 7. μεταδοθῆ δὲ ἡ πληροφόρια αὕτη τηλεγραφικῶς, πολλοὶ ἀγορασταὶ θὰ σπεύσουν νὰ προμηθευθοῦν σίτον ἀπὸ τὴν ἀγορὰν Β, ἡ αὐξήσις δὲ τῆς ζήτησεως

ἢ ἀπιφέρῃ καὶ αὐξησιν τῆς τιμῆς. Ἀντιθέτως εἰς τὴν ἀγορὰν Α ἢ ζήτησις ἢ ἀλαττωθῆ καὶ ἡ τιμὴ ἢ ἀκατέλθῃ, μέχρι τοῦ ἴδιου σημείου περίπου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν Β.

§ 96. — **Διαιρέσεις συγκοινωνίας.** Αἱ μεταφοραὶ τῶν ἐμπορευμάτων γίνονται διὰ ξηραῶς, θλασσοῦ καὶ ἀέρος.

Α] Αἱ μεταφοραὶ διὰ ξηραῶς χρησιμοποιοῦν.

1) τὰς ὁδοὺς.

2) τὰς σιδηροδρομικὰς ὁδοὺς.

3) τοὺς ποταμοὺς, ὅπου οὗτοι εἶναι πλωτοί.

Αἱ μεταφοραὶ διὰ τῶν ὁδῶν γίνονται μὲ ζῶα, ἀμάξας καὶ αὐτοκίνητα. Αἱ σιδηροδρομικαὶ ὁδοὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν σιδηροδρόμων. Αἱ δὲ μεταφοραὶ εἰς τοὺς πλωτοὺς ποταμοὺς γίνονται δι' εἰδικῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα καλοῦνται ποταμόπλοια.

Β] Αἱ διὰ θλασσοῦ μεταφοραὶ γίνονται δι' ἰστιοφόρων ἢ δι' ἀτμοπλοίων.

Γ] Διὰ δὲ τοῦ ἀέρος αἱ μεταφοραὶ γίνονται διὰ τῶν ἀεροπλοίων.

II. Σύμβαισι μεταφορᾶς—πρόσωπα—δικαιώματα—ὑποχρεώσεις.

§ 97. — **Ὁρισμός.** Μεταξὺ τοῦ ἐμπόρου ὁ ὁποῖος θέλει ν' ἀποστείλῃ ἐμπορεύματα ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον καὶ ἐκεῖνου ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τὴν μεταφορὰν, γίνεται μία συμφωνία, ἢ ὁποῖα ὀνομάζεται *σύμβασι μεταφορᾶς*.

§ 98. — **Πρόσωπα.** Εἰς τὴν σύμβαισι μεταφορᾶς λαμβάνουν μέρος δύο πρόσωπα, ὁ ἀποστολεὺς καὶ ὁ μεταφορεὺς. Ἐκ τῆς συμφωνίας ὅμως ταύτης δύνανται νὰ δημιουργηθοῦν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις καὶ διὰ τρίτον πρόσωπον, τὸν *παραλήπτην*.

§ 99. — **Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.** Ἐκαστος τῶν προσώπων ἀναλαμβάνει διὰ τῆς συμφωνίας ὀρισμέναις ὑποχρεώσεις.

Α] Ὁ μεταφορεὺς ὑποχρεοῦται.

1) Νὰ μεταφέρῃ τὰ ἐμπορεύματα εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των, ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, 2) νὰ φυλάττῃ ταῦτα καλῶς, εὐθυνόμενος διὰ πάσαν βλάβην, ἢ ὁποῖα θὰ ἐπέλθῃ ἐξ αἰτίας του, ἐκτὸς ἂν τοῦτο προῆλθεν ἐξ ἀνωτέρας βίας, π.χ. ἂν λόγῳ

σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς θραυσθεῶν κιβώτια τινὰ καὶ καταστραφῶν τὰ περιεχόμενα ἐμπορεύματα, ὁ μεταφορεὺς δὲν εὐθύνεται διότι ἡ θαλασσοταραχὴ εἶναι ἀνωτέρα βία.

Β) Ὁ ἀποστολεὺς ὑποχρεοῦται.

1) Νὰ ἔχη συσκευάσῃ καλῶς τὰ ἐμπορεύματα, εὐθυνόμενος διὰ πᾶσαν βλάβην, ἢ ὅποια θὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῆς κακῆς συσκευασίας.

2) Νὰ πληρώσῃ τὰ κόμιστρα. Ἀπαλλάσσεται τῆς υποχρέωσης ταύτης ἂν τὰ ἐμπορεύματα ἐχάθησαν καθ' ὁδὸν ἐκ τύχης. Ἐὰν π. χ. κατὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορεύματος διὰ σιδηροδρόμου, χაθη τοῦτο, ἔνεκα καταστροφῆς τοῦ βαγονίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο λόγφ ἐκτροχιάσεως τοῦτου, ὁ ἀποστολεὺς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὰ κόμιστρα τῶν καταστραφέντων ἐμπορευμάτων.

Γ) Ὁ παραλήπτης ὑποχρεοῦται

1) Νὰ παραλάβῃ ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας τὰ ἐμπορεύματα καὶ 2) νὰ καταβάλλῃ τὰ κόμιστρα (ἂν ἔχη συμφωνηθῇ οὕτω)

III. Μεταφοραὶ διὰ σιδηροδρόμων.

§ 100—**Γενικά.** Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς γίνεται διὰ σιδηροδρόμων.

Αἱ ἄμαξαι καὶ τὰ αὐτοκίνητα χρησιμοποιοῦνται κυρίως, διὰ μεταφορὰς εἰς μικρὰς ἀποστάσεις.

Οἱ σιδηρόδρομοι ἢ ἀνήκουν εἰς μεγάλας ἰδιωτικὰς ἐταιρείας ἢ εἶναι κρατικοί. Αἱ ἰδιωτικαὶ σιδηροδρομικαὶ ἐταιρείαι ἐξασφαλίζουν ἀπὸ τὸ κράτος τὸ μονοπώλιον. Ἐναντι δὲ τοῦ προνομίου τοῦτου, αἱ ἐταιρείαι αὗται δὲν δύνανται νὰ καθορίζουν ἐλευθέρως τὰ τῶν μεταφορῶν. Διὰ πᾶν λαμβανόμενον μέτρον σχετικὸν πρὸς τὰς μεταφορὰς, πρέπει προηγουμένως νὰ δίδεται ἡ ἔγκρισις τοῦ κράτους.

§ 101—**Τιμολόγιον.** Τὰ κόμιστρα, ἢ ἀμοιβὴ δηλ. τὴν ὁποίαν λαμβάνουν οἱ σιδηρόδρομοι, διὰ τὴν μεταφορὰν, ὀρίζεται ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Κράτους, καταχωροῦνται δὲ εἰς εἰδικὸν βιβλίον, τὸ ὁποῖον καλεῖται τιμολόγιον. Τὸ τιμολόγιον τῶν σιδηροδρόμων διακρίνεται.

1) Εἰς **Γενικὸν τιμολόγιον**, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅλων τῶν ἐμπορευμάτων.

2) Εἰς *Εἰδικὸν τιμολόγιον*, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται εἰς εἰδικὰ περιπτώσεις καὶ εἶναι ἡλαττωμένον.

Τὰ κόμιστρα ὀρίζονται κατὰ χιλιόμετρον.

§ 102.—*Μεγάλη καὶ μικρὰ ταχύτης*. Οἱ σιδηρόδρομοι ἀναλαμβάνουν νὰ μεταφέρουν τὰ ἐμπορεύματα διὰ μεγάλης ταχύτητος ἢ διὰ μικρᾶς ταχύτητος.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐμπορευμάτων διὰ μεγάλης ταχύτητος, γίνεται διὰ τῆς πρώτης ἐπιβατικῆς ἀμαξοστοιχίας, ἢ ὅποια θ' ἀναχωρήσῃ, δύο ὥρας ἀπὸ τῆς παραδόσεως τῶν ἐμπορευμάτων. Διὰ μεγάλης ταχύτητος μεταφέρονται κυρίως ἐμπορεύματα εἰς μικρὰς ποσότητας, λόγῳ τῶν ὑψηλῶν κομίστρων, ἢ ἐμπορεύματα ὀλιγοχρονίου διατηρήσεως ὅπως π. χ. σταφυλαὶ καὶ ἐν γένει τὰ διάφορα φρούτα, ἰχθεῖς κ. λ. π.

§ 103.—*Μικρὰ ταχύτης*. Τὰ ἀποστελλόμενα μὲ μικρὰν ταχύτητα ἐμπορεύματα, πρέπει νὰ φθάσουν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ τῶν, ἐντὸς τόσου χρόνου, ὅσος ἀπαιτεῖται, ἵνα διατρέξῃ ὁ συρμὸς τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ τῆς ἀποστολῆς καὶ σταθμοῦ ἀφίξεως μὲ μέσην ταχύτητα 125 χιλιόμετρων κατὰ 24ωρον. Ἡ μικρὰ ταχύτης χρησιμοποιεῖται κατὰ κανόνα.

§ 104.—*Δηλωτικὸν ἀποστολῆς*. Ὁ ἀποστολεὺς, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ μεταφέρῃ ἐμπορεύματα, ὄχι εἰς μεγάλας ποσότητας, λαμβάνει παρὰ τῶν σιδηροδρόμων ἓνα ἔντυπον, εἰς τὸ ὁποῖον σημειώνει τὸ ὄνομα καὶ κατοικίαν τοῦ παραλήπτου, τὸ ποσὸν τῶν δεμάτων, τὰ περιεχόμενα εἰς αὐτὰ ἐμπορεύματα, τὴν ἡμερομηνίαν καὶ ὑπογραφὴν τοῦ ἀποστολέως. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο καλεῖται *δηλωτικὸν ἀποστολῆς*.

Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου καὶ μετὰ τὴν ζύγισιν τῶν ἐμπορευμάτων ὑπὸ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου, καθορίζονται τὰ *κόμιστρα*.

Ταῦτα καταβάλλονται εἴτε ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, εἴτε ὑπὸ τοῦ παραλήπτου. Ἐὰν τὰ πρὸς ἀποστολὴν ἐμπορεύματα εἶναι πολλὰ, ὥστε νὰ καταλάβουν τὸν χῶρον ἑνὸς ἢ περισσοτέρων βαγονίων τότε ὁ ἀποστολεὺς ὑποβάλλει αἰτησιν εἰς τὸν σταθμάρχην, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ νὰ τοῦ παραχωρηθῇ ὠρισμένος ἀριθμὸς βαγονίων καὶ ν' ἀναφέρῃ τὸ ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ μεταφέρῃ. Ὁ σταθμάρχης θὰ ὀρίσῃ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ εἶναι διαθέσιμα τὰ βαγόνια.

§ 106. **Φορτωτική.** Οί σιδηρόδρομοι ἐκδίδουν μίαν ἀπόδειξιν, διὰ τῆς ὁποίας πιστοποιεῖται ἡ παραλαβὴ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὐτῶν νὰ μεταφέρουν ταῦτα εἰς ὄρισμένον μέρος. Ἡ ἀπόδειξις αὕτη ὀνομάζεται φορτωτική.

Ἡ φορτωτικὴ περιλαμβάνει.

1) Τὸν τρόπον τῆς μεταφορᾶς (μεγάλῃ ἢ μικρᾷ ταχύτητι.)

2) Τὸν ἀριθμὸν τῶν δεμάτων, τὸ εἶδος καὶ τὴν ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων.

3) Τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου.

5) Τὰ κόμιστρα.

Ἐὰν τὰ κόμιστρα πληρωθοῦν ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, τότε γράφονται ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς αἱ λέξεις *κόμιστρα πληρωθέντα*, ἐὰν δὲ πρόκειται νὰ πληρωθοῦν ὑπὸ τοῦ παραλήπτου *κόμιστρα ὀφειλόμενα*.

§ 106. **Διατυπώσεις παραλαβῆς.** Ὁ παραλήπτης ὑποχρεοῦται ἐντὸς ὄρισμένης προθεσμίας νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν πρὸς παραλαβὴν τῶν ἐμπορευμάτων. Ταῦτα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀφίξεώς των φυλάσσονται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ σταθμοῦ.

Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν ἐμπορευμάτων, ὁ παραλήπτης τοῦτων παραδίδει τὴν φορτωτικὴν, προσέχει δὲ κατὰ ταύτην, ἵνα μὴ τὰ δεμάτα φέρουν σημεῖα παραθιάσεως, ὅτε ἀνοίγονται καὶ ἐπιθεωροῦνται ἵνα ἐξακριβωθοῦν τὰ σχετικὰ ἑλλείμματα, διὰ τὰ ὅποια εὐθύνονται οἱ σιδηρόδρομοι.

IV. Μεταφοραὶ διὰ θαλάσσης.

§ 107.—**Γενικά.** Αἱ μεταφοραὶ διὰ θαλάσσης γίνονται δι' ἰστιοφόρων καὶ ἀτμοπλοίων. Τὰ ἰστιοφόρα ὄλονεν καὶ περιορίζονται εἰς τὴν ἀκτοπλοῖαν. Ταῦτα ἀκόμη χρησιμοποιοῦνται καὶ διὰ μεταφορὰν ἐμπορευμάτων εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, ὅταν τὸ εἶδος τῶν ἐμπορευμάτων δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐπιβαρυνθῶσιν μὲ πολλὰ ἔξοδα μεταφορᾶς.

Αἱ μεταφοραὶ ὄλων σχεδὸν τῶν ἐμπορευμάτων μεταξὺ λιμένων,

οἱ ὅποιοι ἀπέχουν πολὺ μεταξύ των, γίνονται δι' ἄτμοπλοίων. Τὰ ἄτμοπλοία ταῦτα συνήθως ἀνήκουν εἰς μεγάλας ἐταιρείας.

§ 108. — **Ἐθνικότης καὶ ὄνομα πλοίου.** Ἐκαστὸν πλοῖον εὐθὺς ὡς ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν πρέπει νὰ ἐγγραφῆ εἰς εἰδικὸν βιβλίον ἐνὸς λιμένος, τὸ ὁποῖον καλεῖται νηολόγιον. Μετὰ τὴν ἐγγραφὴν παρέχεται ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ὑπηρεσίας πιστοποιητικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται ἡ ἐθνικότης τοῦ πλοίου. Ἡ ἐθνικότης τοῦ πλοίου προσδιορίζεται ἐκ τῆς ἐθνικότητος τοῦ λιμένος, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ νηολόγιον ἐνεγράφη, διακρίνεται δὲ αὕτη ἀπὸ τὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν φέρει εἰς τὴν πρύμναν αὐτοῦ.

Ἐκαστὸν πλοῖον πρὸς διάκρισιν φέρει ἴδιον ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται συνήθως ἐπὶ τῆς πύρας καὶ τῆς πρύμνης αὐτοῦ π. χ. «Αἰγαῖον», «Πατρὶς», «Θεμιστοκλῆς» κ. λ. π.

§ 109. — **Πλοίαρχος.** Τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνατεθῆ ἡ διοίκησις καὶ ἐν γένει ἡ ἐπίβλεψις τοῦ πλοίου καλεῖται πλοίαρχος. Πλοίαρχος εἶναι ἄλλοτε ὁ ἴδιος ὁ πλοιοκτῆτης καὶ ἄλλοτε ὑπάλληλος τούτου.

§ 110. — **Ναύλωσις.** Μεταξὺ τοῦ ἐμπόρου ὁ ὁποῖος θέλει νὰ μεταφέρῃ ἐμπορεύματα δι' ἐνὸς πλοίου καὶ τοῦ πλοιοκτῆτου ἢ τοῦ πλοίαρχου γίνεται συμφωνία, ἡ ὁποία καλεῖται ναύλωσις. Ἡ ναύλωσις εἶναι ὀλικὴ ἢ μερικὴ. Ἡ ναύλωσις γίνεται ἐγγράφως. Τὸ ἐγγραφοὺν δὲ διὰ τοῦ ὁποίου συνάπτεται ἡ ναύλωσις καλεῖται **ναυλοσυμφωνητικόν**. Τοῦτο περιέχει:

1) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ναυλωτοῦ τοῦ ἐκναυλωτοῦ καὶ πλοίαρχου.

2) Τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ πλοίου.

3) Τὸν τόπον καὶ χρόνον φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως.

4) Τὸν ναῦλον καὶ τρόπον πληρωμῆς τούτου.

5) Ἄν ἡ ναύλωσις εἶναι ὀλικὴ ἢ μερικὴ

6) Τὴν ἀποζημίωσιν τὴν ὁποίαν θὰ λαμβάνῃ ὁ πλοιοκτῆτης εἰς περίπτωσιν χρονοτριβῆς πέραν τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου.

§ 111. — **Ναῦλος** καλεῖται ἡ ἀμοιβὴ τὴν ὁποίαν θὰ καταβάλλῃ ὁ ναυλωτὴς πρὸς τὸν ἐκναυλωτὴν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταφοράς. Ὅρίζεται δὲ εἰς τὴν ὀλικὴν ναύλωσιν ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ βάραι. Εἰς τὴν μερικὴν δὲ φόρτωσιν ὑπολογίζεται κατὰ μονάδα βάρους.

§ 112 — **Φορτωτική.** Ὁ πλοίαρχος ὅταν παραλάβῃ τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ μεταφέρῃ, δίδει εἰς τὸν φορτωτὴν μίαν ἀπόδειξιν, ἢ ὁποῖα καλεῖται φορτωτικὴ.

Ἡ φορτωτικὴ περιέχει:

- 1) Τὸ γένος, εἶδος, ποιότητα καὶ ποσότητα τῶν ἐμπορευμάτων.
- 2) Τὸ ὄνομα καὶ κατοικίαν τοῦ φορτωτοῦ καὶ παραλήπτου.
- 3) Τὸ ὄνομα τοῦ πλοίαρχου.
- 4) Ὅνομα, ἐθνικότητα καὶ χωρητικότητα τοῦ πλοίου.
- 5) Τὸ τόπον ἀπόπλου καὶ κατάπλου.
- 6) Σημεῖα καὶ ἀριθμοὺς τῶν πρὸς μεταφορὰν πραγμάτων.
- 7) Τὸν ναῦλον.
- 8) Τὴν χρονολογίαν ἐκδόσεως.

Κατὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον, ἡ φορτωτικὴ πρέπει νὰ υπογράφεται ὑπὸ τοῦ φορτωτοῦ καὶ τοῦ πλοίαρχου. Ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ ἡ υπογραφή τοῦ τελευταίου ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς υπογραφῆς τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ πλοιοκτῆτου (πράκτορος). Δύναται δὲ νὰ ἐκδοθῇ εἰς διαταγὴν, εἰς τὸν κομιστὴν ἢ εἰς ὠρισμένον πρόσωπον.

Ὅταν ἡ φορτωτικὴ εἶναι εἰς διαταγὴν, τότε δύναται αὕτη νὰ μεταβιβασθῇ δι' ὀπισθογραφῆσεως εἰς ἕτερον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δικαιούται νὰ παραλάβῃ τὰ ἐμπορεύματα.

Ἐπίσης ἐὰν ἡ φορτωτικὴ εἶναι εἰς τὸν κομιστὴν, τότε ἡ παράδοσις τῶν ἐμπορευμάτων θὰ γίνῃ εἰς τὸν φέροντα τὴν φορτωτικὴν. Τοιοῦτοτρόπως ἡ φορτωτικὴ δὲν εἶναι μόνον ἀπόδειξις τῆς συμβάσεως τῆς μεταφορᾶς, ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς πιστωτικὸν ὄργανον. Συνήθως τὴν φορτωτικὴν ἀντικαθιστᾷ ἡ ἄδεια τοῦ πρακτορείου τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ κομήσαντος τὰ ἐμπορεύματα, ἢ ὁποῖα παρέχεται εἰς τὸν κομιστὴν τῆς φορτωτικῆς ἔναντι ταύτης.

Ἡ φορτωτικὴ πρέπει νὰ γίνεται εἰς τέσσαρα ἀντίτυπα ἕν διὰ τὸν πλοίαρχον, ἕν διὰ τὸν πλοιοκτῆτην, ἕν διὰ τὸν φορτωτὴν καὶ ἕν διὰ τὸν παραλήπτην. Ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ συνήθως ἐκδίδονται μόνον δύο, ἕν διὰ τὸν πλοίαρχον καὶ ἄλλο διὰ τὸν φορτωτὴν. Τὸ ἕν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ χαρτοσημαίνεται σύμφωνα μὲ τὸν ἰσχύοντα νόμον περὶ χαρτοσημάνσεως.

V Ταχυδρομεία — τηλεγράφοι — τηλέφωνα

§ 113.—**Γενικά.** Ἔτερα μέσα τὰ ὅποια χρησιμοποιοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἵνα ἐπικοινωνήσουν μεταξύ των εἶναι τὰ ταχυδρομεία, οἱ τηλεγράφοι, τὰ τηλέφωνα. Ἡ φύσις τοῦ ἔργου τῶν ἐμπόρων καὶ ἐν γένει τῶν ἐπιχειρηματιῶν, ἐπιβάλλει τὴν εὐρείαν χρησιμοποίησιν τούτων. Τὰ 9/10 περίπου τῶν καθ' ἡμέραν διαδιβαζομένων ἐπιστολῶν, τηλεγραφημάτων, τηλεφωνημάτων, ἀναφέρονται εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις.

Ἡ καλὴ ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ἔχει ἄμεσον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς κανονικῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἐν γένει ἐμπορίου.

Α! ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

§ 114.—**Ταχυδρομεία** εἶναι ὀργάνωσις, ἣ ὁποία κατὰ κανόνα λειτουργεῖ ὡς δημοσία ὑπηρεσία, ἀναλαμβάνουσα τὴν μεταφορὰν ἐπιστολῶν, διαφόρων ἐντύπων, δεμάτων, δειγμάτων, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἢ καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως.

§ 115.—**Ἐπιστολαί.** Διὰ τὴν φθάσιν ἀσφαλῶς ἢ ἐπιστολῆ εἰς τὸν προορισμὸν τῆς, πρέπει ἐπὶ τοῦ φακέλλου ν' ἀναγραφῆ καθαρὰ ἢ διεύθυνσις τοῦ προσώπου, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται καὶ νὰ ἐπικολληθῆ τὸ ἀνάλογον γραμματόσημον. Ἡ ἀξία τοῦ γραμματοσήμου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ βᾶρος τῆς ἐπιστολῆς, τὸν τόπον προορισμοῦ (ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ) καὶ ἐὰν αὕτη εἶναι ἀπλῆ ἢ συστημένη.

§ 116.—**Ἡ συστημένη ἐπιστολὴ** παραλαμβάνεται παρὰ τοῦ ταχυδρομείου ἔναντι ἀποδείξεως καὶ παραδίδεται εἰς τὸν παραλήπτην, ἔναντι ὑπογραφῆς τούτου. Αὕτη παρουσιάζει ἔναντι τῆς ἀπλῆς ἐπιστολῆς μεγαλύτεραν ἀσφάλειαν, διότι ἐν περιπτώσει ἀπωλείας, τὸ ταχυδρομεῖον ὑποχρεοῦται εἰς ὠρισμένην ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἀποστολέα. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπόκειται εἰς τέλος μεγαλύτερας ἀξίας ὑπερβαίνοντος τὸ διπλάσιον τοῦ τέλους τῆς ἀπλῆς ἐπιστολῆς.

§ 117.—**Ταχυδρομικὰ δέματα.** Τὰ ταχυδρομικὰ δέματα χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐμπόρων διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐμπορευμάτων εἰς μικρὰς ποσότητας. Τὸ βᾶρος καὶ αἱ διαστάσεις τῶν ταχυδρο-

μικῶν δεμάτων εἶναι περιωρισμένα. Οὕτω γίνονται δεκτὰ δέματα μέχρι βάρους ἢ κιλῶν, αἱ διαστάσεις τῶν ὁποίων δὲν πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτεραι τῶν 0,65 μήκ. καὶ 0,45 πλ.

Ἐπίσης διὰ νὰ γίνουν δεκτὰ τὰ δέματα πρέπει νὰ εἶναι συσκευασμένα καταλλήλως. Πρὸς τοῦτο, τὸ πρὸς ἀποστολὴν ἀντικείμενον τίθεται ἐντὸς στερεοῦ περιβλήματος (ξύλου, λευκοσιδήρου), τὸ ὁποῖον περιτυλίσσεται διὰ ὑφάσματος ἢ κηρωτοῦ χάρτου καὶ δένεται σταυροειδῶς διὰ λεπτοῦ σχοινοῦ. Εἰς ἐκάστην διασταύρωσιν ἐπιτίθεται ἰσπανικὸς κηρός, ὅστις σφραγίζεται διὰ εἰδικῆς μικρᾶς σφραγίδος.

Τὰ δέματα ἀποστέλλονται.

1) Ὡς δέματα συστημένα. Ταῦτα παραλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου ἔναντι ἀποδείξεως καὶ παραδίδονται εἰς τὸν παραλήπτην κατόπιν ὑπογραφῆς τούτου εἰς εἰδικὸν βιβλίον. Εἰς περίπτωσιν ἀπωλείας τοῦ οὕτω ἀποστελλομένου δέματος, τὸ ταχυδρομεῖον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀποστολέα ἀποζημιώσεις. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἀνεξάρτητον τῆς ἀξίας τοῦ περιεχομένου τοῦ δέματος, ὀρίζεται δὲ ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἀναλόγως τοῦ βάρους των καὶ εἶναι συνήθως μικρότερον τῆς πραγματικῆς ἀξίας.

2) Ὡς δέματα δεδηλωμένης ἀξίας. Ταῦτα διακρίνονται τῶν προηγουμένων, ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀποστολεὺς δηλώνει εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον τὴν ἀξίαν τοῦ περιεχομένου, τὴν ὁποίαν εἰς περίπτωσιν ἀπωλείας, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἢ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία. Λόγω τῆς μεγαλύτερας ἀσφαλείας τὴν ὁποίαν πρὸς αὐτὰ τὰ δέματα ταῦτα, ἐπιβαρύνονται μὲ μεγαλύτερον ταχυδρομικὸν τέλος.

Προκειμένου ν' ἀποστείλῃ τις ἓνα δέμα προμηθεύεται παρὰ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας εἰδικὸν δελτίον, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας τοῦ δέματος, τὸ ὁποῖον συμπληρώνει καταλλήλως. Τὸ δελτίον μετὰ τοῦ δέματος παραδίδεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον, ὅστις ἀναλόγως τοῦ βάρους καθορίζει τὰ πληρωτέα τέλη. Τὸ ἀναλογοῦν γραμματόσημον ἐπικολλάται ἐπὶ τοῦ δελτίου.

§ 118.— **Δείγματα ἄνευ ἀξίας.** (echantillons sans valeur). Εἶναι μικρὰ δέματα ἐντὸς τῶν ὁποίων περιέχονται δείγματα. Ταῦτα γίνονται δεκτὰ μέχρις ὀρισμένου βάρους, ὑποκείμενα εἰς

μικρόν τέλος. Ἀναγράφονται δὲ ἐπ' αὐτῶν αἱ λέξεις *δειγμα ἄνευ ἀξίας* καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁποίων οὐδεμίαν εὐθύνην ἀναλαμβάνει τὸ ταχυδρομεῖον.

Β' ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΙ

§ 119.—**Χρησιμότης.** Οἱ τηλέγραφοι εἶναι ἐξαιρετικῶς χρήσιμοι εἰς τὸ ἐμπόριον, διότι δι' αὐτῶν μεταβιβάζονται ταχύτατα διάφοροι πληροφορίαι εἰς τὰς διαφόρους ἀγοράς, τιμαὶ συναλλαγμάτων, διαβίβασις παραγγελιῶν, εἰδήσεις περὶ ἀφίξεως ἐμπορευμάτων κ λ.π.

§ 120.—**Τηλεγραφήματα.** Ταῦτα εἶναι σύντομα, σαφῆ καὶ περιληπτικά. Πρέπει δὲ νὰ εἶναι εὐανάγνωστα.

Τὰ τηλεγραφήματα ἀποστέλλονται ὡς ἀπλᾶ καὶ ὡς ἐπείγοντα. Τὰ ἐπείγοντα διαβιβάζονται ἀμέσως, ἐνῷ τὰ ἀπλᾶ διαβιβάζονται κατὰ σειρὰν καὶ εἰς ὠρισμένην ὥραν.

Τὰ τέλη τὰ ὅποια καταβάλλονται διὰ τὰ τηλεγραφήματα εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὰς λέξεις τοῦ κειμένου τηλεγραφήματος. Τὰ τέλη τῶν ἐπείγοντων εἶναι τριπλασίως μεγαλύτερα τῶν ἀπλῶν.

§ 121.—**Ταχυδρομικαὶ καὶ τηλεγραφικαὶ ἐπιταγαί.** Ἐτέραν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν, τὴν ὅποιαν προσφέρουν τὰ ταχυδρομεῖα εἶναι ἡ χρησιμοποίησις τούτων ὡς μέσου μεταφοράς χρήματος ἀπὸ τόπον εἰς τόπον.

Τὰ ταχυδρομεῖα λόγῳ τῶν γραφείων, τὰ ὅποια διατηροῦν εἰς μεγάλον ἀριθμὸν πόλεων καὶ κωμοπόλεων, ἀναλαμβάνουν τὴν μεταφορὰν χρήματος ἀπὸ τόπον εἰς τόπον διὰ τῶν ἐπιταγῶν.

Οὕτω λειτουργεῖ εἰς αὐτὰ ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία τῶν ἐπιταγῶν. Ὁ ἐπιθυμῶν ν' ἀποστείλῃ χρηματικὸν τι ποσὸν προμηθεύεται εἰδικὸν δελτίον, τὸ ὅποion συμπληρώνει, ἀναγράφων τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀποστολέως, τὸ ποσὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ παραλήπτου καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἀποστολῆς. Τὸ δελτίον τοῦτο μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένου ποσοῦ καταθέτει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐπιταγῶν, παρὰ τῆς ὁποίας λαμβάνει ἀπόδειξιν. Τὰ ταχυδρομεῖα εἰσπράττουν ὡς ἀμοιβὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ ποσὸν τέλος, ὑπὸ τὴν μορφήν γραμματοσήμου, τὸ ὅποion ἐπικολλάται ἐπὶ τοῦ δελτίου τῆς ἐπιταγῆς.

§ 122.—**Τηλεγραφικαὶ ἐπιταγαί.** Ἡ ἀποστολὴ χρήματος

ἀπὸ τόπον εἰς τόπον διενεργεῖται καὶ τηλεγραφικῶς. Κατ' αὐτὴν δ' ἀποστολεὺς καταθέτει τὸ πρὸς ἀποστολὴν ποσόν, μετὰ τῶν στοιχείων τοῦ ὀνόματος καὶ κατοικίας τοῦ ἀποστολέως καὶ παραλήπτου. Ἡ ἀποστολὴ τῆς ἐπιταγῆς ταύτης χαρακτηρίζεται ὡς τηλεγράφημα καὶ εἰσπράττεται τέλος ἀνάλογον εἰς μετρητά.

Γ' ΤΗΛΕΦΩΝΑ.

§ 123.—**Τηλέφωνα.** Ταῦτα εἶναι λίαν διαδεδομένα, διότι παρέχουν μεγάλην εὐκολίαν πρὸς ἄμεσον προφορικὴν συνεννόησιν. Διὰ τούτων ἐπιτυγχάνεται οἰκονομία χρόνου, ὃ ὁποῖος θὰ ἀπῆτειτο διὰ τὴν ἐγγραφὸν συνεννόησιν. Ἐκαστον κατάστημα ἔχει ἰδίαν ἐγκατάστασιν τηλεφώνου, διὰ τὴν ὁποίαν καταβάλλει ὠρισμένην συνδρομήν.

Ἡ διὰ τηλεφώνου συνεννόησις, χρησιμοποιεῖται ὄχι μόνον διὰ αὐτὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ μεταξὺ δύο διαφόρων πόλεων.

Ἀσκήσεις

1. Ἀποστέλλει τις ἐμπορεύματα σιδηροδρομικῶς μὲ μικρὰν ταχύτητα ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θεσσαλονίκην. Ἡ μεταξὺ τῶν δύο σιδηροδρομικῶν σταθμῶν ἀπόστασις εἶναι 560 χιλιόμετρα. Ἡ ἀποστολὴ τούτων γίνεται τὴν 26 Σεπτεμβρίου. Ποίαν ἡμέραν ὑποχρεοῦνται οἱ σιδηρόδρομοι νὰ παραδώσωσιν τὰ ἐμπορεύματα εἰς τὸν παραλήπτην;

2. Ὁ ἐν Ἀθήναις ἔμπορος Σ. Ἀνδρέου, προκειμένου ν' ἀποστείλῃ ἐμπορεύματα δι' αὐτοκινήτου εἰς Χαλκίδα, εἰς παραλαβὴν τοῦ Β. Ἀθανασιάδου συμφωνεῖ γραπτῶς μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου φορτηγοῦ αὐτοκινήτου Π. Μπέλλου διὰ τὴν μεταφορὰν τούτων. Νὰ συνταχθῇ ἡ γραπτὴ συμφωνία.

3. Ὁ ἐν Λαρίσῃ ἔμπορος Κ. Παπαστεργίου ἀποστέλλει τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1934 εἰς τὸν ἐν Θήβαις ἔμπορον Δημ. Πασχάλην 20 Β' τυροῦ μικτοῦ βάρους 1560 ὀκ. Νὰ συνταχθῇ τὸ δηλωτικὸν ἀποστολῆς.

4. Ὁ ἐν Καρλόβασι Σάμου ἔμπορος οἴνων Χ. Ἀρσενίου τὴν 20 Ὀκτωβρίου ἐκναυλώνει τὸ ἰστιοφόρον «Ἅγιος Γεώργιος» χωρητικότητος 15 χιλ. ὀκ. τοῦ πλοιοκτήτου Ν. Χαρίση, πλοιορχοῦμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὄρους.

α) Ἡ φόρτωσις θὰ γίνῃ εἰς τὸν λιμένα Καρλοβασίου, ἢ δὲ ἐκφόρτωσις εἰς Πειραιᾶ.

β') Τὸ Ιστιοφόρον θὰ πλεύσῃ κατ' εὐθείαν εἰς Πειραιᾶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προσεγγίσεως.

γ') Ἡ ἐκφόρτωσις θὰ γίνῃ ἅμα τῷ κατάπλω εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς.

δ') Δικαιοῦται ὁ ἐκναυλωτὴς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκφορτώσεως ἐπὶ 5 ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ πλοιοκτῆτης θὰ δικαιούται 250 δραχμῶν ἡμερησίας ἀποζημιώσεως.

ε') Ἡ ναύλωσις θὰ εἶναι ὀλική.

ς') Ὁ ναῦλος ὀρίζεται εἰς 50 λεπτά κατ' ὁκᾶν, θὰ καταβληθῇ δὲ ὁ ἥμισυς ἅμα τῇ φορτώσει, ὁ δὲ ἕτερος ἥμισυς ἅμα τῷ κατάπλω εἰς Πειραιᾶ.

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ τὸ ναυλοσυμφωνητικόν.

5. Ὁ ἐν Καλάμαις ἔμπορος Ε. Νασόπουλος ἐπὶ τῇ βάσει τιμοκαταλόγου τοῦ οἴκου ἀποικιακῶν ἐν Πειραιεῖ Νικολόπουλος—Ραΐσης, παραγγέλλει τηλεγραφικῶς 20 σάκκους ὀρύζης τοῖς Καλάμας, ἧτις ν' ἀποσταλῇ διὰ τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου. Νὰ συνταχθῇ τὸ τηλεγράφημα (τηλεγραφικὴ διεύθυνσις Νικολοπούλου-Ραΐση Νιράς).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΤΕΛΩΝΕΙΑ

Ι. Δασμοὶ - δασμολόγιον - διασαφήσεις - τελωνισμός.

§ 124.—**Ὁρισμός.** Τελωνεῖον εἶναι δημοσία ὑπηρεσία, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει ἀνατεθῆ, ὁ ἔλεγχος τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων ἀπὸ τινος χώρας εἰς ἄλλην καὶ ἢ εἰσπραξίς τῶν τελωνειακῶν τελῶν μὲ τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνονται.

§ 125.—**Τελωνειακὸν τέλος** εἶναι τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταβληθῇ εἰς τὸ Κράτος δι' ἓν ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται εἰς ἄλλην χώραν ἢ εἰσάγεται ἐξ ἄλλης χώρας.

§ 126.—**Κατηγορίαι τελωνειακῶν τελῶν.** Τὰ τελωνειακὰ τέλη διακρίνονται εἰς ἐξαγωγικά καὶ εἰσαγωγικά.

Ἐξαγωγικά τέλη λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων. Εἰσαγωγικά δὲ τέλη λέγονται

ἐκείνα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων. Ταῦτα συνηθέστερον καλοῦνται *δασμοί*.

Οἱ *δασμοί* ἐπιβάλλονται διὰ δύο λόγους 1) *ταμειυτικοὺς* ἦτοι διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, ἵνα τοῦτο ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα ἐξοδὰ του, ὅτε οἱ *δασμοί* καλοῦνται *ταμειυτικοί* καὶ 2) διὰ λόγους προστασίας ὠρισμένων πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων τῆς χώρας, ὅτε οἱ *δασμοί* καλοῦνται *προστατευτικοί*. Οὕτω π. χ. τὸ κράτος θέλον νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν ὑφασμάτων, ἐπιβάλλει ὑψηλοὺς *δασμοὺς* εἰς ἅλα τὰ ὑφάσματα, τὰ ὅποια εἰσάγονται ἐξ ἄλλων χωρῶν, ὥστε ταῦτα λόγῳ τῆς μεγάλῃς τῶν τιμῆς νὰ μὴ δύνανται νὰ συναγωνισθοῦν τὰ ἐγχώρια.

Οἱ *δασμοί* ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ διακρίνονται α) εἰς *δασμοὺς κατὰ βάρος ἢ μονάδα* καὶ β) εἰς *δασμοὺς κατ' ἀξίαν* (ad valorem). Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον οἱ *δασμοί* ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καθαρῦ ἢ μικτοῦ βάρους ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀποτελεῖται τὸ ἐμπόρευμα.

Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον, οἱ *δασμοί* ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἢ ἐκτίμησις εἶναι δύσκολος, τὸ σύστημα δὲν ἐφαρμόζεται πολὺ.

§ 127.—*Δασμολόγιον*. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν *δασμῶν* γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ *δασμολογίου*. *Δασμολόγιον* εἶναι ἕνα βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχουν καταχωρηθῆ πάντα τὰ ἐμπορεύματα μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου *δασμοῦ*, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπιβαρύνονται.

Τὸ *δασμολόγιον* διακρίνεται:

α) εἰς *γενικὸν δασμολόγιον*, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων τῶν προερχομένων ἐκ χωρῶν μετὰ τῶν ὁποίων ἢ Ἑλλάς δὲν συνδέεται διὰ συμβάσεως.

β) εἰς *εἰδικὸν ἢ συμβατικὸν δασμολόγιον*, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, τῶν προερχομένων ἐκ χωρῶν μετὰ τῶν ὁποίων ἢ Ἑλλάς ἔχει συνάψει ἐμπορικὰς συμβάσεις.

§ 128.—*Κατηγορία ἐμπορευμάτων ἀπὸ τελωνειακῆς ἀπόψεως*. Τὰ ἐμπορεύματα ἀπὸ τελωνειακῆς ἀπόψεως διακρίνονται.

(ἀπόσπασμα δασμολογίου)

Ἀριθμὸς στατιστικῆς	κλάσις δασμολ.		Εἶδος ἐμπορευμάτων	Ἐπιβολὴ τοῦ δασμοῦ κατὰ	δασμ. εἰς μετ. ὄσχ.		Συμβάσεις καὶ δασμὸς συμβατικὸς
	Ἀριθ.	Ἐδάφ.			μέγας	ελάχιστος	
			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β				
			ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ				
	7		Δημητριακοὶ καρποὶ εἰς κόκκους				
85		α	Σῖτος (α)	100χιλ.			
86		β	Σμιγδὸς (α)	» »	7.50	6	
87		γ	Σίκαλις	» »	7.50	6	
88		δ	Ἀραβόσιτος κίτρινος	» »	6	5	5 Ἀλδ.
						
			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α				
			ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΑ ὈΡΓΑΝΑ				
	138		Ὁρολόγια				
		α	θυλακίου ἢ βραχίονος				
947			1) χρυσᾶ ἢ ἐξ ἄλλων πολυτίμων μετάλλων.	ἕκαστ.	12	8	
948			2) ἀργυρᾶ ἢ ἐπάργυρα ἢ ἐπίχρυσα ἢ μαρμα- ροκόγχης	»	5	3	

α) εἰς ὑποκείμενα. Οὕτω λέγονται πάντα τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὅποια ὑπόκεινται εἰς δασμόν.

β) εἰς ἀτελεῖ. Οὕτω λέγονται τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὅποια εἶναι ἀπηλλαγμένα δασμοῦ ὡς π.χ. περιωρισμένος ἀριθμὸς ἀποσκευῶν ἐπιβατῶν, μηχανῶν δι' ἐνίσχυσιν τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων κ.λ.π.

γ) εἰς ἀπηγορευμένα. Οὕτω καλοῦνται ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή ἀπαγορεύεται ἐντελῶς εἴτε διὰ λόγους κοινωνικῆς προνοίας ὡς π.χ. ὄπιοι, εἴτε πρὸς προστασίαν τῆς παραγωγῆς ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας π.χ. φυλλοξήρας.

§ 129. — **Τελωνισμὸς ἢ ἐκτελωνισμὸς.** Εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι καταβάλλονται διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν πληρωτέων δασμῶν ὑπὸ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων.

Οὐδεμία φόρτωσις ἢ ἐκφόρτωσις ἐμπορευμάτων γίνεται ἀνευ ἀδείας τοῦ τελωνείου. Τὰ ἐμπορεύματα ἐκφορτωνόμενα, παραδίδονται εἰς τὸ τελωνεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου δύναται νὰ τὰ παραλάβῃ ὁ δικαιοῦχος, μετὰ τὸν ἐκτελωνισμὸν ὁ ἐκτελωνισμὸς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει λεπτομεροῦς δηλώσεως, τὴν ὁποίαν καταθέτει ὁ εἰσαγωγεὺς ἢ ἐξαγωγεὺς ἔμπορος εἰς τὴν τελωνειακὴν ἀρχήν. Ἡ δήλωσις αὕτη καλεῖται διασάφησις, συντάσσεται δὲ ἐπὶ εἰδικοῦ φύλλου χαρτοσήμου.

§ 130. — **Διασάφησις εἰσαγωγῆς** καλεῖται τὸ ἔγγραφο τὸ ὁποῖον κατατίθεται διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορευμάτων, περιλαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, τοῦ κομίσαντος τὸ ἐμπόρευμα, τὸν λιμένα προελεύσεως, τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου, τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος, τὸ εἶδος συσκευασίας καὶ τὸ ποσόν. Ἡ διασάφησις αὕτη κατατίθεται εἰς διπλοῦν. Ἀντιγράφεται δὲ ὑπὸ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον τηρεῖ τὸ τελωνεῖον διὰ τοῦ σκοποῦ αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ἐξετάζονται τὰ ἐμπορεύματα ὑπὸ τοῦ τελωνειακοῦ ἐλεγκτοῦ καὶ τοῦ παραλήπτου, παραβαλλόμενα πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀναγράφονται εἰς τὴν διασάφησιν καὶ ὀρίζονται οἱ νόμιμοι δασμοί.

Ἐάν συμβῇ κατὰ τὸν τελωνισμὸν νὰ εὑρεθῶσιν ἐμπορεύματα περισσότερα ἐκεῖνων, τὰ ὅποια ἀναγράφονται εἰς τὴν διασάφησιν ἢ ὑποκείμενα εἰς μεγαλύτερον δασμόν, εἰσπράττεται πρόσθετος

ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ		ΔΙΑΣΦΗΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ "Η ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΩΣ		ΔΙΑΣΦΗΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ "Η ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΩΣ		ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ	
Αριθ.	Δίκσ.	Αριθ.	Δίκσ.	Αριθ.	Δίκσ.	Αριθ.	Δίκσ.
	Δηλ.		Δηλ.		Δηλ.		Δηλ.
Ο υπογεγραμμένος εξαιτούμαι να μοι παραδοθῶσι τὰ κάτωθι εἶδη ἀνή- κοντα καὶ προσλθόντα ἐκ διὰ τοῦ ὑπὸ σημαίαν πλοίου τοῦ πλοιάρχου		Ο υπογεγραμμένος εξαιτούμαι να μοι παραδοθῶσι τὰ κάτωθι εἶδη ἀνή- κοντα καὶ προσλθόντα ἐκ διὰ τοῦ ὑπὸ σημαίαν πλοίου τοῦ πλοιάρχου		Καταγραφή ἐμπορευμά- των κατ' εἶδος, ποσὸν καὶ ποιότητα		Τα ἐμπορεύματα ταῦτα ἐξετασθέντα ἐν τῷ Τε- λωνεῖῳ εὐρέθησαν ὡς ἀκολουθεῖς:	
Δοξεία καὶ Δέμ. Σημεία ἀφειθ.		Δοξεία καὶ Δέμ. Ποσὸν ἀφειθ.				Εἰσαγωγικὸν τέλος Δραχμ. Λ.	

ΔΙΑΣΦΗΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ "Η ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΩΣ

δασμὸς 15 % ἐπὶ πλεόν, ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τῶν δασμῶν, ἐὰν δὲ ἀνγκράφεται δασμὸς ἐπὶ ἔλαττον τότε εἰσπράττεται πρόσθετος δασμὸς ἐπὶ τῆς ἔλαττον διαφορᾶς 5 %.

Ἐὰν τὰ ἐμπορεύματα προέρχονται ἐκ χώρας, μετὰ τῆς ὁποίας ἢ Ἐλλάς εὐρίσκεται εἰς σύμβασιν καὶ πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ συμβατικὸν δασμολόγιον, τότε εἰς τὴν δικασφῆσιν εἰσαγωγῆς, προσαρτᾶται πιστοποιητικὸν προελεύσεως.

§ 131.—**Ἀμφισβήτησις** εἶναι ἡ διαφωνία, ἡ ὁποία προκύπτει μεταξὺ τοῦ παραλήπτου ἐμπόρου καὶ τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὴν δασμολογικὴν κατάταξιν τοῦ ὑπὸ ἐκτελωνισμὸν ἐμπορεύματος.

§ 132.—**Ἐπιτροπαὶ ἀμφισβητήσεων.** Ἡ διαφωνία αὕτη λύεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τελωνειακῶν ἀμφισβητήσεων, ἡ ὁποία ἐδρεύει εἰς τὸ τελωνεῖον. Ἐὰν ὁ παραλήπτης δὲν δεχθῇ καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτης, δικαιοῦται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐπιτροπὴν τελωνειακῶν ἀμφισβητήσεων, ἡ ὁποία ἐδρεύει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν (Γενικὸν χημεῖον). Ἡ ἀπόφασις ταύτης εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἔμπορον.

§ 133.—**Διασάφησις ἐξαγωγῆς** καλεῖται ἡ δῆλωσις, ἡ ὁποία κατατίθεται εἰς τὸ τελωνεῖον δι' ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐξαχθῇ εἰς ἄλλην χώραν καὶ ἐπιβαρύνεται μὲ ἐξαγωγικὸν τέλος. Περιλαμβάνει αὕτη τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ φορτωθῶν, τὸν λιμένα διὰ τὸν ὁποῖον προορίζονται, τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἀποστολέως, τὰ σημεῖα καὶ ἀριθμοὺς, τὸ εἶδος συσκευασίας, τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἐπὶ τῇ βῆσει ταύτης ὀρίζονται ὑπὸ τῆς τελωνειακῆς ἀρχῆς τὰ πληρωτέα ἐξαγωγικὰ τέλη καὶ δίδεται ἡ ἄδεια ἐξαγωγῆς.

§ 134.—**Διασάφησις μεταφορᾶς** καλεῖται ἡ δῆλωσις, ἡ ὁποία κατατίθεται εἰς τὸ τελωνεῖον δι' ἐμπορεύματα, τὰ ὁποία πρόκειται νὰ μεταφερθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς χώρας. Περιλαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, πλοίαρχου, λιμένα φορτώσεως, ἐκφορτώσεως, σημεῖα καὶ ἀριθμοὺς, εἶδος ἐμπορευμάτων, ἐὰν εἶναι ταῦτα ἐλεύθερα, ἔχουν δηλ. καταβάλλει τοὺς νομίμους δασμοὺς ἢ εἶναι ὑπὸ διαμετακόμησιν, ὅτε οἱ νόμιμοι δασμοὶ θὰ πληρωθῶσιν εἰς τὸν λιμένα προορισμοῦ ἀντίγραφον τῆς διασαφήσεως μεταφορᾶς παραδίδεται εἰς τὸν πλοίαρχον.

§ 135.—**Διαμετακόμισις.** Ἐὰν ἐμπόρευμα εἰσαχθὲν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρόκηται νὰ ἐπανεξαχθῆ λέγομεν ὅτι τοῦτο εὑρίσκεται ὑπὸ διαμετακόμισιν καὶ ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς δασμοῦ. Τὸ ὑπὸ διαμετακόμισιν ἐμπόρευμα παρκαμένει εἰς εἰδικὰς ἀποθήκας τοῦ τελωνείου, ἀπὸ τὰς ὁποίας τὸ παραλαμβάνει ὁ δικαιούχος κατόπιν αἰτήσεώς του.

§ 136.—**Ἀποταμιεύσις** καλεῖται ἡ ἐναπόθεσις εἰσαχθέντων ἐμπορευμάτων εἰς εἰδικὰς ἀποθήκας, ὅπου δύνανται νὰ παραμείνουν χωρὶς νὰ καταβάλλουν τοὺς νομίμους δασμούς.

Ταῦτα δύνανται ν' ἀναλάβῃ ὁ δικαιούχος κατόπιν αἰτήσεώς του καὶ καταβολῆς τοῦ νομίμου δασμοῦ, ἐὰν πρόκηται νὰ καταναλωθῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Ἀσκήσεις.

1. Ὁ ἐν Πειραιεῖ ἔμπορος Π. Λουκίδης εἰσάγει ἐκ Ρουμανίας 100 Σ/ φασιόλων μικτοῦ βάρους 7500 ὀκ.

Ζητεῖται νὰ ὀρισθῇ ὁ πληρωτέος εἰς τὸ τελωνεῖον δασμός, δοθέντος ὅτι κατὰ τὸ δασμολόγιον οἱ φασιόλοι ἐπιβαρύνονται μὲ 10 μεταλλικὰς δραχμάς κατὰ 100 χιλιογρ. ἡ δὲ τιμὴ τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς ἔχει ὀρισθῆ εἰς 18.

2. Οἱ ἐν Πειραιεῖ ἀνθρακέμποροι Ἄδελφοὶ Καζανόβα πρόκει-ται νὰ παραλάβουν 1000 τόννους Γαιανθράκων κομισθέντων διὰ τοῦ ἀ/π «Ἄνδρος» ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Δ. Μαρκεζίνην ἐκ Ρωσίας, μετὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλάς ἔχει συνάψει ἐμπορικὴν σύμβασιν. Ὁ δασμός τῶν γαιανθράκων κατὰ τὸ δασμολόγιον ἔχει ὀρισθῆ κατὰ τόννον εἰς 3 μεταλ. δραχ. ὁ μέγιστος καὶ εἰς 2 μεταλ. δραχ. ὁ συμβατικός.

Ζητεῖται νὰ συνταχθῇ ἡ διασάφησις εἰσαγωγῆς. (Τιμὴ μεταλ. δραχ. 20).

3. Ποῖα ἐμπορεύματα λέγονται ἐλεύθερα εἰς τὴν τελωνειακὴν γλῶσσαν;

4. Ποῖα εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἐμπορευμάτων ὑπὸ διαμετακόμισιν καὶ τῶν ἐν ἀποταμιεύσει;

5. Ποῖος λύει τὴν διαφορὰν μεταξὺ τελωνείου καὶ ἐμπορίου εἰς περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως τῆς δασμολογικῆς κατατάξεως;

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΕΝ ΤΩ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Κ Α Τ Α Σ Τ Η Μ Α

I. Τὸ κατάστημα ὡς συντελεστής τῆς πωλήσεως

§ 137—**Κατάστημα καὶ θέσις.** Κατάστημα καλεῖται ὁ τόπος, ὅπου ὁ ἔμπορος διατηρεῖ ἢ ἐκθέτει τὰ ἐμπορεύματά του πρὸς πώλησιν.

Ἡ ἐκλογή τῆς θέσεως τοῦ καταστήματος θ' ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτον μέλημα τοῦ ἐμπόρου, διότι ἐκ τῆς θέσεως θὰ ἐξαρτηθῇ κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὴν θέσιν ταύτην θὰ ἀναζητήσῃ εἰς τὴν ἀγοράν, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ κατάστημά του εἰς κεντρικὴν θέσιν ἢ εἰς συνοικίαν τινα, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν σχετικὰ καταστήματα νὰ ἐξυπηρετοῦν ὀλωσδιόλου ἢ ἐπαρκῶς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐκεῖ κατοικούντων.

Ἐὰν ἡ ἐγκατάστασις γίνῃ εἰς κεντρικὴν ἀγοράν, πρέπει νὰ τοποθετήσῃ τοῦτο πλησίον ὁμοίων καταστημάτων ἢ καταστημάτων τὰ ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀλληλένδυτοι.

Προκειμένου ἡ ἐγκατάστασις τοῦ καταστήματος νὰ γίνῃ εἰς συνοικίαν, πρέπει νὰ ἐκλεγῇ τὸ κεντρικώτερον μέρος αὐτῆς. Τοιαῦτα δὲ μέρη εἶναι ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα συναντῶνται πολλαὶ ὁδοί. Ἡ δὲ θέσις τοῦ καταστήματος εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν ἐμφανέστερον μέρος διὰ νὰ γίνεταί ὁρατὸν ἐκ πολλῶν σημείων.

§ 138.—**Μέγεθος.** Τὸ μέγεθος τοῦ καταστήματος πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογον μὲ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐξαρτᾶται δὲ αὕτη ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα διαθέτει. Καὶ τοῦτο ὄχι μό-

διὰ τὰ ἐκτίθενται δείγματα τῶν πωλουμένων ἐμπορευμάτων διὰ διαφημιστικούς σκοπούς.

Διὰ τῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὰς προθήκας ἐμπορευμάτων ἐπιδιώκεται ἢ προσέλκυσις τῆς προσοχῆς τῶν πρὸ αὐτῶν διερχομένων καὶ ἢ ἰσχυρὰ διέγερσις τῆς ἐπιθυμίας πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἐκτεθειμένων.

Ἡ προσέλκυσις τῆς προσοχῆς τῶν πρὸ τῶν προθηκῶν διερχομένων ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς καλαισθητικῆς διακοσμῆσεως αὐτῶν ἢ καὶ ἐνίοτε διὰ τῆς ἱστορικοῦ διακοσμῆσεως τούτων. Ἡ δὲ διέγερσις τῆς ἐπιθυμίας διὰ τῆς ἐκλεκτῆς ποιότητος τῶν ἐκτεθειμένων ἐμπορευμάτων. Πρὸς τοῦτο πρέπει ἀκόμη τὰ ἐκτεθειμένα ἐμπορεύματα νὰ μὴ ἀνήκουν εἰς πολλὰς κατηγορίας διαφόρων ἐμπορευμάτων, τὰ ὅποια ἐξυπηρετοῦν διαφορετικὰς ἀνάγκας, διότι ἢ ποικιλία διασπᾷ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ παρατηρητοῦ καὶ ἐξαδυνατίζει τὴν ἐπιθυμίαν.

Ἡ ἔκθεσις διαφόρων ἐμπορευμάτων, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς μίαν ἀνάγκην ἐνισχύει τὴν ἐπιθυμίαν π. χ. ἐὰν εἰς τὴν αὐτὴν ἐκτίθενται διάφορα ἀντικείμενα ἐπιτραπέζιου χρήσεως, τραπεζομάνδηλα, πετσέται, μαχαίρια κ.λ.π. ἂν καὶ τὰῦτα εἶναι ποικίλα, προορίζονται ὅμως διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς αὐτῆς ἀνάγκης, τὴν ὅποιαν ἐνισχύουν.

Τὰ ἐκτεθειμένα ἐμπορεύματα δὲν πρέπει μόνον νὰ γεννοῦν ἢ νὰ ἐνισχύουν μίαν ἐπιθυμίαν εἰς τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν προθήκην, ἀλλὰ πρέπει ἢ εἰκῶν τῶν ἐμπορευμάτων ν' ἀποτυπωθῇ ζωηρῶς εἰς τὴν μνήμην του καὶ μετὰ πάροδον ἀρκετοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὅταν ἐμφανισθῇ ἢ ἀνάγκη νὰ ἐπανερχεται ἢ εἰκῶν τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου δὲν πρέπει νὰ ἐκτίθενται πολυάριθμα ἐμπορεύματα. Ἐὰν τὸ κατάστημα διαθέτει πλουσίαν συλλογὴν ἐμπορευμάτων πρέπει ν' ἀνανεῶνῃ τὰ ἐκτεθειμένα εἰς τὰς προθήκας ἐμπορεύματα, ὥστε νὰ ἐμφανίζονται αὐταὶ πάντοτε ἐνδιαφέρονται.

Φωτισμὸς προθηκῶν. Τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὅποσον προκαλοῦν αἱ προθήκαι συμπληροῦνται διὰ τοῦ φωτισμοῦ τούτων κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας.

Ἐντονος φωτισμὸς τῶν προθηκῶν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὁδοὺς προσδίδει ἰδιαιτέραν εὐχάριστον ὄψιν εἰς αὐτὰς καὶ κατὰ τὰς πρώ-

τας νυκτερινάς ώρας καθίστανται πολυσύχναστοι. Οί διερχόμενοι πρὸ τῶν προθηκῶν δὲν βιάζονται ὡς συμβαίνει κατὰ τὰς ἐργασί-
μους ώρας τῆς ἡμέρας. Ὕνεκα τούτου οἱ ἔμποροι παρατείνουν τὸν
τὸν φωτισμὸν τῶν προθηκῶν καὶ μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ καταστή-
ματος.

Ὁ φωτισμὸς τῶν προθηκῶν πρέπει νὰ εἶναι ἔντονος. Ἡ ἔστια
ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπέμπεται ἡ δέσμη τοῦ φωτὸς πρέπει νὰ εἶναι ἀό-
ρατος διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῆ τοῦ ὀφθαλμοῦς τῶν παρατηρητῶν. Ὑπάρ-
χει ἰδιαίτερον εἶδος ἐπιμήκων λαμπτήρων, οἱ ὅποιοι τοποθετοῦ-
νται καταλλήλως εἰς τὰς πλευράς τῶν προθηκῶν εἰς μέρη ἀθέατα.

Αἱ προθήκαι πρέπει νὰ φωτίζονται ἀπλῶς κατὰ τὰς νυκτε-
ρινάς ώρας, ὥστε νὰ προκαλοῦν τὴν προσοχὴν τῶν πολλῶν δια-
βατῶν.

II. Διάρκεις καταστημάτων

Τὰ καταστήματα ἀναλόγως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐμπορίας τῶν
διακρίνονται εἰς διαφόρους κατηγορίας. Αἱ συνηθέστεραι τοιαῦται
εἶναι.

§ 143.— 1) **Καταστήματα τροφίμων.** Ἀντικείμενον τούτων
εἶναι ὄλα ἐν γένει τὰ τρόφιμα, ὡς ἀποικιακά, ὀπῶραι, λαχανικά,
κ.λ.π. Ταῦτα εἰς τὰς μεγάλας ἀγοράς τὰ συναντῶμεν χωρισμένα.
Ὅπως καταστήματα τὰ ὅποια πωλοῦν μόνον ἔλαιον, κτηνοτροφικά,
τυρόν, βούτυρον, κρέας, πουλερικά διάφορα, ὡά. Τὰ καταστήματα
ταῦτα ἐμπνέουν μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ κοινόν, διότι θεωροῦν
ται ὡς πωλοῦντα πάντοτε ἐμπορεύματα εἰς ἀρίστην ποιότητα, λόγῳ
τῆς εἰδικότητος τὴν ὁποίαν ἔχει ἀποκτήσει ὁ καταστηματοῦχος.
Ὑπάρχουν ὁμως κυρίως εἰς τὰς μεγάλας πόλεις μεγάλα καταστή-
ματα, τὰ ὅποια πωλοῦν ὄλα τὰ εἶδη τῶν τροφίμων. Ταῦτα εἶναι
τεράστια καταστήματα διαθέτοντα μεγάλα κεφάλαια, πολυάριθμον
προσωπικὸν καὶ ἀναλαμβάνουν νὰ ἐξυπηρετοῦν μεγάλον ἀριθμὸν
πελατῶν. Τὰ καταστήματα ταῦτα ἀναλαμβάνουν νὰ μεταφέρουν
τὰ πωλούμενα μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ ἀγοραστοῦ. Καὶ τὰ καταστή-
ματα ταῦτα συγκεντρώνουν μεγάλην πελατείαν, λόγῳ τῆς ἀρίστης
ποιότητος τῶν ἐμπορευμάτων τους, τὰ ὅποια προμηθεύονται κατ'

εἴθεϊαν ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς των, πωλοῦνται δὲ εἰς εὐθηνὰς σχετικῶς τιμὰς λόγῳ τῆς μεγάλης καταναλώσεως. Τοιαῦτα καταστήματα ὑπάρχουν ἐν Ἀθήναις ὡς εἶναι τὸ κατάστημα *Κυ-
πέλλη - Θανοποῦλου*.

Εὐρίσκοντα: δὲ ταῦτα εἰς τὸ κέντρον, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐξυ-
πηρετοῦν ἐλόκληρον τὴν πόλιν.

Εἰς τὰς συνοικίας τῶν μεγάλων πόλεων καὶ εἰς τὰς μικρὰς ἐπαρχιακὰς ἀγορὰς δὲν συναντῶνται τὰ εἰδικὰ δι' ἐν ἐμπόρευμα ἢ τὰ μεγάλα ἐλῶν τῶν εἰδῶν καταστήματα. Ἐκεῖ συνήθως ὑπάρ-
χουσι καταστήματα ἀποικιακῶν, λαχανικῶν καὶ ὀπωρῶν, κρεο-
πωλεῖα κ. λ. π.

§ 144.—β) **Καταστήματα ὑφασμάτων.** Ταῦτα διακρίνονται, κυρίως εἰς τὰς μεγάλας ἀγορὰς, εἰς γυναικείων ὑφασμάτων καὶ ἀν-
δρικῶν ὑφασμάτων. Ἡ διαίρεσις τούτων γίνεται λόγῳ τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν πωλουμένων γυναικείων καὶ ἀνδρικῶν ὑφασμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς διαφόρου πελατείας τὴν ὁποίαν ἔχει ἕνα κατά-
στημα.

Ἡ διάκρισις αὕτη δὲν ὑφίσταται εἰς τὰς πολὺ μικρὰς ἀγορὰς. Εἰς τὰς μεγάλας ἀγορὰς συναντῶμεν ἐπίσης καταστήματα εἰδῶν ἱματισμοῦ, περιλαμβάνοντα ὅλα τὰ ἀναγκαῖα δι' ἐπένδυσιν.

Τὸ κοινὸν προτιμᾶ συνήθως τὰ εἰδικὰ καταστήματα, τὰ ὁποῖα λόγῳ τῆς εἰδικότητος παρέχουν εἶδη εἰς καλλιτέρας ποιότητας, ἐνίστε δὲ καὶ μικροτέρας τιμὰς. Τὰ γενικά καταστήματα εἰδῶν ἱματισμοῦ δημιουργοῦν τὴν πελατείαν των κυρίως μεταξὺ τῶν λαϊ-
κῶν τάξεων.

§ 145.—γ) **Καταστήματα ψιλικῶν.** Εἰς ὅλας τὰς ἀγορὰς συναντῶμεν πολυάριθμα καταστήματα ψιλικῶν εἰδῶν.

Ψιλικὰ εἶδη καλοῦμεν τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ὁ ἄν-
θρωπος διὰ τὴν διατήρησιν τῆς καθαριότητος, τῆς καλῆς ἐμφανί-
σεως καὶ τοῦ στολισμοῦ του, ὡς π.χ. τὰ ὑποκάμισα, αἱ γραβάται,
αἱ κτέναι, οἱ σάπωνες.

Τὰ καταστήματα ταῦτα συνήθως πωλοῦν ἐκτὸς τῶν ὑφασμά-
των καὶ ἄλλα εἶδη συγγενῆ πρὸς τὴν ἀνδρικήν καὶ γυναικείαν ἀμ-
φίσειν. Τὰ καταστήματα ταῦτα λόγῳ τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν
εἰδῶν, τὰ ὁποῖα πωλοῦν εἶναι διηρημένα εἰς τμήματα ἕκαστον τῶν
ὁποίων πωλεῖ ὠρισμένην κατηγορίαν. Ταῦτα λόγῳ τῆς ἐκάστοτε

μεταλλαγῆς, τὴν ὁποῖαν λαμβάνουν τὰ ἀντικείμενα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς μόδας καλοῦνται καταστήματα νεωτερισμῶν. Πρέπει δὲ διὰ τὴν συγκρατήσασιν καὶ τὴν αὐξήσασιν τὴν πελατείαν τῶν νὰ ἀνανεώσουσι διαρκῶς τὰ εἶδη τῶν. Εἶδη τὰ ὅποια δὲν ἐπιτύχουν νὰ πωλῶσιν ἐντὸς ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, θὰ παραμείνουν ἀπώλητα, ἢ θὰ πωληθοῦν εἰς χαμηλὴν τιμὴν εἰς ἐμπόρους μικρῶν ἀγορῶν, ἔπου ἡ μόδα δὲν ἄσκει μεγάλην ἐπιρροήν.

Τὰ καταστήματα ταῦτα εὐρίσκονται κυρίως εἰς μεγάλας πολυσυχνάστους ἐμπορικὰς ὁδοὺς.

§ 146. — **Καταστήματα πολυτελείας.** Ἐμπορεύματα τινὰ λόγῳ τῶν ὕλικῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια κατασκευάζονται καὶ τοῦ συγχρονισμοῦ τούτων κατὰ τὴν ἐμφάνισιν, πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν καθ' ὠρισμένην περίοδον μόδαν, ἔχουν μεγάλην ἀξίαν ἐν σχέσει πρὸς ἕτερα εἶδη, διὰ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας χρησιμοποιοῦμενα. Ταῦτα εἶναι γνωστὰ ὡς εἶδη πολυτελείας. Εὐρίσκονται δὲ ταῦτα εἰς εἰδικὰ καταστήματα, τὰ ὅποια παρίστανται ἀνάγκη νὰ ἰδρυθῶσιν ἕνεκα τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἐκλογὴν τούτων καλαισθησίας καὶ τῆς παρακολουθήσεως τῆς μόδας. Καταστήματα πολυτελείας δὲν ὑπάρχουν πολλὰ εἰς ἐκάστην ἀγοράν. Οἱ πελάται τῶν καταστημάτων τούτων προέρχονται ἐκ τῶν εὐπόρων τάξεων. Τὰ δὲ κέρδη τῶν εἶναι ἀρκούντως μεγάλα, ὑπόκεινται ὅμως εἰς πολλὰ ἔξοδα. Διότι ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀμειπτος. Αἱ προθήκαι, αἱ θύραι, τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήματος πρέπει νὰ εἶναι πολυτελῶς διακοσμημένα, ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς πελατείας τῶν. Τὰ καταστήματα ταῦτα εὐρίσκονται εἰς ὠρισμένας κεντρικωτάτας ὁδοὺς πλησίον καὶ ἄλλων πολυτελῶν κέντρων, καφενειῶν, ξενοδοχείων κ.λ.π. Τοιαῦτα ὁδοὶ ἐν Ἀθήναις θεωροῦνται ἡ ὁδὸς Ἐρμοῦ, Σταδίου, ἐν Παρισίοις ἡ Rue de la Paix, Rue de Rivoli ἐν Βερολίνῳ ἢ Unter den Linden.

§ 147—**Πρατήρια.** Ὑπάρχουν καταστήματα τὰ ὅποια πωλοῦν εἶδη γνωστῶν τύπων, εἴτε φυσικῶν προϊόντων εἴτε βιομηχανικῶν τοιούτων. Τὰ καταστήματα ταῦτα συνηθέστατα ἰδρύονται ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν παραγωγῶν καὶ ὀνομάζονται πρατήρια. Ὅπως π. χ. ὁ αὐτόνομος Σταφ. Ὁργανισμὸς διατηρεῖ πρατήριο, ἐν ᾧ

πωλεί σταφίδα Κορινθιακήν καὶ λοιπὰ προϊόντα ἐξ αὐτῆς παρασκευαζόμενα. Αἱ διάφοροι σιγαροβιομηχαναὶ ἰδρύουσι πρατήρια εἰς τὰ ὅποια πωλοῦν τὰ παραγόμενα ὑπ' αὐτῶν σιγαρέττα ὑπὸ γνωστὸν τύπον.

§ 148.—**Καταστήματα οἰκιακῶν σκευῶν.** Εἰς τὰς μεγάλας ἀγορὰς ὑπάρχουσιν ἰδιαίτερα καταστήματα, τὰ ὅποια πωλοῦν εἶδη οἰκιακῶν σκευῶν. Τὰ καταστήματα ταῦτα τοποθετοῦνται εἰς δευτερευούσας ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ὁδοὺς. Διότι πελάται τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην κατὰ πρῶτον, ἀποφασίζουσιν καὶ ἔπειτα μεταβαίνουν πρὸς προμήθειαν.

§ 149.—**Καταστήματα μὴ συνήθων ἀντικειμένων.** Πλὴν τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων, τὰ ὅποια θεραπεύουσιν τὰς κυριωτέρας ἀνθρωπίνους ἀνάγκας, ἰδρύονται καὶ καταστήματα, τὰ ὅποια πωλοῦν ἐμπορεύματα περιοδικῶν ἀναγκῶν ὡς π. χ. καταστήματα ξυλείας, οἰκοδομησίμων ὑλῶν, σιδηρῶν, ναυτιλιακῶν εἰδῶν. Τὰ καταστήματα ταῦτα εἰς τὰς μεγάλας ἀγορὰς ἢ εὕρισκονται διασχορπισμένα μακρὰν τῆς κεντρικῆς ἀγορᾶς ἢ εἰς ὠρισμένην ὁδόν, ἢ ὅποια χαρακτηρίζεται οὕτω ὡς εἰδικὴ ἀγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΠΩΛΗΤΑΙ - ΠΕΛΑΤΑΙ

I. Πωλητῆς καὶ προσόντα αὐτοῦ.

§ 150.—**Γενικά.** Πλὴν τῆς τοποθεσίας καὶ τῆς καλῆς ἐμφανίσεως τοῦ καταστήματος, ἕτερος παράγων, ὁ ὅποιος θὰ συντελέσῃ πολὺ εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ διάδοσιν τῆς καλῆς φήμης τοῦ καταστήματος, εἶναι ὁ πωλητῆς.

Τὸ ἔργον τοῦ πωλητοῦ εἶναι δύσκολον, διότι δὲν περιορίζεται εἰς μηχανικὰς τινὰς κινήσεις, ὡς συμβαίνει μὲ τὸν ταμίαν τοῦ καταστήματος, οὔτε παρέχεται εἰς αὐτὸν χρόνος, ἵνα σκεφθῇ διὰ τὴν ἐνέργειάν του, ὡς συμβαίνει μὲ τὸν λογιστὴν ἢ μὲ τὸν ἀλληλογράφον τοῦ καταστήματος.

Ὁ πωλητῆς ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καθ' ἡμέραν μὲ μέγαν ἀριθ-

μόν πελατών. Μεταξύ τούτων πάντοτε υπάρχει διαφορά, ως πρὸς τὸν τρόπον τῆς σκέψεως ἐκάστου, τὴν ὁποίαν πρέπει ὁ πωλητὴς νὰ διακινῶσθῃ, ἵνα συμπεριφερθῇ ἀναλόγως.

§ 151. — **Ἰδιότητες πωλητοῦ.** Ὁ πωλητὴς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸ ἔργον του πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς προσόντα :

α) **Υγείαν.** Ἡ καλὴ ὑγεία εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὸν πωλητὴν, ὅχι μόνον διὰ νὰ ἀντέχῃ εἰς τὴν ὀρθοστασίαν καὶ κινήσιν, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ τὸ ἔργον του καθ' ἑλγὴν τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ μὴν κινή τὴν δυσπιστίαν τῶν πελατῶν, ὅτε θὰ ἀποφεύγουν νὰ προμηθεύονται οὗτοι τὰ ἐμπορεύματα δι' αὐτοῦ.

β) **Καλὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν.** Αὕτη ἀπαιτεῖται διὰ νὰ προκαλῆ ἀμέσως τὴν συμπάθειαν τῶν πελατῶν καὶ νὰ μὴ εἶναι ἀποκρουστικὸς καὶ προκαλεῖ σχόλια τῶν πελατῶν εἰς βῆρος του.

γ) **Ταχεῖαν ἀντίληψιν,** διὰ νὰ δύναται νὰ διακρίνῃ συντόμως τὰς διαφορὰς τῶν χαρακτήρων ἢ τὴν ἰδιοτροπίαν τῶν πελατῶν, ἀνάλογος τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἡ συμπεριφορὰ του.

δ) **Καθαρὰν ἄρθρωσιν τῶν λέξεων.** Αὕτη ἀπαιτεῖται διὰ νὰ γίνεταί σύντομος ἢ συνεννόησις καὶ μὴ ἀποβαίνῃ κουραστικὸς εἰς τοὺς πελάτας, προκαλῶν τὴν δυσφορίαν.

ε) **Χαρωπὸν χαρακτῆρα,** διὰ νὰ δημιουργῇ εὐχάριστον ἀτμόσφαιραν, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ πελάται κινουῦνται ἀνετίωτερον καὶ διευκολύνονται αἱ διαπραγματεύσεις.

στ) **Νὰ εἶναι εὐμήχανος.** Ὁ πωλητὴς πολλάκις κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις δύναται νὰ εὐρεθῇ πρὸ σοβαρῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ πελάτου, τὰ ὁποῖα δὲν ἀνέμενε. Πρὸς ἀπόκρουσιν τούτων θὰ χρειασθῇ ἡ ταχεῖα ἐπινοήσις τοῦ ἀντιστοίχου ἐπιχειρήματος.

ζ) **Ἰσχυρὰν μνήμην.** Αὕτη ὑποβοηθεῖ τὸν πωλητὴν εἰς τὸ νὰ συγκρατῇ εὐκόλως τὰς φυσιογνωμίας τῶν πελατῶν, οἱ ὁποῖοι ἔστω καὶ ἄπαξ ἐπεσκέφθησαν τὸ κατάστημα. Ἡ ὑπόμνησις αὐτῆ κολακεύει τὸν πελάτην καὶ διατίθεται ἀμέσως εὐμενῶς πρὸς τὸ κατάστημα.

Πλὴν τῶν φυσικῶν αὐτῶν ἰδιοτήτων, τὰς ὁποίας πρέπει διαρκῶς νὰ καλλιεργῇ καὶ νὰ ἀναπτύσῃ πρέπει ἀκόμη νὰ ἀπαιτήσῃ διὰ τῆς μαθήσεως καὶ ἀγωγῆς καὶ τινὰς ἄλλας.

Οὕτω ὁ πωλητὴς πρέπει νὰ διδασθῇ νὰ εἶναι.

α) **Εὐπρεπής.** Ἡ ἐξωτερικὴ του ἐμφάνισις πρέπει νὰ εἶναι

ἀπλή και τελείως καθαρὰ. Αἱ κινήσεις και χειρονομίαι συγκρατημένοι.

β) *Εὐγενής και ὁμιλητικός*. Πρέπει νὰ ὑποδέχεται μετὰ πάσης προθυμίας και νὰ προσφέρει ἀμέσως νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς πελάτας, ἀνταλλάσσει μετ' αὐτῶν ὀλίγας λέξεις, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἰδιαιτέρων περιπτώσεων.

γ) *Νὰ εἶναι ὑπομονητικός*. Κατὰ τὰς συζητήσεις πρέπει νὰ ἐπιδεικνύῃ μεγάλην ὑπομονήν, νὰ μὴ ἐκνευρίζεται μετὰ τὰς ἰδιοτροπίας, τὰς ὁποίας πιθανὸν νὰ ἐπιδεικνύουν τινὲς τῶν πελατῶν ἢ νὰ φαίνονται ὅτι δυσανασχετοῦν ἕνεκα τῆς συμπεριφορᾶς τῶν πελατῶν.

δ) *Νὰ εἶναι καλαισθητός*. Ἡ καλαισθησία χρησιμεύει διὰ νὰ προσελκύῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν πελατῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐμπορεύματος. Αὕτη ἀναπτύσσεται διὰ τῆς πνευματικῆς και ψυχικῆς μορφώσεως.

ε) *Νὰ γνωρίζῃ τελείως τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα πωλεῖ*. Πῶς κατασκευάζονται, πόθεν προέρχονται, ποῖαι εἶναι αἱ χρήσεις αὐτῶν, τὰς καλὰς και κακὰς ἰδιότητάς των, τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν ἀπέναντι ὁμοίων ἢ δι' ὁμοίαν χρῆσιν χρησιμοποιοῦμένων ἐμπορευμάτων. Ἡ τελεία γνῶσις τοῦ ἐμπορεύματος θὰ ὀπλίσῃ τὸν πωλητὴν μετὰ ἐπιχειρήματα, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιτύχῃ νὰ παρασύρῃ τὸν πελάτην.

στ) *Νὰ γνωρίζῃ τὴν γλῶσσαν διὰ νὰ δύναται νὰ διατυπώσῃ καθαρὰ τὰ διανοήματα του*. Ἐὰν δὲ συμβαίῃ νὰ εὕρισκεται εἰς ἀγοράν, διὰ τῆς ὁποίας διέρχονται ξένοι, πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὴν περισσότερον εἰς χρῆσιν ξένην γλῶσσαν.

ζ) *Νὰ ἀσκηθῇ εἰς τοὺς ἀπὸ μνήμης ταχεῖς ὑπολογισμούς, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξυπηρετῇ, ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον ἀριθμὸν πελατῶν*.

II. Ψυχολογία ἀναγκῶν και διαθέσεων πελατῶν

§ 152.—*Ψυχολογία ἀναγκῶν*. Καλοῦνται πελάται οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ κατάστημα, ἵνα ἐξυπηρετηθῶσιν ὑπὸ τούτου ἔναντι ὧρι-

σμένης άμοιότης. Ἡ συνηθεστέρα έξυπηρέτησις εἶναι ἢ άγορά διαφόρων άντικειμένων.

Διὰ τῆς προμηθείας τῶν άντικειμένων οἱ πελάται ἐπιθυμοῦν νά ἱκανοποιήσουν μίαν ανάγκην. Ἐκαστος άνθρωπος ἔχει πολλάς ανάγκας, τὰς ὁποίας ἐπιδιώκει νά ἱκανοποιήσῃ ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν μέσων, τὰ ὁποία ἔχει εἰς τήν διάθεσίῃ του. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ άνθρώπου ποικίλλουν κατ' άριθμόν, ἀναλόγως τοῦ κλίματος εἰς τὸ ὁποῖον ζῇ, τῆς σωματικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, τοῦ ἐπαγγέλματος τὸ ὁποῖον άσκεῖ, τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, τοῦ πολιτισμοῦ, ὀρίζουν δὲ τήν σειράν ἱκανοποιήσεως, τὸ κόστος τῶν ἀπαιτουμένων άντικειμένων διὰ τήν ἱκανοποίησιν καί ἢ οἰκονομική δύναμις.

Κατὰ πρῶτον λόγον, ὁ άνθρωπος φροντίζει νά θεραπεύσῃ τὰς σωματικὰς ἀνάγκας τῆς τροφῆς, ένδυμάτων, κατοικίας κ.λ.π. ταῦτας άκολουθοῦν αἱ ἄλλαι ἀνάγκαι, ὡς εἶναι αἱ ψυχικαί, αἱ πνευματικαί κ.λ.π.

Διὰ τήν θεραπείαν τούτων δημιουργεῖ ἢ προμηθεύεται διάφορα άντικείμενα. Διὰ τοῦτο προσέρχεται εἰς τὸ κατάστημα. Τὴν ἀνάγκην τῆς πείνης δύναται νά ἱκανοποιήσῃ διὰ τῆς άγορᾶς ποικίλων άντικειμένων π.χ. δι' ἄρτου, ὀσπρίων, λαχανικῶν, κρέατος, γάλακτος. Ὅμοίως διὰ νά ἱκανοποιήσῃ τήν ἀνάγκην τῆς ἐπενδύσεως δύναται νά χρησιμοποίησῃ ὕφασμα εἰς διαφόρους ποιότητας. Βαμβάκερά, μάλλινα, μεταξωτά κ.λ.π. Ἡ ἐκλογή μεταξὺ τούτων θά ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς οἰκονομικῆς δυνάμεως του. Τοιοῦτοτρόπως ἄλλος προμηθεύεται περισσότερον βούτυρον καί κρέας καί ὀλιγώτερα ὀσπρια, ἄλλος περισσότερα ὀσπρια καί ἄρτον, ἐλάχιστον δὲ κρέας. Τοῦτο θά ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν χρημάτων τὰ ὁποία διαθέτουν.

Αἱ ἀνάγκαι μεταξὺ των εἶναι ἀλληλένδετοι, ἔνεκα τούτου ἢ προμήθεια ἑνὸς άντικειμένου, ὕποχρεώνει τὸν πελάτην ν' άγοράσῃ ἐπὶ πλέον καί ἕτερον άντικείμενον. Ἐάν άγοράσῃ τις κρέας ἢ ὀσπρια, θά ἀπαιτηθοῦν καί ἄνθρακες διὰ τήν παρασκευήν τοῦ φαγητοῦ καί πινάκια, έντὸς τῶν ὁποίων θά τοποθετηθῇ μετὰ τήν παρασκευήν.

Αἱ ἀνάγκαι πολλάκις συγκρούονται μεταξὺ των, διότι ὁ άνθρωπος δὲν διαθέτει τὰ οἰκονομικά μέσα τῆς θεραπείας ἄμφοτέρων π. χ. ἕνας άνθρωπος μὴ διαθέτων ἄρκετὰ χρήματα, δύναται νά

προμηθευθῆ ὀλιγώτερον ἐκλεκτὴν τροφήν, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ ἱκανοποιήσῃ πνευματικὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ζωηρῶς, ἀγοράζων ἓνα ὥρατον βιβλίον.

Τὴν ψυχολογίαν ταύτην τῶν ἀναγκῶν πρέπει νὰ ἔχη ὅπ' ὄψιν τοῦ ὁ πωλητῆς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸ ἔργον του.

§ 153.—**Ψυχολογία διαθέσεων πελάτου.** Αἱ διαθέσεις τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ κατάστημα πελατῶν εἶναι διάφοροι. Ἡ διαφορά αὕτη παρουσιάζεται εἴτε ὡς πρὸς τὴν προμήθειαν τοῦ ἀντικειμένου, εἴτε ὡς πρὸς τὸ κατάστημα.

Τινὲς τῶν πελατῶν ἐπισκέπτονται τὸ κατάστημα μὲ εἰλημμένην ἀπόφασιν νὰ προμηθευθοῦν ἐν ἀντικείμενον, τοῦ ὁποίου ἔχουν αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκην, διαθέτουν δὲ συγχρόνως καὶ τὰ μέσα τῆς ἱκανοποιήσεως ταύτης.

Μεταξὺ τῶν πελατῶν τούτων πρέπει νὰ διακρίνωμεν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν συγκεκριμένως τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὅποion θὰ προμηθευθοῦν καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀμφιρρέπουν μεταξὺ πολλῶν ὁμοειδῶν ἀντικειμένων, πρόκειται δὲ ν' ἀποφασίσουν εἰς τὸ κατάστημα.

Ὁ ρόλος τοῦ πωλητοῦ εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν περιορίζεται εἰς τὴν διαπραγματεύσασιν τῆς τιμῆς. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, παρέχεται εἰς τὸν πωλητὴν ἡ εὐκαιρία ἀναπτύξεως τῆς ἱκανότητός του, ἵνα παρασύρῃ τὸν πελάτην κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντικειμένου, πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὅποion διὰ διαφόρους λόγους θέλει νὰ πωλήσῃ.

Ἐτέρα κατηγορία πελατῶν, ἐπισκέπτεται τὸ κατάστημα διὰ νὰ λάβῃ ἀπλῶς μίαν ἰδέαν τοῦ ἀντικειμένου, τοῦ ὁποίου ἔχει αἰσθανθῆ μὲν τὴν ἀνάγκην καὶ ἣ δὲν ἐπείγεται νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ ἢ ἡ ὀικονομικὴ του κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἄμεσον θεραπείαν. Οἱ πελάται οὗτοι ὑπολογίζουσιν, ὅτι θὰ χρειασθοῦν βραδύτερον ἐν ἀντικείμενον, θέλουν δὲ ἐν τῷ μεταξύ νὰ εἶναι ἕτοιμοι, ὥστε καὶ εἰς καλλιτέραν ποιότητα καὶ εἰς μικροτέραν τιμὴν νὰ δυνηθοῦν νὰ προμηθευθοῦν ἐν καιρῷ τὸ ἀντικείμενον. Ἡ διαθέσις αὕτη καθιστᾷ τοὺς πελάτας περισσότερον ἐρευνητικούς, ἀπασχολοῦντες ἐπὶ περισσότερον χρόνον τὸν πωλητὴν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πιθανότης νὰ πραγματοποιήσῃ μίαν προμήθειαν.

Συνήθως οἱ πελάται οὗτοι δηλώνουν τὴν πρόθεσίν τους ταύτην.

Ἐνίστε ὅμως τὴν ἀποκρύπτουν, διαπραγματευόμενοι ὡς νὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ προβοῦν εἰς ἀγοράν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ πωλητὴς κανονίζει εὐκόλως τὴν στάσιν παρέχων πᾶσαν, πληροφορίαν χωρὶς νὰ παρουσιάζεται ὅτι δυσανασχετεῖ. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἀπαιτεῖται μεγαλυτέρα δεξιότηχία, ἵνα ἐπιτύχη τὴν δημιουργίαν εἰς τὸν πελάτην τῆς ἀπαιτουμένης ἐμπιστοσύνης, ἢ ὅποια θὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἐν καιρῷ καὶ πάλιν εἰς τὸ κατάστημα.

Τρίτη κατηγορία πελατῶν εἶναι ἐκείνη, ἢ ὅποια περιλαμβάνει τοὺς πελάτας, οἱ ὅποιοι εἰσέρχονται εἰς τὸ κατάστημα ἄνευ οὐδεμιᾶς προηγουμένης ἀποφάσεως. Οὗτοι παρασύρονται ἀπὸ στιγμιαίας σκέψεις, αἱ ὅποια συνήθως γεννῶνται κατὰ τὴν διέλευσιν πρὸ ἑνὸς καταστήματος, εἴτε καὶ ἐξ ἐντυπώσεων, αἱ ὅποια σχηματίζονται ἐκ τῆς ἐξετάσεως μιᾶς προθήκης.

Ἡ πραγματοποίησις ἀγορῶν ἐκ μέρους τῶν πελατῶν μὲ τοιαύτην διάθεσιν θὰ ἐξαρτηθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τῆς ἱκανότητος τοῦ πωλητοῦ. Ἀπὸ τούτου ἐξαρτᾶται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐπιθυμίαν, ἢ ὅποια μόλις ἐνεφανίσθη, εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ παρακινήσῃ τὸν πελάτην εἰς ἀγοράν.

Διαφέρουν ἐπίσης αἱ διαθέσεις τῶν πελατῶν καὶ ὡς πρὸς τὸ κατάστημα.

Ἄλλοι τούτων προσερχόμενοι εἰς τὸ κατάστημα εἶναι διατεθειμένοι εὐμενῶς ὑπὲρ τούτου, εἴτε ἐκ προηγουμένων ἐπισκέψεων των, εἴτε ἐκ καλῶν συστάσεων, φίλων τοῦ καταστήματος, εἴτε καὶ ἐκ τῆς φήμης. Ἡ διάθεσις των αὕτη προδίδεται εὐκόλως, ὁ δὲ πωλητὴς ἀντιλαμβανόμενος ταύτην εἶναι εὐκολον εἰς αὐτὸν νὰ ἐνισχύσῃ τὴν διάθεσιν τοῦ πελάτου, ἢ ὅποια θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀγορᾶς.

Ἀντιθέτως συμβαίνει ἐνίστε, οἱ προσερχόμενοι νὰ εὐρίσκωνται ἐν ἀμφιβολίᾳ σχετικῶς πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων ἢ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ καταστήματος ἢ τὰς τιμὰς αὐτοῦ. Διακρίνονται οὗτοι ἀπὸ τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὅποیان ἀμέσως εἰς τὴν πρώτην μετὰ τοῦ πωλητοῦ ἐπαφήν, ἐπιδεικνύουν.

Ἡ θέσις τοῦ πωλητοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἶναι πολὺ δύσκολος, θὰ ἀπαιτηθῇ δὲ νὰ καταβάλλῃ ἐξαιρετικὴν προσοχὴν, ἵνα ἀπομακρύνῃ τὸν πελάτην ἀπὸ τὴν ἀμφιβολίαν του ταύτην καὶ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην.

Ἐπίσης ἡ διαφορά τῶν διαθέσεων τῶν πελατῶν ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ γεγονότα, τὰ ὅποια ἔχουν προηγηθῆ εἰς τὸν πελάτην. Τοιοῦτοτρόπως διάφορος εἶναι ἡ διάθεσις τοῦ προμηθευομένου δῶρον διὰ τὸν νυμφευόμενον υἱὸν τοῦ ἀπὸ ἐκείνην τοῦ πελάτου, ἐ ὅποιος προμηθεύεται ἀντικείμενον διὰ τὸν ἀσθενοῦντα υἱὸν του.

III. Τύποι πελατῶν

§ 154.—*Τύποι πελατῶν.* Οἱ ἐπισκεπτόμενοι ἕνα κατάστημα πελάται διαφέρουν μεταξύ των ὡς πρὸς τὸ φύλον, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκουν, ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν τάξιν ἐξ ἧς προέρχονται, ὡς πρὸς τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὅποιον ἀσχοῦν καὶ τέλος ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα.

Αἱ διαφοραὶ αὗται ἐπιδρῶν σπουδαίως εἰς τὸν τρόπον τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐνεργείας.

Ὅτι καὶ γυναῖκες παρουσιάζονται εἰς τὰς διαπραγματεύσεις περισσότερον ὀμιλητικαὶ καὶ ἐριστικαὶ ἢ οἱ ἄνδρες. Ὁ ἀνήκων εἰς ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν καὶ διαθέτων περισσότερα οἰκονομικὰ μέσα, ἀποφασίζει εὐκόλως μίαν προμήθειαν, ἐνῶ ὁ οἰκονομικῶς ἀδύνατος εἶναι πολὺ διστακτικὸς καὶ θὰ σκεφθῆ ἐπὶ πολὺ προκειμένου νὰ προμηθευθῆ ἕν ἀντικείμενον. Ὁμοίως διὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσηιν σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ κατὰ διάφορον τρόπον εἰς κληρικὸς ἢ εἰς στρατιωτικὸς ἢ εἰς τραπεζίτης.

Ἡ περισσότερον ὅμως ἐνδιαφέρουσα διάκρισις τῶν πελατῶν, εἶναι ἐκείνη, ἡ ὅποια γίνεται ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ χαρακτήρος των. Αἱ κατηγορίαι τούτων εἶναι σημαντικαί, διότι καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου ποικίλλει. Ἐκ τούτων κυρίως ἐξετάζομεν τοὺς συνηθεστέρους τύπους. Τοιοῦτοι εἶναι :

- 1) οἱ ἀλαζόνες καὶ ἰσχυρογνώμονες,
- 2) οἱ ἐνθουσιώδεις καὶ ὀμιλητικοί,
- 3) οἱ διστακτικοί,
- 4) οἱ δύστροποι καὶ εὐέξαπτοι καὶ
- 5) οἱ σοβαροὶ καὶ σκεπτικοί.

§ 155.—*Ἀλαζόνες καὶ ἰσχυρογνώμονες.* Ὁ τύπος αὗτος τῶν πελατῶν διακρίνεται ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς εἰσόδου του εἰς τὸ κατὰ

στημα. Ἡ ἐξωτερικὴ του ἐμφάνισις καὶ ἐν γένει τὸ ὕψος του, καθι-
 οιστᾶ ἀμέσως ἀντιληπτὸν ὅτι ἐπιδιώκει νὰ προσελκύσῃ τὴν προσο-
 χὴν ὄλων. Εἶναι ἀρκετὰ φιλάρεσκος. Ἐπιζητεῖ διὰ παντὸς τρόπον
 νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τοῦ συζητητοῦ του. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν συνομι-
 λίαν μετ' ἄλλου προσώπου, ὁμιλεῖ περισσότερον καὶ οὐδόλως προ-
 σέχει ἢ δῆθεν προσποιεῖται ὅτι δὲν προσέχει τοὺς λόγους τοῦ συνο-
 μιλητοῦ του. Δὲν ἐπιδέχεται ἀντιρρήσεις διὰ τὰς γνώμας, τὰς
 ὁποίας ὑποστηρίζει, ἔτοιμος νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ λόγους προσ-
 βλητικoὺς διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν σιωπὴν καὶ συγκατένευσιν τῶν ἄλ-
 λων. Καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ἐμφανίσῃ τὸν ἑαυτὸν του
 ὅτι εὐρίσκειται εἰς ἀνώτερον διανοητικὸν ἢ οἰκονομικὸν ἐπίπεδον,
 ἀπὸ ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον πράγματι εὐρίσκειται.

Πρὸς τὸν τύπον αὐτὸν ὁ πωλητὴς πρέπει νὰ εἶναι ὀλιγόλογος,
 νὰ ὑποχωρῇ καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζῃ τὰς γνώμας του, νὰ δεικνύῃ διὰ
 τῆς συμπεριφορᾶς του ὅτι ἐσχημάτισε μεγάλην ἰδέαν περὶ αὐτοῦ.
 Νὰ τοῦ ἐπιδεικνύῃ ἐμπορεύματα εἰς ἐξαιρετικὰς ποιότητος, ἀναλό-
 γων δῆθεν πρὸς τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τοῦ προσώπου του. Οἱ
 ἀλαζόνες δὲν παρουσιάζονται ὡς δύσκολοι τύποι πελατῶν.

§ 156.— **Ἐνθουσιώδεις καὶ ὁμιλητικοί.** Ὁ τύπος οὗτος τῶν
 πελατῶν ἀναγνωρίζεται ἐκ τῆς φαιδρᾶς του φυσιογνωμίας καὶ τῆς
 εὐκολίας, μετὰ τῆς ὁποίας ἄρχεται διαλεγόμενος. Κατὰ τὴν συνο-
 μιλίαν του δὲν βραδύνει νὰ δημιουργήσῃ ἀτμόσφαιραν οἰκειότητος.
 Ἐνθουσιάζεται εὐκόλως καὶ εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν του παρασύρε-
 ται εἰς ἀποφάσεις. Παρτείνει τὴν παραμονὴν του εἰς τὸ κατὰ-
 στημα ἐπὶ περισσότερον χρόνον, ἐξερχόμενος κατὰ τὴν συνομιλίαν
 του καὶ ἐπὶ θεμάτων ἢ παρεμφερῶν πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς δια-
 πραγματεύσεως ἢ καὶ ξένων πρὸς αὐτό. Θεωρεῖ ὑποχρέωσιν νὰ
 ἐπιδείξῃ ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ καταστήματος.

Ὁ πωλητὴς πρέπει ν' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ οἰκεῖον ὕψος
 του, νὰ εἶναι ὡσαύτως καὶ οὗτος διαχυτικός, ἐπιδεικνύων ἐξαιρετι-
 κὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ὑποθέσεις του, νὰ χρησιμοποιῇ ἐπιχειρή-
 ματα ἐξάπτοντα τὸν ἐνθουσιασμόν του. Πρέπει ἐπίσης νὰ εἶναι συ-
 ζητητικὸς καὶ νὰ προσποιῆται ὅτι παρέχει μὲ ἐλικρίνειαν πᾶσαν
 αἰτουμένην διὰ τὸ κατὰστημα πληροφορίαν.

Ὁ τύπος οὗτος εἶναι γενικῶς εὐκολος, δὲν δύνανται ὁμοῦς ὁ πω-
 λητὴς νὰ βραδίεται ἐπὶ τῆς μονιμότητος τούτου.

πλεονεκτήματα του εμπορεύματος. Παρακολουθεί δε μετά προσοχής τὰς προκαλουμένας έντυπώσεις του πελάτου. Σπεύδει δὲ νὰ ένισχύσῃ τὸν πελάτην ἐὰν ἀντιληφθῇ τούτου, εἰς τι σημεῖον διατακτικόν.

Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀρχεται ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ πωλητοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἢ ἀπροσπαθήσῃ νὰ πείσῃ τὸν πελάτην πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς ἀγορᾶς. Δύο εἶναι τὰ σημεῖα περίξ τῶν ὁποίων ἢ ἀπροσπαθήσῃ νὰ πείσῃ τὸν πελάτην. 1) ἡ ποιότης τοῦ εμπορεύματος καὶ 2) ἡ καλαισθησία τοῦ εμπορεύματος.

Διὰ τὸ πρῶτον ὁ πωλητὴς εὐρίσκειται εἰς πλεονεκτικὴν ἀπέναντι τοῦ πελάτου θέσιν, πλὴν ἐξαιρέσεων τινων, κατὰ τὰς ὁποίας παρουσιάζονται οἱ πελάται νὰ γνωρίζουν ἐξ ἴσου καλῶς τὸ ὑπὸ διαπραγματεύσειν ἐμπόρευμα.

Ὁ πελάτης παρῆμεναι ἀσπλῆς, ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τελείως τὸ ἐμπόρευμα. Τὴν κατασκευὴν, τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ἐλαττώματα, τὰς χρήσεις τούτου κ.λ.π. Ἡ τελεία γνώσις τοῦ εμπορεύματος παρέχει εἰς τὸν πωλητὴν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα. Ἐξ ἀνάπτυξῃ ὅλας, τὰς καλὰς ιδιότητας τοῦ εμπορεύματος, ἢ ὑπερδᾶλλῃ εἰς τινὰ σημεῖα ὀλίγων αὐτάς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δηλώσῃ ψευδεῖς τοιαύτας. Διότι ὁ πωλητὴς δὲν ἐνδιαφέρεται μόνον διὰ τὸ παρόν, πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὸ μέλλον.

Εἰς τὴν σύγκρισιν τοῦ εμπορεύματος μὲ ὁμοειδῆ τοιαῦτα, ἢ λαμβάνῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν ἐλαττώματα, ἐλλείποντα ἀπὸ τοῦτο.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου πρέπει νὰ ἐπιδείξῃ μεγάλην προσοχὴν ὁ πωλητὴς, εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν καλαισθητικῶν προσόντων τοῦ εμπορεύματος. Διότι τὸ κριτήριον τῆς καλαισθησίας δὲν εἶναι ἀσφαλές, εἰς μέγαν δὲ ἀριθμὸν πελατῶν τὸ κριτήριον τοῦτο εἶναι ἀνεπτυγμένον εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν ἢ εἰς τὸν πωλητὴν. Ἡ ὑπόδειξις τοῦ πωλητοῦ εἰς πελάτην, ὁ ὁποῖος εὐρίσκειται εἰς τὴν κατηγορίαν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν δυσχνασχέτισιν τοῦ πελάτου.

§ 162.—**Διαπραγματεύσεις τῆς τιμῆς.** Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντικειμένου ἢ ἐπακολουθήσῃ ἡ διαπραγματεύσις τῆς τιμῆς. Γίνεται δὲ αὕτη εἰς τὰ καταστήματα, τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζουν τὸ σύστημα τῶν μεταβαλλομένων τιμῶν. Τὸ στάδιον τῆς διαπραγματεύ-

σεως είναι: τὸ περισσότερον δύσκολον, διὰ μέγαν ἀριθμὸν πελατῶν, διότι κατὰ τὸ στάδιον τῆς διαπραγματεύσεως τῆς τιμῆς, παρουσιάζουν αἱ πελάται τὰ περισσότεράς ἀντιρρήσεις, εὐρίσκοντες πολλάκις εὐκαιρίαν νὰ ἀποχωρήσουν τοῦ καταστήματος, μὴ πραγματοποιοῦντες τὴν προμήθειαν.

Οἱ πελάται συνήθως ἐπιβεβαίουν, ἀναληθῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰς χαμηλὰς τιμὰς ἄλλων καταστημάτων. Ὁ πωλητὴς δὲν πρέπει νὰ δικηψέσῃ τοῦτο, ἀλλὰ νὰ βεβαιώσῃ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν ποιότητα.

Ἡ ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ δηλουμένη τιμὴ ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ τύπου τοῦ πελάτου. Ἐὰν π.χ. ὁ πωλητὴς διακρίνῃ ὅτι ὁ πελάτης ἀρέσκειται εἰς μακρὰς διαπραγματεύσεις, τότε ἡ τιμὴ πρέπει νὰ εἶναι ὑψηλὴ, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀρκετὸν περιθώριον, ἐντὸς τοῦ οὗοιου θὰ κινηθῇ ὁ πωλητὴς μέχρις ὅτου ἐπέλθῃ ἡ συμφωνία. Ὁ πωλητὴς δὲν πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς ὑποχωρήσεις ἀπέναντι τῶν πελατῶν τούτων. Ἀντιθέτως ἐὰν πρόκηται περὶ πελάτου, διὰ τὸν ὅποιον ὁ πωλητὴς ἐσχημάτισε τὴν γνώμην, ὅτι ἀποφεύγει τὰς διαπραγματεύσεις, τότε ὀρίζει τιμὴν μὲ ἓνα μικρὸν περιθώριον ὑποχωρήσεως.

Πολλάκις παρίσταται ἀνάγκη, ὅπως ὁ πωλητὴς προσφέρῃ τὸ ἐμπόρευμα εἰς τὴν τιμὴν κόστους, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπιτύχῃ νὰ παρασύρῃ τὸν πελάτην εἰς ἄλλας προμηθείας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀποφέρουν κέρδος διὰ τὸ κατάστημα. Ἡ ἐνέργεια αὕτη παρουσιάζει πολλὰς δυσκολίας καὶ ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὸν χειρισμὸν ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ.

§ 163. — *Προμήθεια συμπληρωματικῶν ἢ συγγενῶν εἰδῶν.* Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πραγματοποιήσεως μιᾶς προμηθείας, ἡ ἀνάγκη τοῦ πελάτου ἢ συνδεομένη μὲ τὸ ἀγορασθὲν ἀντικείμενον εὐρίσκεται εἰς τὸ ἀνώτερον σημεῖον τῆς ἐντάσεως καὶ κυριαρχεῖ σχεδὸν ὅλων τῶν ἄλλων. Τὴν ψυχολογικὴν αὐτὴν κατάστασιν τοῦ πελάτου πρέπει καταλλήλως νὰ ἐκμεταλλεῦθῃ ὁ πωλητὴς προσφέρων καὶ συνιστῶν τὴν προμήθειαν συμπληρωματικῶν ἀντικειμένων π. χ. εἰς πελάτης ἀγοράζει μίαν ξυριστικὴν μηχανήν. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προμηθείας αὐτῆς, ὁ πελάτης αἰσθάνεται ζωηρῶς τὴν ἀνάγκην τῆς καλῆς ἐμφανίσεως τοῦ προσώπου. Ὁλη ἡ προσοχὴ τοῦ ἔχει συγκεντρωθῆ εἰς τὸ πῶς θὰ ἐπιτύχῃ νὰ ξυρίζεται ἀνετώτερον καὶ καλλίτερον, ὡς ἐκ τούτου θὰ ὑποδεχθῇ εὐμενῶς καὶ εὐ-

κόλως θά παρασυρῆται εἰς τὴν προμήθειαν ἀντικειμένου, ὡς εἶναι ὁ σάπων, ὁ ὁποῖος συνδέεται μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πελάτου νὰ ἐμφανίσῃ ὅσον τὸ δυνατόν καθαρώτερον τὸ πρόσωπον.

Πλὴν τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως τοῦ πελάτου, ἐπιβάλλεται ἀκόμη ἡ ἐπίδειξις καὶ ἡ ἐπεξήγησις τῆς χρήσεως τῶν συμπληρωματικῶν εἰδῶν ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ, διότι εἶναι δυνατόν ὁ πελάτης ν' ἀγνοῇ ὅτι διὰ τὴν πλήρη χρῆσιν τοῦ ἀγορασθέντος ἀντικειμένου ἀπαιτοῦνται καὶ τινὰ συμπληρωτικά εἶδη, ὡς εἶναι εἰς τὸ προηγούμενον παράδειγμα τῆς ξυριστικῆς μηχανῆς, αἱ λάμαι.

V. Τρόποι παραδόσεως.

§ 164.—**Ἄμεσος παράδοσις.** Μετὰ τὴν πλήρη μεταξὺ τοῦ πελάτου καὶ πωλητοῦ συμφωνίαν διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀντικειμένων, ὁ ὑπάλληλος ἀποχωρίζει τὰ ἀγορασθέντα ἀντικείμενα ἐλέγχει ταῦτα καὶ φροντίζει διὰ τὴν συσκευασίαν τούτων.

Αὕτη συνηθέστερον γίνεται ὑπὸ ἐτέρου ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος δικιθῆται πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἡ συσκευασία γίνεται ἀναλόγως τοῦ εἶδους τοῦ ἐμπορεύματος εἰς κυτία, χαρτοσακούλες κ.λ.π. περιτυλίσσονται διὰ καθαροῦ χάρτου, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καταστήματος, περιβάλλεται δὲ ὑπὸ ταινίας, ἰσχυρᾶς ἀντοχῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας πολλάκις εἶναι ἀναγεγραμμένη ἡ ἐπωνυμία τοῦ καταστήματος, τὰ πωλούμενα ἀντικείμενα κ.λ.π.

Τὰ οὕτω συσκευασθέντα μετὰ προσοχῆς δέματα ἢ παραδίδονται ἀμέσως εἰς τὸν πελάτην ἢ ἀναλαμβάνει τὸ κατάστημα τὴν μεταφορὰν τούτων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πελάτου. Ἡ παράδοσις εἰς τὸν πελάτην γίνεται ἐναντι δελτίου, τὸ ὁποῖον παρέδωκε ὁ πωλητῆς καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἀποδεικνύεται καὶ ἡ ἐξόφλησις τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος.

§ 165.—**Διανομὴ κατ' οἶκον.** Πολλὰ καταστήματα, κυρίως δὲ εἰδῶν τροφίμων, ἀναλαμβάνουν νὰ παραδόσουν τὰ ἐμπορεύματα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πελάτου. Πρὸς τοῦτο τὰ καταστήματα διαθέτουν εἰδικὰ μέσα, ἢ ἀπλῶς ὑπαλλήλους, διὰ τῶν ὁποίων καθ' ὠρισμένης ὥρας τῆς ἡμέρας μεταφέρουν τὰ ἐμπορεύματα. Οὕτω τὰ καταστήματα τροφίμων κατὰ τὴν 9—10 πρωϊνῆν, μετὰ τὰς παραγγε-

λίας τὰς ὁποίας δέχονται ἐκ μέρους τῶν πελατῶν. Κατὰ τὰς πρῶινάς ὥρας, συγκεντρώνουν τὰ ἐμπορεύματα κατὰ διαμερίσματα, φορτώνουν ταῦτα εἰς αὐτοκίνητα καὶ τὰ μεταφέρουν εἰς τὰς οἰκίας τῶν πελατῶν. Τὰ μικρὰ καταστήματα, τὰ ὅποια ἐργάζονται εἰς περιωρισμένην ἀκτίνα, μεταφέρουν ταῦτα δι' ὑπαλλήλων, ἄνευ τῆς χρησιμοποίησεως μέσων μεταφορᾶς.

Ὁ τρόπος οὗτος τῆς παραδόσεως διευκολύνει σοβαρῶς τὴν πελατεῖαν.

§ 166.—**Μέριμνα περὶ τοῦ ἐναπομείναντος ἐμπορεύματος.** Μετὰ τὴν τελείαν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγοραπωλησίας, ὁ ὑπάλληλος πρέπει νὰ ἐπιμεληθῇ τὸ ἐναπομείναν ἐμπόρευμα. Ἡ ἐνέργεια αὕτη γίνεται ἀμέσως, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐν τῇ μεταξὺ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἕτερον πελάτην, ἄλλως τοποθετεῖ τοῦτο προχείρως, εἰς ἓν μέρος, ἵνα μὴ παρεμποδίζεται εἰς τὸ ἔργον του.

Τὸ ἐναπομείναν ἐμπόρευμα πρέπει νὰ τακτοποιηθῇ ἐπιμελῶς καὶ νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν προτέραν θέσιν αὐτοῦ, ἵνα ἐν καιρῷ δύναται νὰ ἀνευρεθῇ ἀμέσως ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΣ

I. Χρησιμότης, προϋποθέσεις διαφήμισεως

§ 167.—**Ὁρισμός.** Ὁ ἔμπορος δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ πρὸς πώλησιν ἐμπορεύματα εἰς καλὴν ποιότητα ἢ συμφέρουσαν τιμὴν, ἀλλὰ πρέπει τοῦτο νὰ τὸ καθιστᾷ γνωστὸν καὶ εἰς τὸ κοινόν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρησιμοποιεῖ διάφορα μέσα. Τὸ σύνολον τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκει ὁ ἔμπορος, νὰ καταστήσῃ γνωστὰ τὰ ἐμπορεύματά του εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀνθρώπων, ἄνευ ἀμέσου μετὰ τούτων ἐπαφῆς, καλεῖται διαφήμισις.

§ 168.—**Χρησιμότης.** Ἡ διαφήμισις εἶναι χρήσιμος εἰς τὸν πωλητήν, διότι συντελεῖ εἰς τὴν μεγαλυτέραν διάδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων. Ὁμοίως ἡ διαφήμισις ἐξυπηρετεῖ τὸν ἀγοραστήν, διότι πληροφορεῖται ἄνευ προσωπικῆς ἐπισκέψεως, ἡ ὁποία ἐνίστε ἀπαι-

τει πολὺν κόπον, τὴν ὑπαρξιν ἑνὸς ἐμπορεύματος, τὰς ιδιότητας, τὴν χρῆσιν, τὴν τιμὴν κ.λ.π.

§ 169.—*Προλήψεις ἐναντίον τῆς διαφημίσεως.* Παρὰ τὴν χρησιμότητα τῆς διαφημίσεως, ὑπάρχουν ἀκόμη πολλοί, αἱ ὁποῖοι εἶναι προκατειληγμένοι ἐναντίον τῆς διαφημίσεως. Οὕτω πολλοὶ ἔμποροι δὲν διαφημίζουσι τὰ ἐμπορεύματά των, ἰσχυριζόμενοι ὅτι τὸ καλὸν ἐμπόρευμα δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλης διαφημίσεως, πλὴν ἐκείνης ἣ ὁποία γίνεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ὑπὸ τῶν πελατῶν, αἱ ὁποῖοι ἠγόρασαν ἐμπόρευμα, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Ἄλλοι πάλιν ἐκ τῶν πελατῶν πιστεύουσι ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς διαφημίσεως ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα καὶ καθιστοῦν ὀρισμένως τοῦτο ἀκριβώτερον, ἢ ἀκόμη ὅτι τὸ διαφημιζόμενον ἐμπόρευμα εἶναι κατωτέρα ποιότητος.

Αἱ ἰδέαι αὗται τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν πελατῶν εἶναι ἐσφαλμένα. Διότι δὲν ἀρκεῖ τις νὰ διαθέτῃ καλὸν ἐμπόρευμα διὰ νὰ τὸ καταναλώσῃ καὶ εὐκόλως. Ἀπαιτεῖται τοῦτο νὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς πολλὰ πρόσωπα.

Αἱ δὲ ὑπὸ τῶν πελατῶν συστάσεις γίνονται βραδέως. Ὅμοίως δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι τὸ διαφημιζόμενον ἐμπόρευμα ἐπιβαρύνεται μὲ τὰ ἔξοδα. Ἡ διαφήμισις ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μεγάλην κατανάλωσιν, αὕτη δὲ ἐπιφέρει περισσότερα κέρδη. Ποσοστὸν τῶν κερδῶν τούτων διαθέτει ὁ ἔμπορος διὰ τὴν διαφήμισιν.

§ 170.—*Προϋποθέσεις διαφημίσεως.* Ἴνα προβῇ τις εἰς διαφήμισιν πρέπει προηγουμένως νὰ μελετήσῃ καλῶς τὸ ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ διαφημισθῇ, ὡς καὶ τὸ κοινὸν πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται.

Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ἐμπορεύματος ἐπιδιώκει νὰ ἀνεύρῃ τὰ δελεαστικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐμπορεύματος, τὰ ὁποῖα θὰ τονίσῃ διὰ τῆς διαφημίσεως, διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι πρέπει ν' ἀγορασθῇ εἴτε διότι παρουσιάζει τὸ τάδε πλεονέκτημα ἀπέναντι ἄλλων ἐμπορευμάτων, ἢ ὅτι εἶναι εὐθηγότερον κ.λ.π.

Παραλλήλως πρὸς τὴν τελείαν γνῶσιν τοῦ ἐμπορεύματος, πρέπει ὁμοίως νὰ γνωρίζῃ τελείως καὶ τὸ κοινὸν πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται. Διότι ἡ ἐπιχειρηματολογία του, αἱ λέξεις, αἱ ιδιότητες πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας, πρὸς τὰς προτιμήσεις, τὴν καλαισθησίαν. Ἄλλας λέξεις θὰ χρησιμοποιήσῃ, όταν

π. χ. απευθύνεται πρὸς κοινὸν μικρᾶς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἄλλας ὅταν απευθύνεται εἰς κοινὸν ἀνωτέρως πνευματικῆς ἀναπτύξεως.

Αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τοῦ κοινοῦ ἀπορρέουν ἀπὸ τὰ ἐνστικτὰ του, τὰ αἰσθητήματά του, τὰς συνηθειὰς του, τὰ ἔθιμά του, τὰς ἰδέας, τὰς προτιμήσεις του κ.λ.π.

Ἐπίσης πρέπει ὁ διαφημιζὼν νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του, ὅτι τὰ ἔξοδα διαφημίσεως πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὰ ἐπιδιωκόμενα δυνατὰ ἀποτελέσματα. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως μὲ ἔξοδα τοιαῦτα, ὥστε καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐπιτύχη ἡ διαφήμισις, νὰ μὴ προέλθῃ οὐδὲν κέρδος διὰ τὴν ἐπιχείρησιν.

§ 171. *Τί ἐπιδιώκεται διὰ τῆς διαφημίσεως.* Διὰ τῆς διαφημίσεως ἐπιδιώκεται νὰ προσελκυσθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ ἀγοραστοῦ, νὰ κεντηθῇ ἡ ἐπιθυμία, νὰ γεννηθῇ τὸ ἐνδιαφέρον, νὰ ἐνισχυθῇ ἡ θέλησις διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἐν τέλει ἡ ἀγορά.

Τὰ μέσα τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν προσέλκυσιν τῆς προσοχῆς ποικίλλουν ἀναλόγως τοῦ διαφημιζομένου ἀντικειμένου. Οὕτω ἄλλοτε χρησιμοποιοῦνται μεγάλα τυπογραφικὰ στοιχεῖα, ἄλλοτε ἀναπαράστασις τοῦ ἀντικειμένου, ἄλλοτε ἐγχρωμαὶ φωτειναὶ προβολαὶ κ. λ. π.

Ἡ ἐπιθυμία κεντᾶται κατ' ἀρχὰς καὶ ἐνισχύεται, ἐφ' ὅσον γεννηθῇ εἰς τὸν πελάτην ἡ ἰδέα ὅτι τὸ ἀντικείμενον θὰ τοῦ προσφέρῃ εὐχάριστα συναισθήματα. Ἡ ἐπιθυμία θὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐνισχυθῇ ἀκόμη περισσότερο ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ἐμπορεύματος καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τὸν πελάτην ποῦ δύναται νὰ προμηθευθῇ τὸ ἀντικείμενον καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους.

II. Εἶδη διαφημίσεως.

§ 172.—Τὰ συνηθέστερα μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ διαφήμισις εἶναι αἱ ἀγγελίαι, αἱ τοιχοκολλησεις, αἱ φωτειναὶ προβολαὶ, διακοσμῆσεις τῶν προθηκῶν, εἰκόνας εἰς τὸ κατάστημα, ἐγκύκλιοι ἐπιστολαὶ, διαφημιστικὰ ἔντυπα κ.λ.π.

Δ. Καμβουίδου· Στοιχεῖα Ἐμπορολογίας, ἔκδ. 1η

§ 173.—**Ἄγγελια.** Ἄγγελια εἶναι πᾶσα διαφήμισις ἢ ὁποία γίνεται διὰ τοῦ τύπου, δηλ. τῶν ἔφημερίδων ἢ τῶν περιοδικῶν.

Ἡ ἄγγελια λόγῳ τῆς μεγάλης κυκλοφορίας τῶν ἔφημερίδων, χρησιμοποιεῖται περισσότερο τῶν ἄλλων μέσων διαφημίσεως. Μὲ τὴν ἄγγελίαν ἐπιτυγχάνεται νὰ γίνῃ γνωστὸν τὸ διαφημιζόμενον ἀντικείμενον εἰς μεγάλον ἀριθμὸν προσώπων, μὲ μικρὰν σχετικῶς δαπάνην.

§ 174.—**Στοιχεῖα ἀγγελίας** Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ μία ἄγγελια τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ γίνῃ ὁρατὴ ἀπὸ τὸν ἀναγνώστην τῆς ἔφημερίδος καὶ δεύτερον νὰ κατορθώσῃ νὰ συγκρατήσῃ τὴν προσοχὴν τούτου.

Ταῦτα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν θὰ καταλάβῃ ἡ ἄγγελια εἰς τὴν ἔφημερίδα ἐκ τοῦ μεγέθους ταύτης, ἐκ τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃ συντεθῆ καὶ ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ ὁποῖα θὰ περιλαμβάνῃ τὸ κείμενον.

α) **Θέσις.** Αἱ ἔφημερίδες συνήθως διαθέτουν ὠρισμένας σελίδας διὰ τὰς ἀγγελίας. Ἡ καλλιτέρα θέσις θεωρεῖται τὸ ἄνω ἀριστερὰ μέρος. Καὶ τὸ κέντρον τῆς σελίδος. Κατ' ἐξαίρεσιν καταχωροῦνται ἀγγελίαι καὶ εἰς ἄλλας σελίδας ὡς π. χ. παρὰ τὸν τίτλον τῆς ἔφημερίδος ἢ πλησίον τοῦ μέρους, εἰς ὃ ἀναγράφονται τὰ νέα τῆς ἡμέρας.

β) **Μέγεθος.** Ὅσον μεγαλύτερον χώρον καταλαμβάνει ἡ ἄγγελια, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ προσελκύσῃ εὐκολώτερον τὸ βλέμμα τῶν ἀναγνωστῶν. Εἶναι προτιμώτερον νὰ καταχωρηθῇ ὀλιγωτέρας φορὰς καὶ νὰ ἔχῃ μεγάλο μέγεθος, παρὰ νὰ καταχωρηθῇ περισσότερας φορὰς εἰς μικρὸν ὅμως σχῆμα.

γ) **Τυπογραφικὰ στοιχεῖα.** Εἰς τὴν ἄγγελίαν χρησιμοποιοῦνται τυπογραφικὰ στοιχεῖα διαφόρων μεγεθῶν καὶ οἰκογενειῶν. Τὰ μεγαλύτερα στοιχεῖα διὰ τὰ περισσότερον ἐνδιαφέροντα σημεῖα τῆς ἀγγελίας, ὡς π. χ. ἡ ἐπωνυμία τοῦ καταστήματος, τὸ διαφημιζόμενον ἐμπόρευμα. Ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι εὐανάγνωστα.

§ 175.—**Ἐπιχειρήματα.** Ἡ διάταξις τῶν ἐπιχειρημάτων πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ συγκρατῇ τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν μέχρι ἀποπερατώσεως τῆς μελέτης τῆς ἀγγελίας. Οὕτω προηγούνται τὰ σοβαρώτερα ἐπιχειρήματα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ προσελκυσθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου, θὰ ἐπακολουθή-

σουν μικροτέρας σημασίας καὶ θὰ τελειώσῃ μὲ ἰσχυρὰν πάλιν ἔννοιαν. Τὸ κείμενον τῆς ἀγγελίας πρέπει νὰ παρέχῃ τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἀναγνώστην ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συνήθους ἐμπορεύματος, ἀναφερομένων σαφῶς τῶν ἐξαιρετικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἐμπορεύματος.

§ 176.—*Εἶδη ἀγγελιῶν.* Αἱ ἀγγελίαι διακρίνονται εἰς κοινὰς καὶ εἰκονογραφημένας δι' εἰκότων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν σχέσιν μὲ τὸ διαφημιζόμενον ἀντικείμενον συμπληρουμένων διὰ συντόμων ἐπεξηγήσεων. Ἡ εἰκὼν προσελκύει εὐκόλως τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου καὶ υποβάλλει τὴν ἰδέαν τοῦ προϊόντος.

§ 177.—*Τοιχοκόλλησις* εἶναι ἡ διαφήμισις, ἡ ὁποία γίνεται διὰ ἐπικολλήσεως ἢ ἀναρτήσεως εἰδοποιήσεων ἐπὶ τοίχων ἢ ἄλλων καταφανῶν μερῶν.

Αἱ τοιχοκόλλησις ἔναντι τῶν ἀγγελιῶν παρουσιάζουν τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀπευθύνονται οὐχὶ εἰς περιωρισμένον ἀριθμὸν ὡς εἶναι οἱ ἀναγνώσται τῆς ἑφημερίδος, ἀλλὰ εἰς τὸ εὐρὸ κοινόν. Πρέπει νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διέρχονται ἐντὸς ὠρισμένης ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ μέρους εἰς τὸ ὅποιον ἔχει τοιχολληθῆ.

Διὰ νὰ γίνῃ ἀμέσως ἀντιληπτὴ ἡ τοιχοκόλλησις, πρέπει νὰ ἐπικολληθῆ εἰς μέρος, τὸ ὅποιον εἶναι ὄρατον ἀπὸ πολλὰ σημεῖα, νὰ ἔχῃ μεγάλας διαστάσεις, τὸ κείμενον αὐτῆς νὰ εἶναι περιληπτικὸν καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἐνδιαφέρον, τὰ γράμματα ἀνάλογα πρὸς τὰς συστάσεις αὐτῆς.

Αἱ περισσότερον χρησιμοποιούμεναι τοιχοκόλλησις εἶναι αἱ εἰκονογραφημένα. Διότι αὐταὶ ἀπαιτοῦν ὀλιγώτερον χρόνον διὰ νὰ υποβάλλουν τὴν ἰδέαν τοῦ διαφημιζομένου ἀντικειμένου εἰς τὸν διερχόμενον πρὸ αὐτῆς, εἰς τὸν ὅποιον δὲν μένει χρόνος διὰ ν' ἀναγνώσῃ τὸ κείμενον ταύτης. Ἡ εἰκὼν πρέπει πάντοτε νὰ ἐκονίζῃ τι ἔχον σχέσιν πρὸς τὸ διαφημιζόμενον ἀντικείμενον.

Αἱ τοιχοκόλλησις γίνονται

1) Ἐπὶ τῶν τοίχων οἰκιῶν, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς ὠρισμένας πολυσυχνάστους ὁδοὺς.

2) Ἐπὶ στηλῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν κατασκευασθῆ ἐπὶ τούτῳ εὐρεῖαι ἐπιφάνειαι.

Αἱ τοιχοκολλήσεις αὗται δὲν παραμένουν ἐπὶ πολὺν χρόνον, διότι τὴν ἐπομένην ἀκόμη ἡμέραν καλύπτονται ὑπὸ ἄλλων.

3) Ἐπὶ ἐγκαταστάσεων γενομένων ἐπίτηδες εἰς ἐπὶκαιρα σημεῖα. Εἰς ταύτας ἀναρτῶνται καὶ παραμένουν ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Διὰ τοῦτο συνήθως γίνονται ἐπὶ ὑφάσματος ἢ στερεοῦ χάρτου.

4) Εἰς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς καὶ εἰς ἐν γένει εἰς ἀθούσας ἀναμονῆς.

Αἱ τοιχοκολλήσεις εἰς τὰς ἀθούσας αὐτάς, πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον καλλιτεχνικαί.

5) Ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων τῆς σκηνῆς τῶν θεάτρων, ἐπὶ τῆς ὀθόνης τῶν κινηματογράφων.

6) Δι' ἀναρτήσεως μικροτέρων καὶ καλλιτεχνικωτέρων ἐπὶ τῶν διαφόρων μέσων συγκοινωνίας.

7) Δι' ἀναρτήσεως εἰκόνων εἰς τὸ κατάστημα.

§ 178.—**Ἐγκύκλιοι ἐπιστολαί.** Ἔτερον μέσον διαφημίσεως εἶναι ἡ ἐγκύκλιος ἐπιστολή. Εἰς τὴν ἐγκύκλιον ἀποδίδεται μεγάλη διαφημιστικὴ δύναμις, διότι αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς ὄρισμένον πρόσωπον ὀνομαστικῶς, τὸ ὅποion διαθέτει εὐμενῶς ἐκ τῆς ἀμέσου ταύτης ἐπαφῆς. Καὶ δύναται οὕτω νὰ προσελκύσῃ εὐκόλως τὴν προσοχὴν τοῦ παραλήπτου. Τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνεται γνωρίζει εἴτε ἐκ καταλόγου, τὸν ὁποῖον συντάσσει οὗτος καὶ περιλαμβάνει πάντας τοὺς μέχρι τοῦδε πελάτας του ἢ ἐκ καταλόγων τοὺς ὁποῖους συντάσσουν εἰδικὰ γραφεῖα καὶ περιέχουν τὰ ὀνόματα τῶν ἐμπόρων καὶ ἐπαγγελματιῶν μιᾶς χώρας, εἴτε συγκεντρώνει ταῦτα ἐκ διαφόρων γνωστῶν τῶν προσώπων.

Αὗται χρησιμοποιοῦνται κυρίως διὰ νὰ καταστήσουν γνωστὸν τὰς τρεχούσας τιμὰς ἐμπορευμάτων, τὴν λήψιν νέων ἐμπορευμάτων, τὰς ἐκπτώσεις τὰς ὁποῖας παρέχουν κ. λ. π.

§ 179.—**Δῶρα.** Ἔτερον μέσον διαφημίσεως τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦν οἱ ἔμποροι εἶναι διάφορα δῶρα, τὰ ὁποῖα διανέμουν μετὰ τῶν πωλουμένων ἐμπορευμάτων. Τὰ δῶρα ταῦτα συνίστανται ἐξ ἀντικειμένων μικρῆς ἀξίας, ἐπὶ τῶν ὁποῖων ἀναγράφεται ἡ ἐπωνυμία τοῦ καταστήματος.

§ 180.—**Διαφημιστικὰ ἐντυπα.** Ὅμοίως μετὰ τῶν πωλουμένων ἐμπορευμάτων παραδίδονται διὰ λόγους διαφημιστικοὺς

διάφορα έντυπα, τὰ ὁποῖα περιγράφουν τὰ πωλούμενα ἔμπορεύματα τοῦ καταστήματος, τὰς ιδιότητας τούτων, τὰ πλεονεκτήματα κ. λ. π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

I. Ἡ πώλησις ὡς ἀνταλλαγὴ ὑπηρεσιῶν.

§ 181.—Ἡ πώλησις ὡς ἀνταλλαγὴ ὑπηρεσιῶν. Μέγας ἀριμὸς πελατῶν διακείται συνήθως δυσμενῶς ἐναντίον τῶν καταστημάτων, διότι κατέχεται ὑπὸ τοῦ φόβου, ὅτι ὁ πωλητὴς καταβάλλει προσπάθειαν ν' ἀπολαύσῃ κέρδος δυσανάλογον, πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ κατάστημα πρὸς αὐτούς. Οὕτω δυσπιστοῦν ἀπέναντι τοῦ καταστήματος καὶ ὅταν ἀκόμα τὸ κέρδος τούτου περιορίζεται εἰς τὸ ἐλάχιστον ἢ καὶ εἰς τὸ μηδέν. Ἡ δυσπιστία αὕτη δυσχεραίνει πολὺ τὰς διαπραγματεύσεις μεταξὺ πελάτου καὶ πωλητοῦ. Ἡ δυσπιστία αὕτη εἶναι ἐν μέρει δικαιολογημένη, ἕνεκα τῆς συμπεριφορᾶς, τὴν ὁποίαν τηροῦν πολλοὶ ἔμποροι, οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦν ὅτι ἡ πώλησις δὲν εἶναι ἄλλο τι, παρά μίαν ἀμοιβαίαν παραχῆ ὑπηρεσιῶν. Καὶ ἐπομένως ὅτι πρέπει ν' ἀπολαμβάνουν παρά τῶν πελατῶν ἀνάλογον κέρδος.

Οἱ πελάται ὁμοίως δὲν πρέπει νὰ δυσανασχετοῦν ἐναντίον τοῦ πωλητοῦ, διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ σχετικοῦ κέρδους, διότι ὁ πωλητὴς προμηθεύων αὐτούς τὰ ἀντικείμενα, τῶν ὁποίων οὗτοι ἔχουν ἀνάγκην, παρέχουν σοβαρὰν ὑπηρεσίαν. Διότι ἄνευ αὐτῶν θὰ ἦτο ἀδύνατον εἰς τοὺς πελάτας νὰ προμηθευθοῦν ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα δὲν παράγονται εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας των.

Πλὴν ὅμως τῆς ἠθικῆς ταύτης βάσεως, ἡ ὁποία δικαιολογεῖ τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἀναλόγου κέρδους, ὁ ἀνωτέρω τρόπος ἀμοιβαίας ἐξυπηρητέσεως πωλητοῦ καὶ πελάτου, ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸ πραγματικὸν συμφέρον ἀμφοτέρων.

Ὁ πωλητὴς ἀπολαμβάνων τὸ ἀνάλογον κέρδος διαθέτει εὐμε-

νώσ τὸν πελάτην, ὅστις θὰ ἐπανεέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ κατάστημα διὰ νέας προμηθείας. Διότι δὲν πρέπει ν' ἀποβλέπῃ μόνον εἰς τὴν παροῦσαν στιγμήν.

Ὁ πελάτης παραχωρῶν ἀνάλογον πάλιν κέρδος, ἐξασφαλίζει εἰς τὸ κατάστημα τὰ ἐξοδα συντηρήσεως. Ἐχει δὲ κάθε συμφέρον νὰ ὑφίστανται περισσότερα καταστήματα, διότι οὕτω ἀναπτύσσεται μεγαλύτερος μεταξὺ τούτων συναγωνισμός, ὁ ὅποιος περιορίζει τὸ κέρδος ἐντὸς τῶν κανονικῶν ὁρίων.

Ἡ συμπεριφορὰ αὕτη τοῦ πωλητοῦ καὶ πελάτου θ' ἀναπτύξῃ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣ ὅποια πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τούτων καὶ οὕτω θ' ἀποφεύγωνται αἱ μακρὰ διαπραγματεύσεις πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων.

§ 182.— **Εἰλικρίνεια πωλητοῦ.** Πλὴν τῆς δυσπιστίας, τὴν ὁποίαν ἐπιδεικνύουν οἱ πελάται· σχετικῶς πρὸς τὴν τιμὴν, οὗτοι δυσπιστοῦν ἐπίσης καὶ διὰ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ πωλητοῦ ὡς πρὸς τὰς ιδιότητες τοῦ ἐμπορεύματος. Ἡ δὲ δυσπιστία τῶν αὐτῶν δικαιολογεῖται ἐκ τῶν ψευδῶν, τὰ ὅποια πολλακίς κακοὶ πωληταὶ χρησιμοποιοῦν διὰ νὰ πείσουν τοὺς πελάτας. Οὗτοι νομίζουν ὅτι ἡ εἰλικρίνεια ἀντιτάσσεται πρὸς τὸ συμφέρον τους. Ἄλλ' ἡ εἰλικρίνεια εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐν γένει, δὲν ἐφαρμόζεται ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς ἔννοιαν. Οὕτω π.χ. δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀνειλικρινεῖς ὁ πωλητὴς, ὁ ὅποιος εἰς μίαν διαπραγμάτευσιν ὑπερβάλλει ὀλίγον τὰς ιδιότητας τοῦ ἐμπορεύματος ἢ ἀκόμη ἐὰν ἀποκρύπτῃ ὑπάρχοντα ἐλαττώματα τοῦ ἐμπορεύματος. Διαθεβαίνωμεν π.χ. εἰς πωλητὴν τὸν πελάτην ὅτι ὁ χρωματισμός τοῦ υφάσματος εἶναι ἀναλοῖωτος, ἀποκρύπτει ὅμως, ὅτι ἡ στερεότης αὐτοῦ εἶναι μικρά. Ὁ πελάτης προμηθευόμενος τὸ ἐμπόρευμα δὲν δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐξηπατήθη ἀπὸ τὸ κατάστημα, ἂν μετ' ὀλίγον χρόνον φθαρῇ τὸ υφασμα.

§ 183.— **Ἐξασφάλις μονιμότητος τῆς πελατείας.** Πάσας τὰς πράξεις τοῦ πωλητοῦ κατευθύνει τὸ συμφέρον του, τὸ ὅποιον κυρίως συνίσταται εἰς τὸ ἔσον τὸ δυνατόν αὔξησιν τῆς πελατείας του. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο, δὲν πρέπει μόνον νὰ ἀποκτᾷ διαρκῶς καὶ νέους πελάτας, ἀλλὰ πρέπει νὰ διατηρῇ τοὺς παλαιούς. Ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων ἐξασφαλίζεται μόνον διὰ τῆς καλῆς ἐξυπηρητήσεως αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ὁ πωλητὴς ὀφείλει εἰς ἐκάστην

συναλλαγὴν νὰ μὴ ἀποβλέπη μόνον εἰς αὐτήν, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν θεωρῇ ὡς ἀπαρχὴν ἄλλων συναλλαγῶν, αἱ ὁποῖαι θ' ἀκολουθήσουν. Ὁ πελάτης θὰ ἐπιστρέψῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ κατάστημα μόνον ἐὰν μείνῃ εὐχαριστημένος ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ ἐμπορεύματος, ἐκ τῆς ποιότητος καὶ ἐν γένει ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ πωλητοῦ. Ἴδού διατί ὁ πωλητὴς πρέπει νὰ εἶναι εὐκρινής. Ὁ πελάτης ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐπανέλθῃ, ἐὰν ἀντιληφθῇ ὅτι ἐξηπατήθη ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐμποδίσῃ καὶ ἄλλους, δυσφημῶν τὸ κατάστημα. Ἡ μόνιμος πελατεία ἐνὸς καταστήματος ἀποτελεῖ δι' αὐτὸ σοβαρὸν κεφάλαιον.

II. Συστήματα καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως.

§ 184.—**Σύστημα ὠρισμένων τιμῶν** (prix fixe). Ὡς πρὸς καθορισμὸν τῆς τιμῆς, τὰ καταστήματα ἀκολουθοῦν δύο συστήματα. Τὸ σύστημα τῶν μεταβαλλομένων τιμῶν καὶ τὸ σύστημα τῶν ὠρισμένων τιμῶν. Λέγομεν σύστημα ὠρισμένων τιμῶν, τὸ σύστημα ἐκεῖνο, καθ' ὃ αἱ ὑπὸ τοῦ καταστήματος ὀριζόμεναι τιμαὶ ἰσχύουν δι' ὅλους τοὺς πελάτας ἐπὶ τι χρονικὸν διάστημα. Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἐφ' ὅλων τῶν κατηγοριῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἰδίᾳ ἐκεῖνων, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης τῆς παραγωγῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης βουλῆσεως, ἀλλ' ἐκ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν, ὡς εἶναι τὰ γεωργικὰ προϊόντα.

Τὸ σύστημα τοῦτο παρουσιάζει ἀρκετὰ πλεονεκτήματα, ἕνεκα τῶν ὁποίων, ὁλονὲν ἐπεκτείνεται εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἀγοράς.

Διὰ τοῦ συστήματος τῶν ὠρισμένων τιμῶν ἀποφεύγονται αἱ μεταξὺ πωλητοῦ καὶ πελάτου μακρὰ διαπραγματεύσεις, κατὰ τὰς ὁποίας καὶ χρόνος ἀρκετὸς καταναλίσκεται καὶ ψυχρότης τοῦ πελάτου δύναται νὰ προκληθῇ. Ὁ πωλητὴς ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐπιχειρηματολογίαν, ἢ ὁποία ἔχει σκοπὸν νὰ πείσῃ τὸν πελάτην διὰ τὴν χρησιμότητα καὶ καταλληλότητα τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἔτερον σοβαρὸν πλεονεκτήμα τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι ἡ μεγάλη ἐμπιστοσύνη, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει εἰς τὸν πελάτην. Διότι ἐκλείπει ἀπ' αὐτὸν ὁ φόβος, ὅτι οὗτος θὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἐκμεταλεύσεως λόγῳ τῆς ἀγνοίας του ὡς πρὸς τὴν ποιότητα καὶ τὴν τιμὴν. Καὶ πιστεύει ὅτι τὸ κατάστημα δὲν δύναται νὰ ἐξαπατήσῃ.

βλους τούς πελάτας, διότι μεταξύ τούτων θά εὑρίσκωνται καί τινες, οἱ ὅποιοι θά γνωρίζουν νά ἐκτιμήσουν καί τήν ποιότητα καί τήν τιμήν.

Ἡ ἐμπιστοσύνη αὕτη δημιουργεῖται μόνον, ἐφ' ὅσον αἱ ὠρισμένοι τιμαὶ ἐφαρμόζονται αὐστηρῶς εἰς βλους τούς πελάτας,

Τὸ σύστημα τῶν ὠρισμένων τιμῶν παρρυσιάζει καί μειονεκτικὰ τινά.

1 Ἀφαιρεῖ τήν εὐκολίαν τῆς ὑποχωρήσεως τοῦ πωλητοῦ κατὰ τήν διαπραγματεύσειν τῆς τιμῆς καί δὲν δύναται οὗτος νά παρρυσύρῃ τὸν πελάτην εἰς ἄλλας ἀγοράς, ἐκ τῶν ὁποίων θά ἰσοφαρίσῃ τήν ἐκουσίαν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς.

2 Δύναται νά δυσφημισθῇ εὐκόλως ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν του, οἱ ὅποιοι προσφέρουν τὰ ἐμπορεύματα εἰς μικροτέρας τιμάς, διὰ νά ἐμφανίσουν τὸ κατάστημα ὅτι διατηρεῖ ὑψηλὰς τιμάς. Διὰ τήν δυσφήμισιν ταύτην δὲν δύναται νά ἐνεργήσῃ ἄλλο τι ἢ ν᾽ ἀναμένῃ μὲ ὑπομονήν τήν πάροδον τοῦ χρόνου, διὰ νά πεισθοῦν οἱ πελάται περὶ τῶν συμφερούσων τιμῶν τοῦ καταστήματος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Γένεσις ἐμπορίου

I.	Ὅριθμὸς-ἀνάγκαι, ἀγαθὰ, φυσικὴ ἀνταλλαγή, ἀξία. σελ.	3
II.	Δυσχέρειαι φυσικῆς ἀνταλλαγῆς - χρῆμα - νόμισμα. Νομισματικὴ μονάς. Ἐμπορὰ - Πώλησις »	4
III.	Ἐμπόριον - ἔμπορος - ἐμπορεύματα »	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

I.	Διαίρεισις τοῦ ἐμπορίου »	7
----	-------------------------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐμπορικαὶ ἀγοραπωλησίαι

I.	Ἀγοραπωλησίαι - στοιχεῖα τῆς συμβάσεως ταύτης - Ἐπιχρεώσεις καὶ δικαιώματα ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ »	9
II.	Κατηγορίαι ἀγοραπωλησιῶν »	10
III.	Μονάς πωλήσεως - τιμὴ πωλήσεως - ἔκπτωσις - τι- μοκατάλογος »	14
IV.	Ἐκτέλεισις ἀγοραπωλησίας »	15
	<i>A' Προπαρασκευὴ παραδόσεως ἀντικειμένου ἀγορ/σίας</i>	
	Συσκευασία.	
	Δέματα.	
	Ἀπόβαρον.	
	Ἐκπτωσις βάρους.	
	<i>B' Ἐμπορικὰ ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς τὴν ἀγοραπωλησίαν</i>	
	Σημείωσις παραγγελίας.	
	Τιμολόγιον	
	Ἀπόδειξις παραλαβῆς	

V. Οικονομικὸν ἀποτέλεσμα ἀγοραπωλησίας	σελ. 25
Κέρδος—ζημία	
Ἀρχικὴ τιμὴ	
Ἐξόδα	
Τιμὴ πωλήσεως	
Νόμος προσφορᾶς καὶ ζητήσεως	
Ἀνταγωνισμὸς	
VI. Διακανονισμὸς ἀγοραπωλησίας	» 28

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ ἐμπόρων ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως

I. Κεφάλαιον—ἐπιχειρήσεις — ἐπωνυμία — ἀτομικαί— ἐταιρικαὶ ἐπιχειρήσεις	» 31
II. Ἐμποροὶ καὶ ἐμπορικαὶ πράξεις κατὰ τὸν ἐμπορι- κὸν νόμον	» 32
III. Ὑποχρεώσεις ἐμπόρου	» 34
IV. Πρόσωπα ἀνίκανα πρὸς τὸ ἐμπορεύσθαι	» 35
V. Ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα	» 36

ΜΕΡΟΣ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Πίστις

I. Πίστωσης — κατηγορίαι πιστώσεων	» 39
II. Πιστωτικὰ ὄργανα	» 42
Γραμμάτιον εἰς διαταγὴν	
Συναλλαγματικὴ	
Ἐπιταγὴ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Συγκοινωνία

I. Σημασία συγκοινωνίας—Μέσα συγκοινωνίας	» 57
II. Σύμβασις μεταφορᾶς — πρόσωπα — δικαιώματα— ὕποχρεώσεις	» 58
III. Μεταφοραὶ διὰ σιδηροδρόμων	» 59

IV. Μεταφοραὶ διὰ θαλάσσης	»	61
V. Ταχυδρομεία, τηλεγράφοι, τηλέφωνα	»	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Τελωνεῖα

I. Δασμοὶ—δασμολόγιον—δικασφήσεις—Τελωνισμός	»	68
--	---	----

ΜΕΡΟΣ Γ'

Πρακτικὴ πωλήσεως ἐν τῷ καταστήματι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κατάστημα

I. Τὸ κατάστημα ὡς συντελεστής τῆς πωλήσεως	»	75
II. Διάκρισις καταστημάτων	»	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Πωληταὶ—πελάται

I. Πωλητὴς καὶ προσόντα αὐτοῦ	»	82
II. Ψυχολογία ἀναγκῶν καὶ διαθέσεων πελατῶν	»	84
III. Τύποι πελατῶν	»	88
IV. Ἐπικοινωνία πωλητοῦ πρὸς πελάτην	»	90
V. Τρόποι παραδόσεως	»	94

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Διαφήμισις καὶ μέσα διαφημίσεως

I. Χρησιμότης—προϋποθέσεις διαφημίσεως	»	95
II. Μέσα διαφημίσεως	»	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἠθικὴ τῶν πωλήσεων

I. Ἡ πώλησις ὡς ἀνταλλαγὴ ὑπηρεσιῶν	»	101
II. Συστήματα καθορισμοῦ τιμῆς πωλήσεως	»	103